

Bosna i Hercegovina

Ministarstvo sigurnosti

Босна и Херцеговина

Министарство безбједности

Sektor za imigraciju

MIGRACIONI PROFIL BOSNE I HERCEGOVINE

za 2023. godinu

Površina: 51.209 km²

Ukupna dužina granice: 1.605 km

Ukupan broj graničnih prelaza: 83

Sarajevo, mart 2024. godine

Sadržaj

Sažetak	4
I UVOD	7
1. Izvori i metodologija prikupljanja, razvrstavanje i obrada podataka	8
2. Dostupnost i kvalitet podataka	9
3. Obavljene konsultacije	9
II MIGRACIONI PROFIL BIH	10
1. Vize	10
1.1. Vize koje izdaju DKPBiH	10
1.2. Vize izdate na granici	12
2. Odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice	14
2.1. Odbijanje ulaska u BiH	14
2.2. Otkriveni nezakoniti prelasci državne granice	18
3. Privremeni i stalni boravak stranaca	21
3.1. Privremeni boravak	21
3.2. Stalni boravak	27
4. Nezakonite migracije i poduzete mjere prema strancima	29
4.1. Otkaz boravka	30
4.2. Rješenja o protjerivanju	31
4.3. Stavljanje stranaca pod nadzor	32
4.4. Prisilno udaljenje stranaca iz BiH	33
5. Povratak nezakonitih migranata	33
5.1. Dobrovoljni povratak bh. državljana u BiH uz pomoć IOM-a	34
5.2. Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz pomoć IOM-a i Službe za poslove sa strancima (SPS)	37
5.3. Povratak po sporazumima o readmisiji	40
5.3.1. Prihvat i predaja po sporazumima o readmisiji	40
5.3.2. Prihvat po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom	41
5.4. Samostalan dobrovoljni povratak stranaca iz BiH	44
6. Međunarodna zaštita (azil)	46
7. Izdate radne dozvole strancima	51
8. Sticanje državljanstva BiH	54
9. Emigracija iz BiH	57

9.1. Migracioni tokovi.....	57
9.2. Broj emigranata	59
9.3. Status emigranata	62
9.4. Novčane doznake	64
10. Mješovite migracije preko teritorije BiH u periodu 2018-2023. godina	67
10.1. Pregled statističkih podataka na području migracija i azila u BiH.....	68
10.2. Smještaj migranata u Bosni i Hercegovini	71
11. Imigraciona politika BiH, pravni i institucionalni okvir.....	72
A N E K S I.....	82

Sažetak

Migracioni profil Bosne i Hercegovine (dalje u tekstu: Migracioni profil BiH) nastao je kao rezultat potrebe da se uspostavi mehanizam za prikupljanje statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti, sistem obrade migracionih statistika, kao i sistem blagovremenog i kvalitetnog izvještavanja o migracionim tokovima u BiH. Ovaj dokument ima za cilj da osigura Vijeću ministara BiH uvid u ključne trendove u oblasti migracija, a Ministarstvu sigurnosti mogućnost izrade kvalitetnih politika i usvajanja kvalitetnih propisa. Ovim aktom omogućava se međunarodnim organizacijama nadležnim za oblast migracija potpuniji uvid u migracione trendove u BiH.

Izradom Migracionog profila BiH, koji se godišnje ažurira, ispunjena je obaveza iz ***Mape puta za liberalizaciju viznog režima***, koju je Evropska komisija prezentovala vlastima BiH u junu 2008. godine, a odnosi se na upravljanje migracijama – *Uspostava i primjena mehanizama za praćenje migracionih tokova, definisanje migracionog profila BiH koji bi se redovno ažurirao, koji bi uključivao podatke o nezakonitoj i legalnoj migraciji, kao i uspostava tijela koje bi bilo odgovorno za praćenje i analizu podataka o migracionom stanju i tokovima.*

Sveobuhvatno ispunjavanje uslova iz Mape puta, uključujući i izradu Migracionog profila, u konačnici je **15.12.2010. godine** rezultiralo sticanjem bezviznog režima za **državljanke Bosne i Hercegovine**.

Prvi Migracioni profil BiH usvojen je na sjednici Vijeća ministara BiH 24.09.2009. godine, a njegovoj izradi prethodila je *Analiza mjera potrebnih za uspostavu mehanizama za praćenje migracionih tokova i definisanje migracionog profila Bosne i Hercegovine*, koja je obuhvatila pregled zakonodavnog, institucionalnog i organizacionog okvira za prikupljanje migracionih statistika u BiH, te pregled evropskih i međunarodnih standarda i praksi u oblasti migracionih statistika. U cilju uspostave i primjene mehanizama za praćenje migracionih tokova i godišnje ažuriranje Migracionog profila BiH, instrumenti za prikupljanje i razmjenu statističkih podataka formalizovani su Odlukom Vijeća ministara BiH kojom se nadležne institucije i agencije kroz 34 definisane tabele obavezuju, u skladu sa svojim nadležnostima, na dostavljanje podataka sa parametrima potrebnim za izradu migracionog profila i praćenje migracionih tokova BiH. Ovom odlukom definisane su vrsta i struktura statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti i obaveza institucija Bosne i Hercegovine da, u okviru svoje nadležnosti, prikupe statističke podatke o migracijama i međunarodnoj zaštiti i da te podatke dostavljaju Ministarstvu sigurnosti do 31. januara za prethodnu godinu. Institucije koje su u skladu sa navedenom Odlukom dostavile statističke podatke za izradu Migracionog profila BiH za 2023. godinu su: Ministarstvo vanjskih poslova – Sektor za međunarodno-pravne i konzularne poslove, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice – Sektor za iseljništvo, Ministarstvo civilnih poslova – Sektor za državljanstvo i putne isprave, Agencija za rad i zapošljavanje BiH, Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju, Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil, Ministarstvo sigurnosti – Služba za poslove sa strancima i Ministarstvo sigurnosti – Granična policija BiH.

Nakon dostavljenih podataka od institucija i agencija pristupilo se njihovoj kvantitativnoj i kvalitativnoj analizi. Godišnji izvještaji pojedinih institucija i agencija poslužili su kao dodatni izvor kvalitativnih informacija potrebnih za tumačenje migracionih statistika i trendova.

Obrada podataka izvršena je kvantitativno i kvalitativno za osnovne migracione tokove u periodu od posljednjih 10 godina, tj. od 2014. do 2023. godine, a komparativni pokazatelji su urađeni za sva migraciona kretanja za period 2022. i 2023. godina. Po obavljenoj obradi i analizi svih raspoloživih podataka, urađen je Migracioni profil BiH za 2023. godinu.

Migracioni profil BiH za 2023. godinu sadrži sljedeće podatke: vize, odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice, privremeni i stalni boravak stranaca, nezakonite migracije i poduzete mjere prema strancima, povratak nezakonitih migranata, međunarodna zaštita (azil), izdate radne dozvole strancima, sticanje državljanstva BiH, emigracija iz BiH, migraciono-izbjeglička kriza u BiH, te imigraciona politika BiH, pravni i institucionalni okvir.

Uočeni trendovi migracionih tokova:

1. Vize

1.1. Vize koje izdaju diplomatsko-konzularna predstavništva BiH

Diplomatsko-konzularna predstavništva BiH u 2023. godini izdali su 21.261 vizu, što predstavlja smanjenje u odnosu na 2022. godinu, kada je izdato 22.765 viza.

1.2. Vize izdate na granici

Na granici BiH je u 2023. godini izdato 18 viza što je za 33,33% manje nego u 2022. godini kada je na granici izdato 27 viza.

2. Odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice

2.1. Odbijanje ulaska u BiH

Broj odbijenih ulazaka u BiH od strane Granične policije BiH u 2023. godini je iznosio 2.160 i smanjen je za 15,26% u odnosu na 2022. godinu kada je odbijeno 2.549 ulazaka.

2.2. Otkriveni nezakoniti prelasci državne granice

Broj otkrivenih nezakonitih prelazaka državne granice BiH u 2023. godini iznosio je 13.643 (6.110 nezakonita ulazaka i 7.533 nezakonita izlaska iz BiH) i smanjen je za 4,65% u odnosu na 2022. godinu, kada je iznosio 14.309 otkrivenih nezakonitih prelazaka granice.

3. Privremeni i stalni boravak stranaca

3.1. Privremeni boravak

Strancima u BiH odobren je 13.481 privremeni boravak u 2023. godini, što je za 20,50% više nego u 2022. godini, kada je odobreno 11.188 privremenih boravaka

3.2. Stalni boravak

Strancima u BiH odobreno je 446 stalnih boravaka u 2023. godini, što predstavlja povećanje od 14,36% u odnosu na 2022. godinu, kada je odobreno 390 stalnih boravaka.

4. Nezakonite migracije i poduzete mjere prema strancima

4.1. Otkaz boravka

Broj otkazanih bezviznih ili privremenih boravaka u 2023. godini je iznosio 882, što je povećanje od 71,60% u odnosu na 2022. godinu, kada je otkazano 514 bezviznih ili privremenih boravaka. Što se tiče otkaza stalnih boravaka u 2023. godini, zabilježeno je smanjenje od 26,00%, kada je otkazano 37 stalnih boravaka, za razliku od 2022. godine, kada je taj broj iznosio 50.

4.2. Rješenja o protjerivanju

Broj rješenja o protjerivanju u 2023. godini je 2.582, što predstavlja povećanje od 57,63% u odnosu na 2022. godinu, kada je doneseno ukupno 1.638 rješenja o protjerivanju. U 2023. godini broj otkaza bezviznog ili privremenog boravka sa mjerom protjerivanja iznosio je 28, što je također povećanje od 86,67% u odnosu na 2022. godinu, kada je taj broj iznosio 15.

4.3. Stavljanje stranaca pod nadzor u Imigracioni centar

Ukupno su 683 stranca stavljena pod nadzor u Imigracioni centar u 2023. godini, što je smanjenje od 4,34% u odnosu na 2022. godinu, kada je taj broj iznosio 714, te je pod blaži oblik nadzora na određeno područje ili mjesto smješteno 1.275 stranaca.

4.4. Prisilno udaljenje stranaca iz BiH

Tokom 2023. godine, doneseno je 79 zaključaka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju, dok je u 2022. godini doneseno 7 zaključaka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju.

5. Povratak nezakonitih migranata

5.1. Dobrovoljni povratak državljana BiH u BiH uz pomoć IOM-a

Uz pomoć IOM-a u 2023. godini dobrovoljno je vraćeno 124 bh. državljana u Bosnu i Hercegovinu, a ukupno je na ovaj način od 2014. do 2023. godine vraćeno 1.734 bh. državljana.

5.2. Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz pomoć Službe za poslove sa strancima

Služba za poslove sa strancima u 2023. godini izvršila je dobrovoljni povratak iz BiH ukupno 381 stranca, dok je u 2022. godini taj broj iznosio 561 što je smanjenje od 32,09%.

5.3. Prihvat po sporazumima o readmisiji

Po sporazumima o readmisiji, u 2023. godini prihvaćeno je 402 državljana Bosne i Hercegovine po osnovu sporazuma o readmisiji u kojima je provjeru identiteta i državljanstva BiH vršio Sektor za imigraciju Ministarstva sigurnosti BiH ili postupao u skladu sa članom 6. Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske zajednice o readmisiji osoba koje borave bez dozvole.

Prema podacima Službe za poslove sa strancima, po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom, u proceduri koju je provodila Služba za poslove sa strancima, u 2023. godini prihvaćeno je 4.264 državljana trećih zemalja, što je povećanje od 410,05% u odnosu na prethodnu godinu, kada je taj broj iznosio 836 stranih državljana.

6. Međunarodna zaštita (azil)

Azil u BiH zatražilo je 147 osoba u 2023. godini, dok je 2022. godine taj broj iznosio 149 osoba.

7. Izdate radne dozvole strancima

Radnih dozvola za strance u 2023. godini je izdato 4.586, što predstavlja povećanje od 21,32% u odnosu na 2022. godinu, kada je taj broj iznosio 3.780 radnih dozvola.

8. Sticanje državljanstva BiH

Državljanstvo BiH u 2023. godini je dobilo 538 osoba, što predstavlja smanjenje od 4,27% u odnosu na 2022. godinu. Najviše državljanstava BiH u posljednje dvije godine stekli su državljani Srbije (82%).

9. Emigracija iz BiH

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine (MLJPI) procjenjuje, prema dostupnim zvaničnim podacima agencija za statistiku zemalja prijema i diplomatsko-konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine, da ukupan broj osoba koje žive u iseljeništvu, a koje vode porijeklo iz Bosne i Hercegovine iznosi oko 2,2 miliona.

10. Mješovite migracije preko teritorije BiH u periodu 2018-2023. godina

U 2023. godini Službi za poslove sa strancima prijavljeno je ukupno 34.409 nezakonitih migranata, što predstavlja povećanje u odnosu na 2022. godinu za 25,45%. Od ukupno 34.409 prijavljenih nezakonitih migranata, namjeru za podnošenje zahtjeva za azil u BiH u 2023. godini iskazale su 31.793 osobe. Zahtjev za azil podnijelo je 147 osoba ili 0,46% osoba od ukupnog broja iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil u 2023. godini.

I UVOD

Izrada Migracionog profila Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Migracioni profil BiH) je u dijelu Mape puta za liberalizaciju viznog režima koji se odnosi na upravljanje migracijama definisana kao jedan od uslova potrebnih za ukidanje viznog režima građanima Bosne i Hercegovine.

Osnovna svrha izrade Migracionog profila je prikupljanje relevantnih statističkih podataka i informacija neophodnih kako bi određena država bila u mogućnosti da razvija i primjenjuje svoju migracionu politiku.

Izrada Migracionog profila predstavlja zadatak Odsjeka za analitiku, strateško planiranje, nadzor i obuku pri Sektoru za imigraciju Ministarstva sigurnosti, koji objedinjava migracionu statistiku, obrađuje podatke i pravi izvještaje za različite namjene. Treba imati u vidu da je u tom smislu Odsjek potrebno dalje razvijati u pravcu praćenja migracionih tokova, izrade specijalističkih analiza i izvještaja u oblasti imigracija, te definisanja migracione politike u skladu sa standardima u ovoj oblasti i potrebama Bosne i Hercegovine.

Izrazi koji su radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu, bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

1. Izvori i metodologija prikupljanja, razvrstavanje i obrada podataka

Izvori i metodologija prikupljanja podataka proistekli su iz Odluke o obavezi dostavljanja statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti Ministarstvu sigurnosti (*Službeni glasnik BiH* broj 83/09).

Kao izvor podataka definisane su sljedeće institucije, organizacije i agencije: Ministarstvo vanjskih poslova – oblast viza izdatih u DKPBiH; Granična policija BiH, oblast odbijanja ulaska stranaca u BiH, nezakonit prelazak granice i izdate vize na granici; Služba za poslove sa strancima – oblast boravka stranaca u BiH, preduzete mjere prema strancima u BiH i readmisija stranih državljana i osoba bez državljanstva; Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil – oblast međunarodne zaštite; Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju – readmisija državljana BiH i dobrovoljni povratak uz podršku IOM-a; Ministarstvo civilnih poslova – oblast sticanja državljanstva BiH; Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, Sektor za iseljeništvo – oblast emigracije bh. državljana i iseljeništvo i Agencija za rad i zapošljavanje BiH – oblast radnih dozvola za strane državljanke u BiH.

Kao metodologija prikupljanja podataka, navedenom odlukom definisane su ukupno 34 tabele namijenjene navedenim institucijama i organizacijama koje su zadužene za postupanje po Zakonu o strancima i Zakonu o azilu u Bosni i Hercegovini. Tabele obuhvataju podatke o zemljama državljanstva, rođenja, polnu i starosnu strukturu, te ostale relevantne parametre o postupcima i odlukama u vezi s kretanjem i boravkom stranaca i azilom u BiH za 2023. godinu.

Nakon što su institucije, organizacije i agencije dostavile popunjene tabele, pristupilo se kvantitativnoj i kvalitativnoj analizi dostavljenih podataka. Godišnji izvještaji pojedinih institucija i organizacija poslužili su kao dodatni izvor kvalitativnih informacija potrebnih za tumačenje migracionih statistika i trendova.

Podaci o površini Bosne i Hercegovine ukupnoj dužini državne granice, kao i broju graničnih prelaza preuzeti su iz Strategije integrisanog upravljanja granicom u Bosni i Hercegovini za period 2019-2023. godina.

2. Dostupnost i kvalitet podataka

Analizom dostavljenih podataka došlo se do nekoliko zaključaka u vezi sa dostupnošću i kvalitetom podataka. Većina institucija, organizacija i agencija dostavila je osnovne podatke do zadatog roka.

Podaci kojima raspolažu Granična policija BiH, Služba za poslove sa strancima, Sektor za azil i Ministarstvo vanjskih poslova BiH, i koji su dostavljeni Sektoru za imigraciju, usklađeni su s Odlukom o obavezi dostavljanja statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti Ministarstvu sigurnosti (*Službeni glasnik BiH* broj 83/09).

Ministarstvo civilnih poslova prosljedilo je podatke o sticanju državljanstva, koje su u skladu s ranije spomenutom Odlukom dostavile nadležne entitetske institucije, Federalno Ministarstvo unutrašnjih poslova i Ministarstvo uprave i lokalne samouprave Republike Srpske.

I pored određenih nedostataka u potpunosti dostavljenih podataka, kvalitet dostavljenih podataka je zadovoljavajući. Dostavljeni podaci prema zadatim tabelama i podaci iz godišnjih izvještaja o radu Službe za poslove sa strancima i Granične policije BiH omogućili su zadovoljavajuću analizu migracionih tokova i izradu Migracionog profila BiH za 2023. godinu, koji je **šesnaesti** po redu **Migracioni profil BiH na godišnjem nivou**.

3. Obavljene konsultacije

Nacrt Migracionog profila BiH dostavljen je na verifikaciju podataka svim institucijama, organizacijama i agencijama koje su dostavile podatke za njegovu izradu. Nakon ugrađenih primjedbi i komentara, Prijedlog Migracionog profila BiH za 2023. godinu, upućen je u proceduru usvajanja na Vijeće ministara BiH.

Dana 31.07.2024. godine Vijeće ministara BiH je na 57. sjednici usvojilo Migracioni profil BiH za 2023. godinu.

II MIGRACIONI PROFIL BIH

1. Vize

Viza je dozvola za prelazak državne granice, koja omogućava ulazak u zemlju i boravak u roku određenom u vizi, ili prelazak (tranzit) preko teritorija BiH ako strana osoba za to ispunjava uslove. U pravilu, strana osoba je dužna da vizu pribavi prije dolaska na granični prelaz BiH, ukoliko nema državljanstvo zemlje čijim državljanima nije potrebna viza za ulazak u BiH. Vize izdaju Diplomatsko-konzularna predstavništva BiH (dalje u tekstu: DKPBiH). U izuzetnim slučajevima, koji su propisanim Zakonom o strancima (dalje u tekstu: Zakon), vizu može na granici izdati i Granična policija BiH.

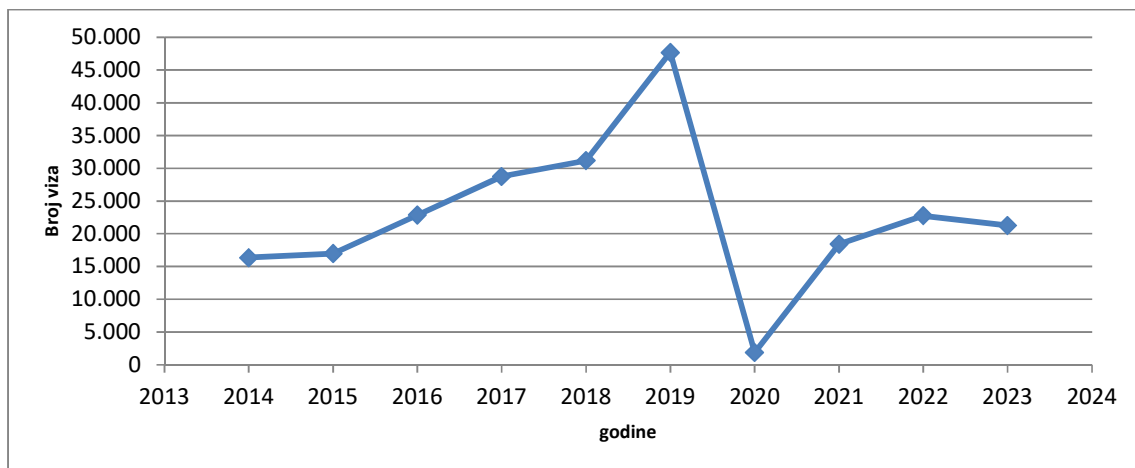
1.1. Vize koje izdaju DKPBiH

Prema informacijama koje je dostavilo Ministarstvo vanjskih poslova BiH, dajemo tabelarni i grafički pregled broja izdatih viza po godinama, sa kratkom analizom uočenog trenda.

Tabela 1. Ukupan broj izdatih viza od 2014. do 2023. godine

Godina	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Vize	16.351	16.970	22.862	28.751	31.171	47.694	1.857	18.427	22.765	21.261

Grafički prikaz viza izdatih od 2014. do 2023. godine

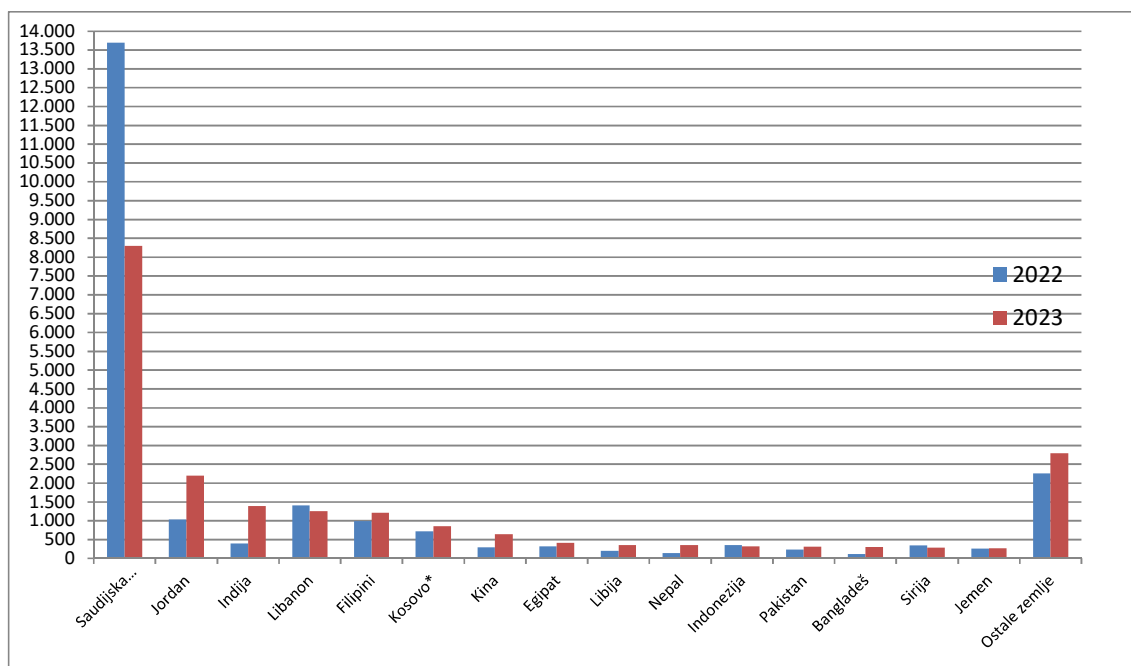
Analiza podataka o broju izdatih viza u prezentovanom periodu u DKPBiH ukazuje na kontinuiran rastući trend od 2014. pa sve do 2019. godine, kada je uočen značajan porast broja izdatih viza (53%) u odnosu na 2018. godinu. U 2020. godini dolazi do drastičnog pada broja izdatih viza prouzrokovanog pandemijom oboljenja COVID-19 i činjenicom da se tokom 2020. godine, usljed novonastale situacije izazvane pandemijom, u više navrata odlukama nadležnih tijela u Bosni i Hercegovini mijenjao zakonski osnov ispunjavanja uslova za ulazak u

Bosnu i Hercegovinu. S tim u vezi, u periodu mart-septembar 2020. godine na snazi je bila Odluka Vijeća ministara BiH o privremenom prekidu izdavanja viza u DKPBiH. U 2021. godini dolazi do ponovnog rasta broja izdatih viza u odnosu na prethodnu godinu, što je rezultat popuštanja mjera prouzrokovanih pandemijom. Trend rasta broja izdatih viza nastavlja se u 2022. godini, te je evidentno povećanje izdatih viza u odnosu na prethodnu godinu za 23,54%. U 2023. godini dolazi do smanjenja izdatih viza u odnosu na prethodnu godinu za 6,61%. Kako bismo definisali aktuelnu problematiku u oblasti viza, prezentujemo uporedne pokazatelje o broju izdatih viza u toku 2022. i 2023. godine za države čijim je državljanima izdato najviše viza za ulazak u BiH, s kratkom analizom uočenih parametara.

Tabela 2. Ukupan broj izdatih viza u 2022. i 2023. godini, razvrstano po državama

Red. br.	Država	2022.	2023.	%
1.	Saudijska Arabija	13.694	8.300	-39,39%
2.	Jordan	1.033	2.203	113,26%
3.	Indija	391	1.389	255,24%
4.	Libanon	1.408	1.256	-10,80%
5.	Filipini	994	1.221	22,84%
6.	Kosovo* ¹	723	854	18,12%
7.	Kina	298	639	114,43%
8.	Egipat	323	416	28,79%
9.	Libija	199	354	77,89%
10.	Nepal	138	353	155,80%
11.	Indonezija	355	319	-10,14%
12.	Pakistan	235	313	33,19%
13.	Bangladeš	115	304	164,35%
14.	Sirija	344	283	-17,73%
15.	Jemen	257	265	3,11%
16.	Ostale zemlje	2.258	2.792	23,65%
UKUPNO		22.765	21.261	-6,61%

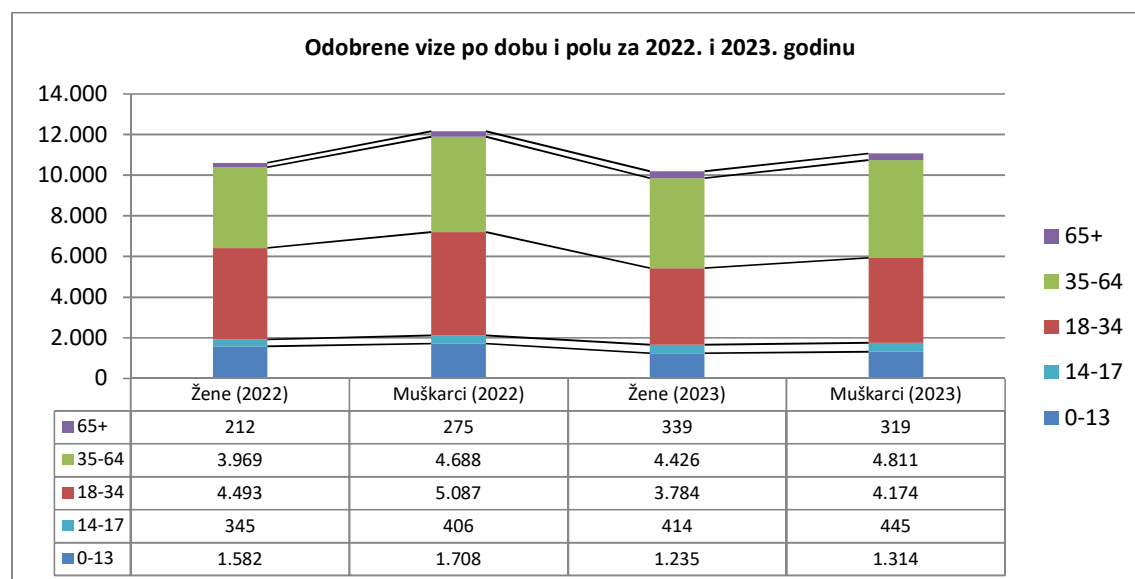
Grafički prikaz izdatih viza u 2022. i 2023. godini, razvrstano po državama

¹ Ovaj naziv ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o Deklaraciji o nezavisnosti Kosova.

Analizirajući podatke o broju izdatih viza u DKPBiH u 2023. godini u odnosu na 2022. godinu razvrstane po zemljama čijim državljanima je izdato najviše viza za ulazak u BiH, uočavamo značajno povećanje broja izdatih viza za državljane Indije, Bangladeša, Nepala, Kine i Jordana. Najveći broj viza u 2023. godini je izdat državljanima Saudijske Arabije, Jordana, Indije, Libanona i Filipina, što predstavlja 68% od ukupnog broja izdatih viza.

U cilju definisanja profila stranih državljana kojima je izdata viza u DKPBiH tokom 2023. godine, prezentujemo polnu i starosnu strukturu, iz koje se uočava da je u svim kategorijama osim u starosnoj dobi iznad 65 godina bilo više muškaraca nego žena, i to: u starosnoj dobi od 0 do 13 godina (žena 1.235, a muškaraca 1.314), u starosnoj dobi od 14 do 17 godina (žena 414, a muškaraca 445), zatim u starosnoj dobi od 18 do 34 godine (žena 3.784, a muškaraca 4.174), u starosnoj dobi od 35 do 64 godine (žena 4.426, a muškaraca 4.811), te u starosnoj dobi iznad 65 godina (žena 339, a muškaraca 319). Posmatrano u ukupnom broju izdatih viza u DKPBiH, 11.063 ili 52% su vize izdate muškarcima, a 10.198 ili 48% su vize izdate ženama.

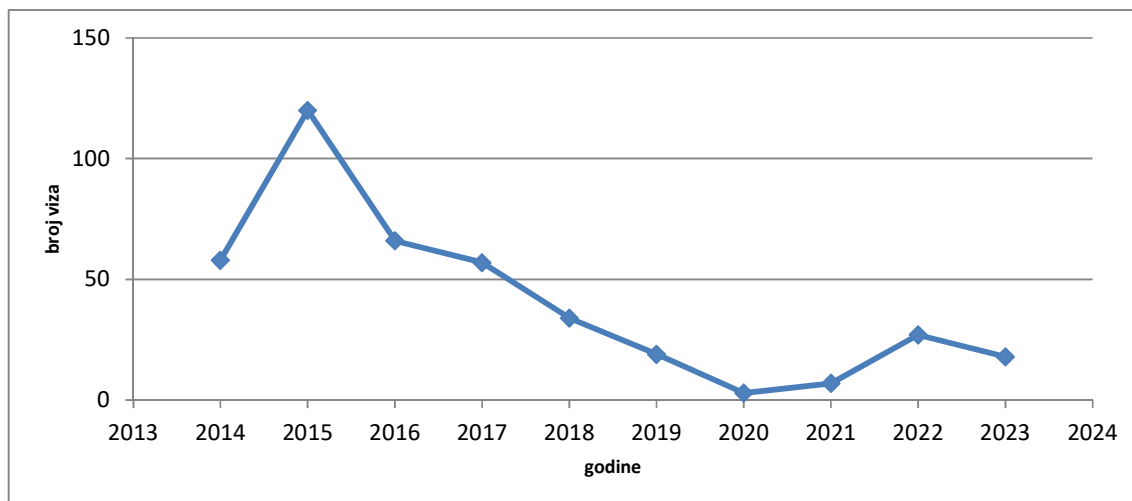
1.2. Vize izdate na granici

Izdavanje viza na granici dozvoljeno je Graničnoj policiji BiH u skladu sa Zakonom o strancima ukoliko to zahtijevaju razlozi sigurnosti BiH, te humanitarni, ozbiljni profesionalni ili lični razlozi. Granična policija BiH može izdati vizu za kratkoročni boravak (Viza C) za jedan ulazak do 15 dana, ili aerodromsku tranzitnu vizu (Viza A).

Tabela 3. Ukupan broj izdatih viza na granici BiH od 2014. do 2023. godine

Godina	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Vize	58	120	66	57	34	19	3	7	27	18

Grafički prikaz izdatih viza na granici BiH od 2014. do 2023. godine

Analizira podataka o broju izdatih viza na granici u prezentovanom periodu od 2014. godine pokazuje izrazit opadajući trend i može se zaključiti da se realizuje postavljeni cilj smanjenja broja izdatih viza na granici, što je ujedno i jedan od zahtjeva EU. Dostignuti pokazatelji rezultat su razvoja DKP mreže, razvoja pravnog okvira koji propisuje da se viza na granici izdaje samo u izuzetnim, Zakonom o strancima definisanim slučajevima i uz njegovu dosljednu primjenu od strane Granične policije BiH.

U cilju definisanja aktuelnog stanja u oblasti izdavanja viza na granici, prezentujemo uporedne pokazatelje o broju izdatih viza u toku 2022. i 2023. godine za države čijim je državljanima izdato najviše viza za ulazak u BiH, s kratkom analizom uočenih parametara, uz uvažavanje izmjena u zakonodavstvu radi potpunijeg tumačenja podataka.

Tabela 4. Ukupan broj izdatih viza na granici u 2022. i 2023. godini, razvrstano po državama

Red.br.	Država	2022.	2023.
1.	Bahrein	-	11
2.	Bangladeš	-	5
3.	Maroko	-	2
4.	Gvineja	8	-
5.	Iran	7	-
6.	Senegal	4	-
7.	Mozambik	3	-
8.	Gambija	2	-
9.	Kamerun	2	-
10.	Zimbabve	1	-
	Ukupno	27	18

U toku 2023. godine dolazi do smanjenja od 33,33% u odnosu na prethodnu godinu, te je izdato ukupno 17 viza na granici. Gledano po državljanstvima, 11 viza je izdato državljanima Bahreina, 5 državljanima Bangladeša i 2 državljanima Maroka.

Što se tiče polne strukture, statistički podaci za 2023. godinu pokazuju da je više viza izdato muškarcima (55,5%) nego ženama (44,5%), te da se u slučaju oba pola radi najvećim dijelom

o osobama dobi od 36 do 59 godina (55,5%), kao što se vidi u tabelama i grafikonima koji slijede.

Tabela 5. Struktura izdatih viza na granici po dobi i polu, razvrstano po državljanstvima za 2023. godinu

Red.br.	Država	Ukupno ženske osobe				Ukupno muške osobe				Ukupno po državljan.
		0-17	18-35	36-59	60+	0-17	18-35	36-59	60+	
1.	Bahrein	1	2	3	1	2	-	2	-	11
2.	Bangladeš	-	-	-	-	-	1	4	-	5
3.	Maroko	-	-	1	-	-	1	-	-	2
Ukupno		1	2	4	1	2	2	6	0	18

2. Odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice

Odbijanje ulaska je mjera koju u skladu sa Zakonom o strancima realizira Granična policija BiH samo prema stranim državljanima i osobama bez državljanstva koji pokušavaju legalno preći državnu granicu i ući u BiH, a da pritom ne ispunjavaju Zakonom o strancima propisane uslove za ulazak. U navedenim slučajevima Granična policija BiH odbija ulazak tim osobama, a u skladu s odredbama propisanim Zakonom o strancima donosi i rješenje o odbijanju ulaska. Stranac ili osoba bez državljanstva može se na navedenu odluku žaliti Ministarstvu sigurnosti, ali podnošenje žalbe ne omogućava ulazak u BiH.

Nezakonit prelazak granice podrazumijeva osobe otkrivene u pokušaju nezakonitog prelaska državne granice BiH prilikom ulaska ili izlaska iz BiH. Navedene osobe mogu biti državljani BiH, stranci ili osobe bez državljanstva.

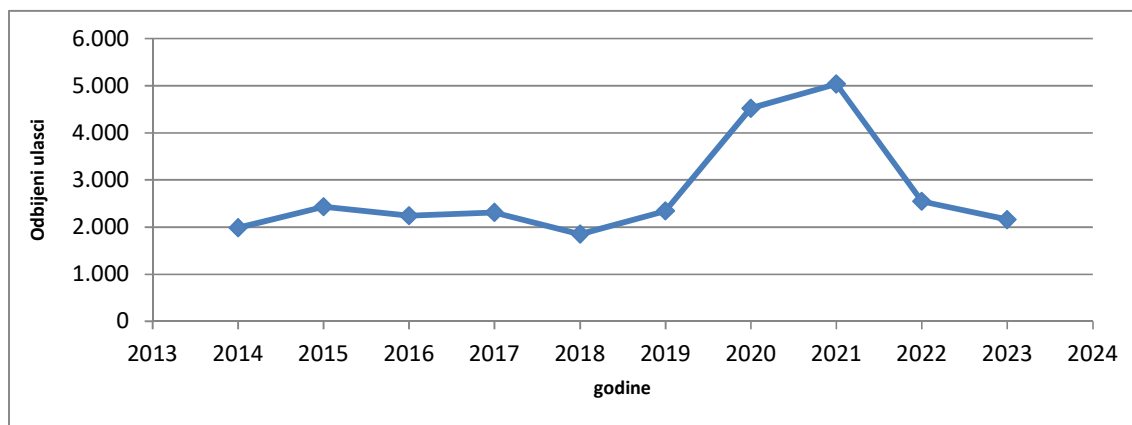
2.1. Odbijanje ulaska u BiH

Ulazak u BiH može biti odbijen strancu koji ne ispunjava opšte uslove za ulazak u Bosnu i Hercegovinu na osnovu člana 24. Zakona o strancima.

Tabela 6. Ukupan broj odbijenih ulazaka na granici BiH od 2014. do 2023. godine

Godina	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Odbijeni ulasci	1.987	2.432	2.243	2.313	1.853	2.342	4.525	5.038	2.549	2.160

Grafički prikaz odbijenih ulazaka u BiH od 2014. do 2023. godine

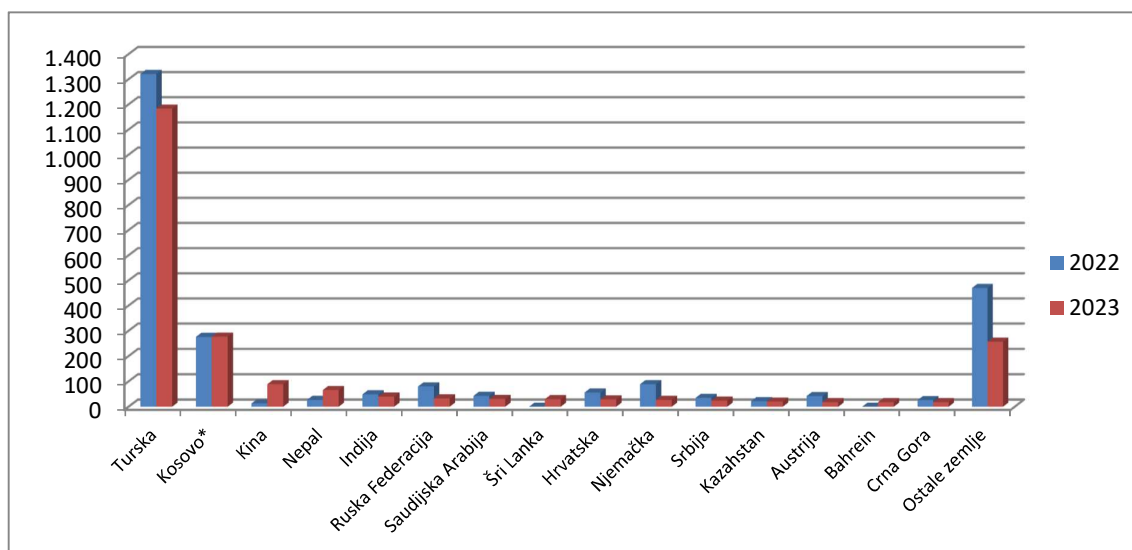
Analizirajući podatke o broju odbijenih ulazaka na granici u prezentovanom periodu, uočavamo da je u periodu od 2014. godine do 2019. godine došlo do prilično ujednačenog broja odbijenih ulazaka. U 2020. i 2021. godini znatno se povećava broj odbijenih ulazaka u odnosu na 2019. godinu. U 2022. godini dolazi do smanjenja trenda odbijenih ulazaka. Taj trend se nastavlja i tokom 2023. godine kada je registrovano 2.160 stranaca kojima nije dozvoljen ulazak u BiH. U odnosu na 2022. godinu (2.549), broj stranaca kojima nije dozvoljen ulazak u BiH u toku 2023. godine je smanjen za 15,26%.

U cilju definisanja aktuelnog stanja u ovoj oblasti prezentujemo uporedne pokazatelje o broju odbijenih ulazaka u toku 2022. i 2023. godine za 15 država čijim je državljanima izdato najviše rješenja o odbijanju ulaska u BiH, sa kratkom analizom uočenih parametara.

Tabela 7. Ukupan broj odbijenih ulazaka na granici u 2022. i 2023. godini, razvrstano po državama

Red.br.	Država	2022.	2023.	%
1.	Turska	1.321	1.183	-10,45%
2.	Kosovo*	276	277	0,36%
3.	Kina	13	89	584,62%
4.	Nepal	27	66	144,44%
5.	Indija	49	40	-18,37%
6.	Ruska Federacija	80	33	-58,75%
7.	Saudijska Arabija	43	31	-27,91%
8.	Šri Lanka	-	30	-
9.	Hrvatska	56	29	-48,21%
10.	Njemačka	89	27	-69,66%
11.	Srbija	35	24	-31,43%
12.	Kazahstan	22	20	-9,09%
13.	Austrija	42	18	-57,14%
14.	Bahrein	-	18	-
15.	Crna Gora	26	18	-30,77%
16.	Ostale zemlje	470	257	-45,32%
Ukupno		2.549	2.160	-15,26%

Grafički prikaz odbijenih ulazaka na granici BiH u 2022. i 2023. godini, razvrstano po državama

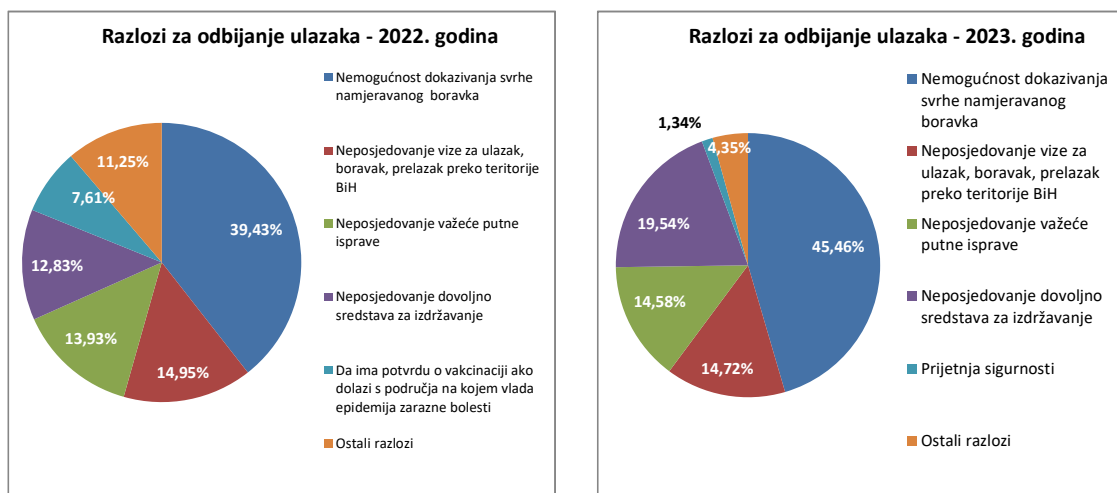
Najveći broj odbijenih ulazaka u BiH u 2023. godini odnosi se na Tursku (1.183), Kosovo* (277), Kinu (89) i Nepal (66), što iznosi 75% od ukupno odbijenih ulazaka u BiH.

U 2023. godini najveći pad odbijenih ulazaka odnosi se na državljane Njemačke (70%), Ruske Federacije (59%), Austrije (57%), Hrvatske (48%), Srbije i Crne Gore (po 31%).

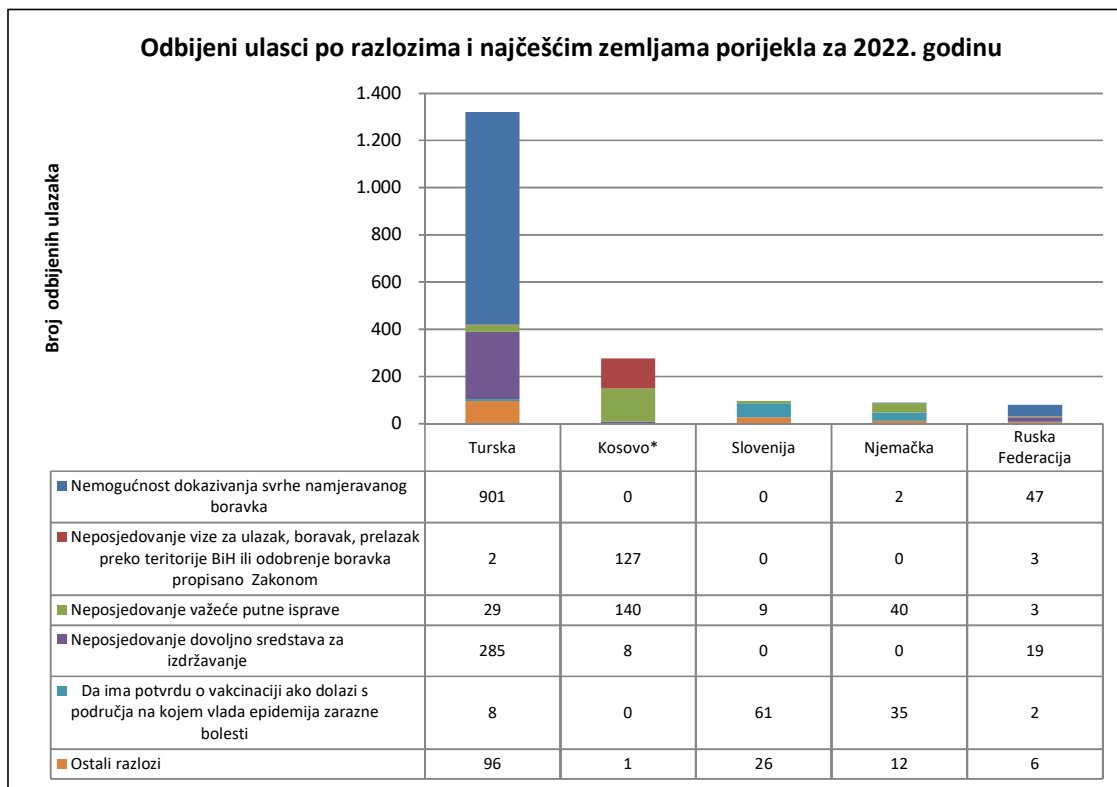
Tokom 2023. godine odbijen je ulazak u BiH za 2.160 stranaca, od toga na kopnoj granici BiH 964, a na međunarodnim aerodromima 1.196 odbijenih ulazaka. Razlozi za odbijanje ulaska stranim državljanima u BiH bili su: nemogućnost dokazivanja svrhe namjeravanog boravka (45,46%); neposjedovanje dovoljno sredstava za izdržavanje (19,54%); neposjedovanje vize za ulazak, boravak, prelazak preko teritorije BiH ili odobrenje boravka propisano zakonom (14,72%); neposjedovanje važeće putne isprave (14,58%); te ostali razlozi (5,69%).

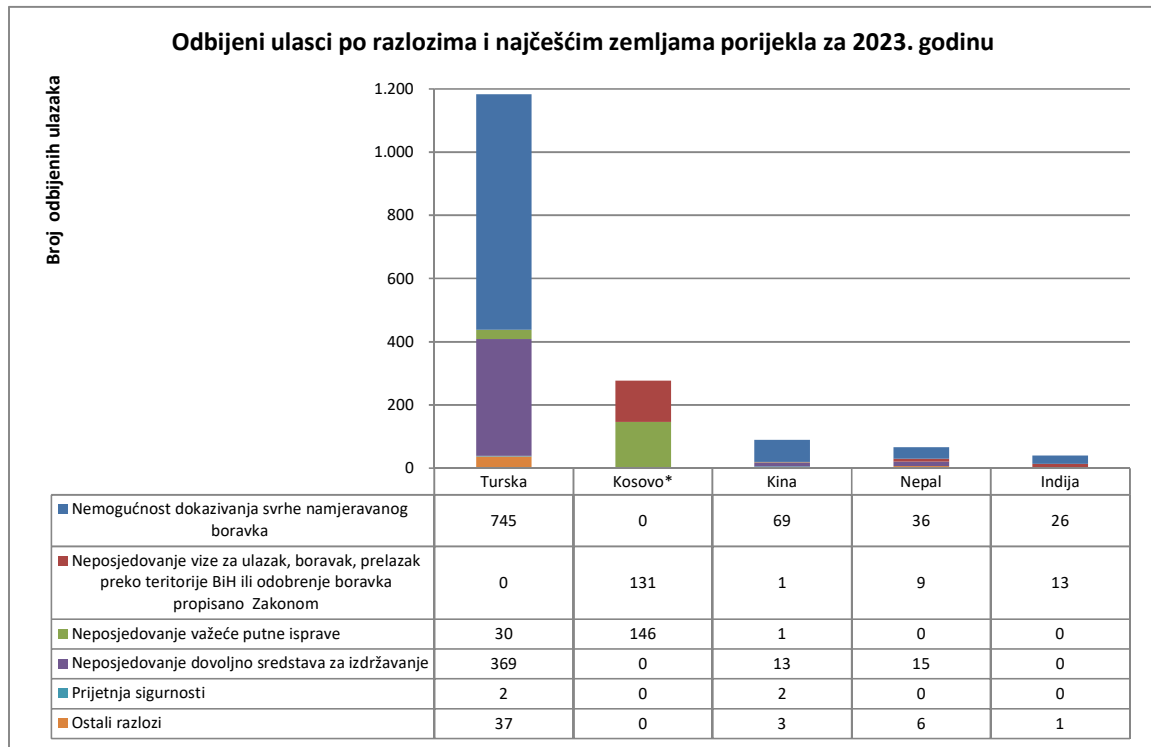
Za većinu odbijenih prelazaka državne granice na graničnim prelazima razlog je nemogućnost dokazivanja svrhe namjeravanog boravka, neposjedovanje dovoljno sredstava za izdržavanje, neposjedovanja vize za ulazak, boravak, prelazak preko teritorije BiH ili odobrenje boravka propisano Zakonom o strancima, te neposjedovanje važeće putne isprave, što predstavlja 94% od ukupnog broja odbijenih ulazaka.

Grafički prikazi odbijenih ulazaka po razlozima za odbijanje ulaska u 2022. i 2023. godini

Grafički prikazi broja odbijenih ulazaka po razlozima i najčešćim državljanstvima za 2022. i 2023. godinu

2.2. Otkriveni nezakoniti prelasci državne granice

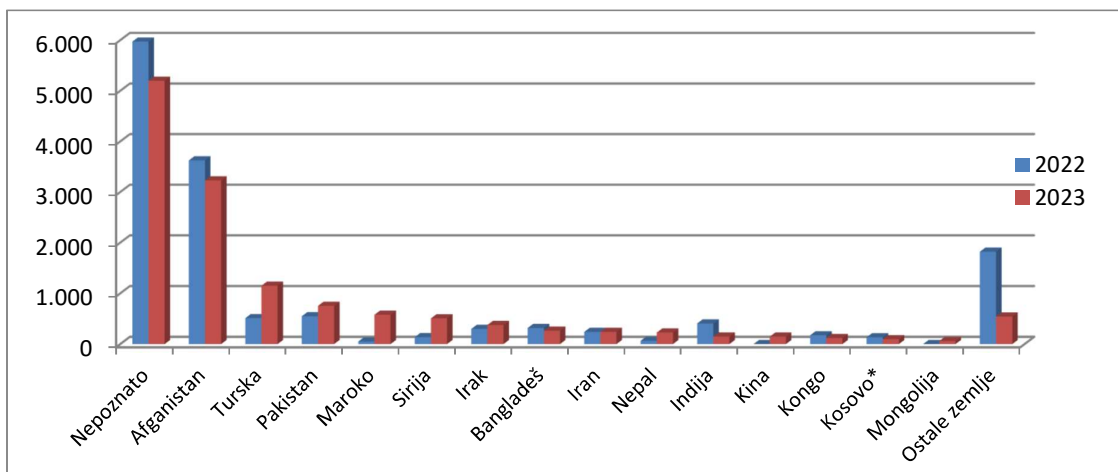
Nezakonit prelazak granice podrazumijeva osobe otkrivene u pokušaju nezakonitog prelaska državne granice BiH prilikom ulaska ili izlaska iz BiH na graničnom prelazu ili izvan graničnog prelaza. Navedene osobe mogu biti državljani BiH, stranci ili osobe bez državljanstva.

Tokom 2023. godine 13.643 osobe otkrivene su u nezakonitom prelasku državne granice, što predstavlja smanjenje od 4,65% u odnosu na 2022. godinu kada je u nezakonitom pokušaju prelaska granice otkriveno 14.309 osoba

Tabela 8. Otkriveni nezakoniti prelasci granice u 2022. i 2023. godini, razvrstano po državljanstvu

Red.br.	Država	2022.	2023.	%
1.	Nepoznato	5.972	5.198	-12,96%
2.	Afganistan	3.625	3.229	-10,92%
3.	Turska	512	1.151	124,80%
4.	Pakistan	549	753	37,16%
5.	Maroko	51	578	1033,33%
6.	Sirija	138	507	267,39%
7.	Irak	299	377	26,09%
8.	Bangladeš	319	265	-16,93%
9.	Iran	240	240	0,00%
10.	Nepal	66	228	245,45%
11.	Indija	407	150	-63,14%
12.	Kina	2	148	7300,00%
13.	Kongo	174	118	-32,18%
14.	Kosovo*	135	97	-28,15%
15.	Mongolija	-	60	-
16.	Ostale zemlje	1.820	544	-70,11%
	Ukupno	14.309	13.643	-4,65%

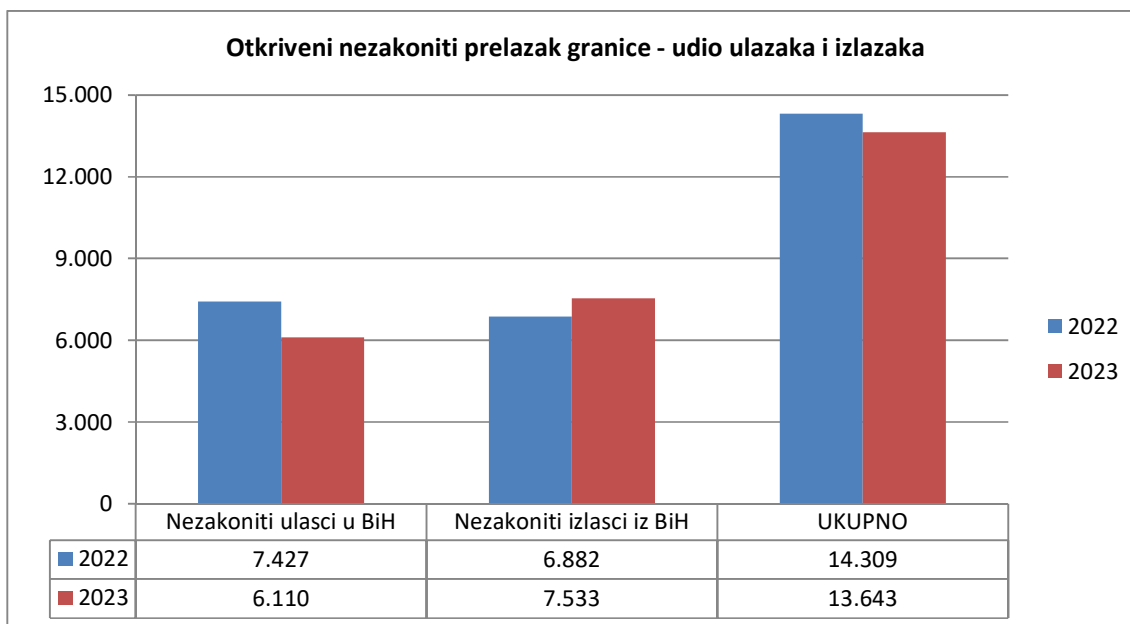
Grafički prikaz otkrivenih nezakonitih prelazaka granice u 2022. i 2023. godini, razvrstano po državama

Prema raspoloživim podacima, u 2023. godini najviše je osoba sa nepoznatim državljanstvom, (5.198), koje su većinom odvracene u pokušaju nezakonitog prelaska državne granice. U posljednje dvije godine najviše otkrivenih nezakonitih prelazaka odnosilo se na državljane Afganistana, Turkse, i Pakistana 58% od ukupnog broja nezakonitih prelazaka. Također, pored navedenih državljana uočen je i porast otkrivenih nezakonitih prelazaka državne granice i državljana Maroka, Sirije, Nepala i Kine.

Tokom 2022. godine, od broja osoba otkrivenih prilikom nezakonitog ulaska u Bosnu i Hercegovinu (7.427) van graničnog prelaza je otkriveno 7.332 i na graničnom prelazu 95, dok je od broja osoba otkrivenih prilikom nezakonitog izlaska iz Bosne i Hercegovine (6.882) van graničnog prelaza otkriveno 6.157 i na graničnim prelazima 725 osoba.²

Grafički prikaz nezakonitih ulazaka i izlaza u nezakonitim prelascima državne granice

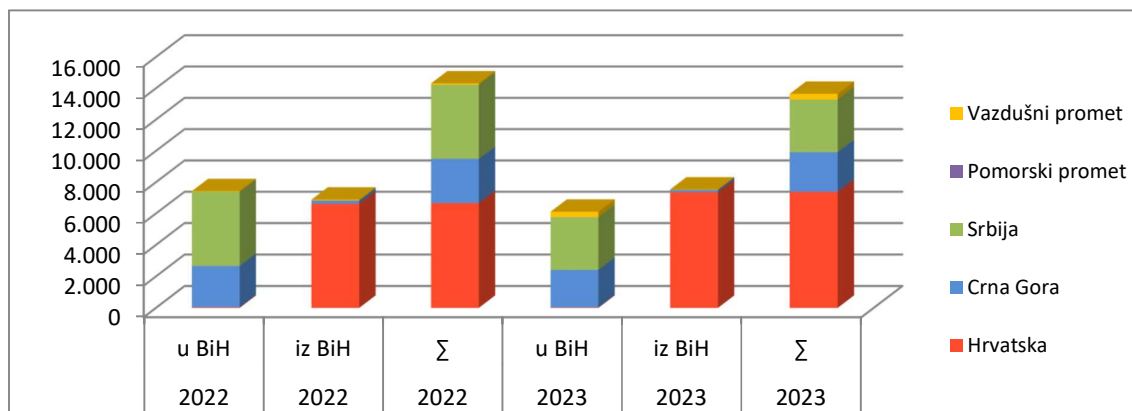
² Granična policija BiH, *Analiza rada Granične policije BiH za 2022. godinu*, Sarajevo, januar 2023. godine, str. 14.

U 2022. godini, nezakoniti izlasci su činili 48% od ukupnog broja osoba otkrivenih u nezakonitom prelasku državne granice (14.309), dok je ovaj procenat u 2023. godini iznosio 55% od ukupnog broja osoba otkrivenih u nezakonitom prelasku državne granice (13.643). Iz navedenih pokazatelja uočava se da je u 2023. godini veći broj nezakonitih izlazaka iz BiH (55%) nego ulazaka (45%), dok je i u 2022. godini bio veći broj nezakonitih ulazaka iz BiH (52%) nego izlazaka (48%). Što se tiče kopnene granice, podaci Granične policije BiH govore da se veći broj nezakonitih prelazaka (ulazaka i izlazaka) registruje van samih graničnih prelaza.

Tabela 9. Otkriveni nezakoniti prelasci granice u 2022. i 2023. godini, razvrstano po vrsti granice

Država	2022. u BiH	2022. iz BiH	2022. Σ	2023. u BiH	2023. iz BiH	2023. Σ	% u BiH	% iz BiH	%
Hrvatska	41	6.625	6.666	31	7.361	7.392	-24,39	11,11	10,89
Crna Gora	2.619	200	2.819	2.378	143	2.521	-9,20	-28,50	-10,57
Srbija	4.735	4	4.739	3.363	6	3.369	-28,98	50,00	-28,91
Pomorski saobraćaj	0	0	0	0	0	0	-	-	-
Vazdušni saobraćaj	32	53	85	338	23	361	956,25	-56,60	324,71
Ukupno	7.427	6.882	14.309	6.110	7.533	13.643	-17,73	9,46	-4,65

Grafički prikaz otkrivenih nezakonitih prelazaka granice u 2022. i 2023. godini, razvrstano po vrsti granice

Analiza raspoloživih podataka o broju otkrivenih nezakonitih prelazaka u BiH prema vrsti granice i susjednim zemljama evidentira da je na kopnenoj granici u 2023. godini otkriveno 13.282 osobe, što je smanjenje za 7% u odnosu na 2022. godinu, kad je na istoj granici otkriveno 14.224 nezakonitih prelazaka. Također, uočava se porast broja nezakonitih prelazaka na međunarodnim aerodromima za 425%, tako da je u 2023. godini otkrivena 361 osoba u nezakonitom prelasku granice, a u 2022. godini taj broj je iznosio 85 osoba.

Za analizu je karakteristično navesti da je u 2022. godini zabilježeno povećanje nezakonitih prelazaka državne granica sa Hrvatskom (11%), dok je broj nezakonitih prelazaka sa Srbijom smanjen (29%) i Crnom Gorom također smanjen (11%). Od 3.369 osoba otkrivenih prilikom nezakonitog prelaska državne granice sa Srbijom, 99,8% se odnosi na nezakonite ulaske u BiH, a samo 0,2% na nezakonite izlaske iz BiH. Od 2.521 osoba otkrivenih prilikom nezakonitog prelaska državne granice sa Crnom Gorom, 94,3% se odnosi na nezakonite ulaske u BiH, a 5,7%

na nezakonite izlaske iz BiH. Od 7.392 osobe otkrivene prilikom nezakonitog prelaska državne granice sa Hrvatskom 99,6% se odnosi na nezakonite izlaske iz BiH i 0,4% na nezakonite ulaske u BiH. Najviše nezakonitih izlazaka je zabilježeno na granici prema Republici Hrvatskoj i iznosi oko 97,7% svih osoba otkrivenih prilikom nezakonitog izlaska preko državne granice, što ukazuje da se nezakoniti migranti uglavnom odlučuju na izlazak iz BiH na ovom dijelu granice.

3. Privremeni i stalni boravak stranaca

Zahtjev za odobrenje boravka stranac podnosi DKPBiH ili nadležnoj organizacionoj jedinici Službe za poslove sa strancima, lično ili putem zakonskog zastupnika za poslovno nesposobnog stranca, i to najkasnije 15 dana prije isteka roka važenja vize za dugoročni boravak (Vize D), odnosno bezviznog boravka, odnosno odobrenog boravka ako se radi o produženju privremenog boravka po istom osnovu, ili o stalnom boravku. Uz zahtjev za odobrenje i zahtjev za produženje privremenog boravka, stranac je dužan dati biometrijske podatke. O zahtjevu za odobrenje i produženje privremenog boravka po bilo kojem osnovu odlučuje nadležna organizaciona jedinica Službe za poslove sa strancima u roku od 90 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva ako je zahtjev podnesen putem DKPBiH, a u roku od 60 dana ako je zahtjev podnesen direktno nadležnoj organizacionoj jedinici Službe za poslove sa strancima. Ako je zahtjev uvažen, strancu se izdaje obavještenje o uvaženom zahtjevu i dozvola privremenog boravka. Kada je privremeni boravak odobren po osnovu rada s radnom dozvolom ili plavom kartom, strancu se izdaje rješenje o odobrenom privremenom boravku i dozvola privremenog boravka.

3.1. Privremeni boravak

Odobrenje privremenog boravka izdaje se na vremenski period od najviše jedne godine, s tim da rok važenja pasoša mora biti duži najmanje tri mjeseca od roka na koji se odobrava privremeni boravak.

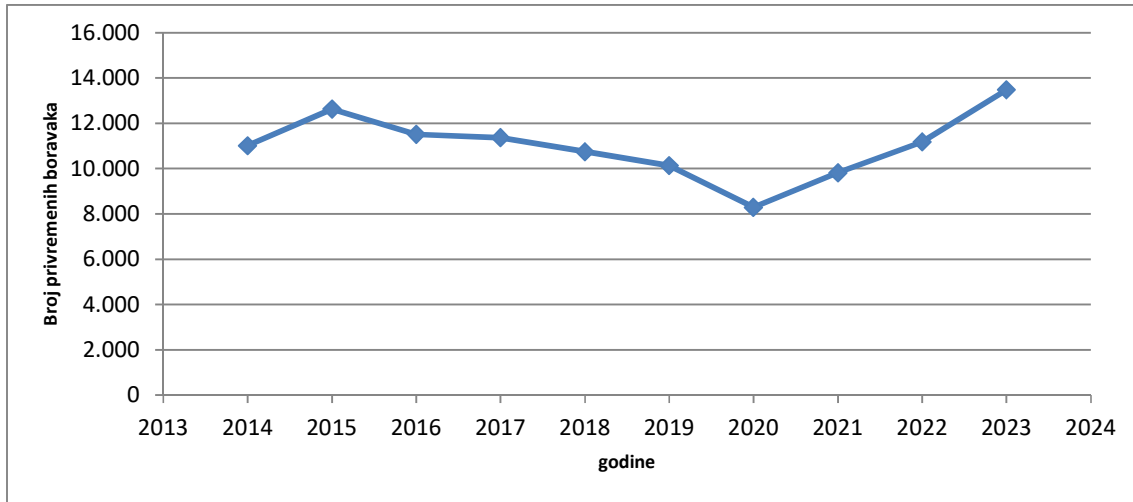
U skladu sa Zakonom o strancima, koji je trenutno važeći, privremeni boravak može se odobriti strancu koji namjerava boraviti ili boravi u BiH po osnovu: spajanja porodice, obrazovanja, humanitarnih razloga, rada s radnom dozvolom, rada bez radne dozvole, ili drugih opravdanih razloga. Odobrenje privremenog boravka može se izuzetno izdati i po osnovu vlasništva na nepokretnoj imovini, ako postoji efektivna veza stranca s Bosnom i Hercegovinom.

Privremeni boravak iz humanitarnih razloga u slučaju iz člana 58. (Privremeni boravak po osnovu humanitarnih razloga) stav (2) tačka a) Zakona o strancima, odobrava se na period najduže do šest mjeseci.

Tabela 10. Ukupan broj izdatih privremenih boravaka po godinama od 2014. do 2023. godine

Godina	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Privremeni boravak	11.022	12.633	11.519	11.372	10.756	10.133	8.293	9.827	11.188	13.481

Grafički prikaz izdatih privremenih boravaka po godinama od 2014. do 2023. godine

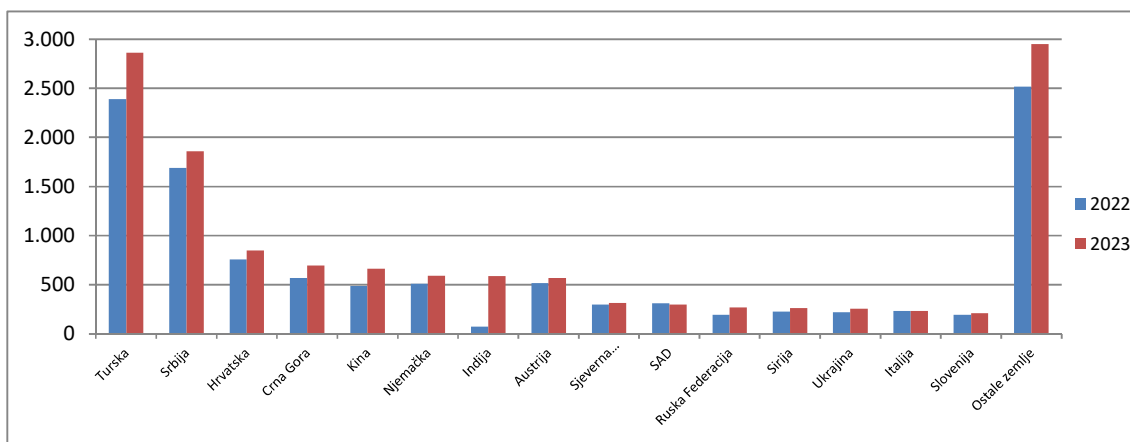
Kvalitetna pravna regulativa i već uspostavljen centralizovani institucionalni okvir doveli su do regulacije stanja u oblasti kretanja i boravka stranaca u BiH. Iz prethodnog grafikona se može uočiti kontinuiran pad broja odobrenja/produženja privremenih boravaka u periodu od 2015. do 2020. godine. U 2021. godini dolazi do porasta broja izdatih dozvola za privremeni boravak od 18,50% u odnosu na prethodnu godinu. Trend rasta se nastavlja i udaljnem periodu do 2023. godine, kada je došlo do porasta od 20,50% u odnosu na prethodnu godinu.

U cilju definisanja aktuelnog stanja u oblasti izdavanja odobrenja za privremeni boravak, prezentujemo pokazatelje o broju izdatih boravišnih dozvola (odobrena prvi put ili produžena boravišna dozvola) za privremeni boravak u toku 2022. i 2023. godine.

Tabela 11. Broj izdatih dozvola za privremeni boravak u 2022. i 2023. godini, razvrstano po državama

Red.br.	Država	2022.	2023.	%
1.	Turska	2.391	2.862	19,70%
2.	Srbija	1.688	1.859	10,13%
3.	Hrvatska	760	849	11,71%
4.	Crna Gora	568	696	22,54%
5.	Kina	485	665	37,11%
6.	Njemačka	510	589	15,49%
7.	Indija	72	586	713,89%
8.	Austrija	517	570	10,25%
9.	Sjeverna Makedonija	299	315	5,35%
10.	SAD	313	300	-4,15%
11.	Ruska Federacija	196	270	37,76%
12.	Sirija	225	264	17,33%
13.	Ukrajina	219	258	17,81%
14.	Italija	233	236	1,29%
15.	Slovenija	196	212	8,16%
16.	Ostale zemlje	2.516	2.950	17,25%
	Ukupno	11.188	13.481	20,50%

Grafički prikaz izdatih boravišnih dozvola za privremeni boravak u 2022. i 2023. godini, razvrstano po državama

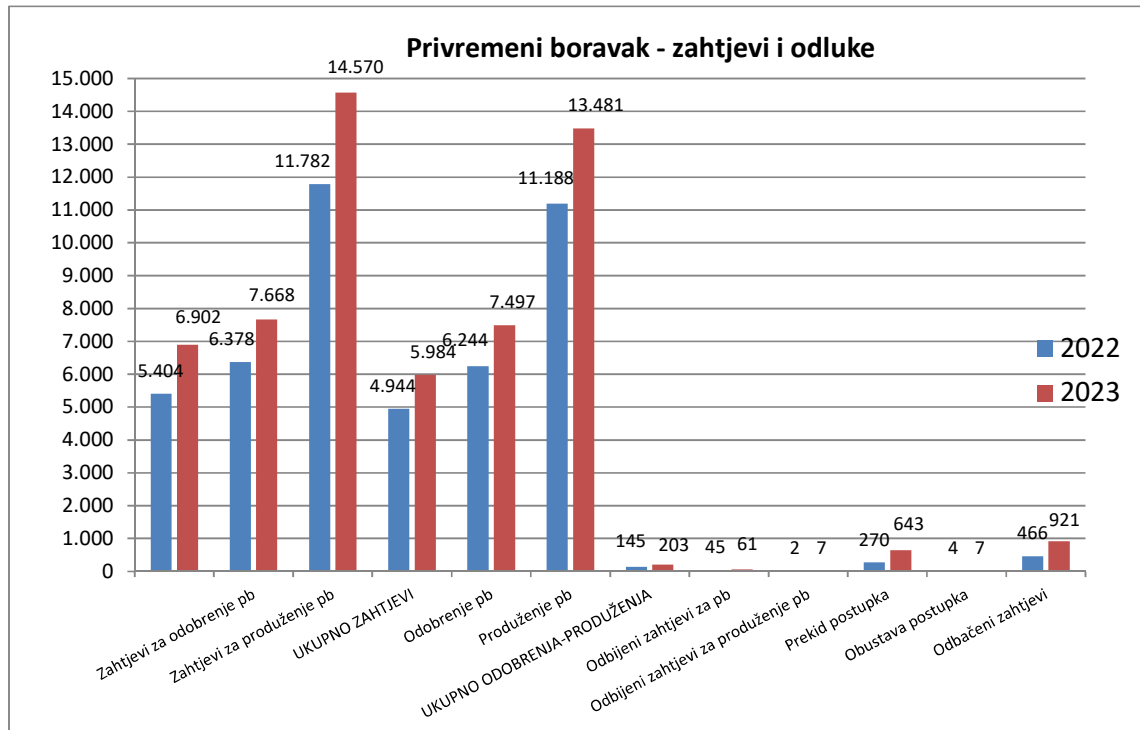

Od ukupnog broja izdatih dozvola za privremeni boravak u 2023. godini, najveći broj se odnosi na državljane Turske (2.862), Srbije (1.859), Hrvatske (849), Crne Gore (696), Kine (665), Njemačke (589) i Indije (586), što čini 50,97% od ukupnog broja izdatih dozvola. Procentualna analiza uporednih parametara ukazuje na to da je došlo do povećanja broja privremenih boravaka za državljane Indije (713,89%), Ruske Federacije (37,76%), Kine (37,11%), Crne Gore (22,54%), Turske (19,70%), Ukrajine (17,81%), Sirije (17,33%), Njemačke (15,49%), Hrvatske (11,71%), Austrije (10,25%), Srbije (10,13%), Slovenije (8,16%), Sjeverne Makedonije (5,35%) i Italije (1,29%), te da je došlo do smanjenja broja privremenih boravaka za državljane Sjedinjenih Američkih Država (4,15%).

Primjećuje se kontinuitet u šest najčešćih država porijekla kod stranaca kojima je odobren ili produžen privremeni boravak u BiH, a to su: Turska, Srbija, Hrvatska, Crna Gora, Kina i Njemačka. Ovih šest država porijekla obuhvata 47,29% svih osoba kojima je izdata boravišna dozvola za privremeni boravak u BiH u 2023. godini.

U 2023. godini ukupno je podneseno 6.902 zahtjeva za odobrenje novog privremenog boravka i 7.668 zahtjeva za produženje privremenog boravka, što ukupno iznosi 14.570 zahtjeva, a što je za 23,66% više nego u 2022. godini, kada je ukupno podneseno 11.782 zahtjeva, i to 5.404 zahtjeva za odobrenje novog privremenog boravka i 6.378 zahtjeva za produženje privremenog boravka.

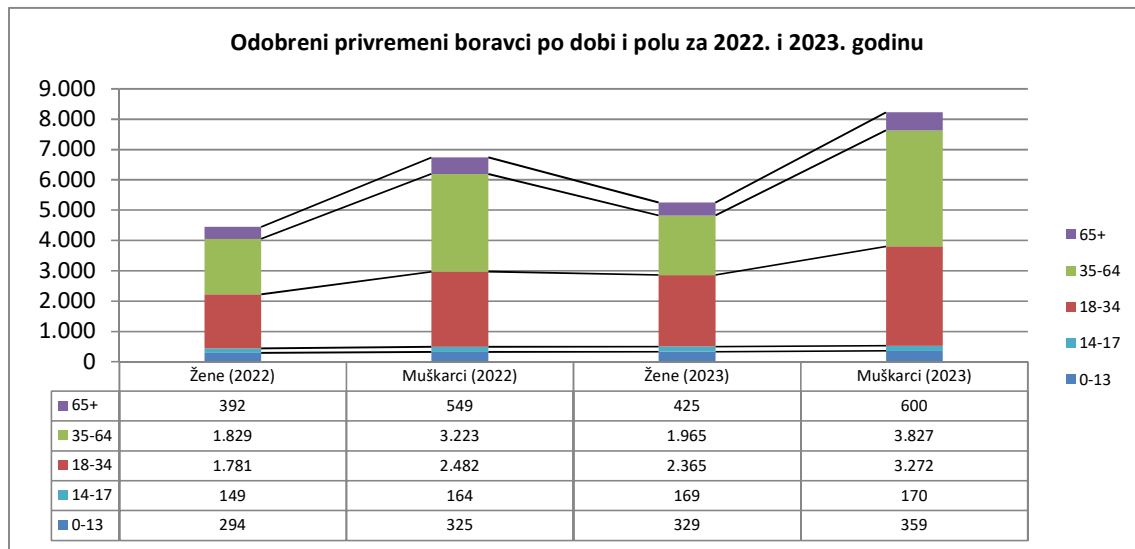
Grafički prikaz zahtjeva i odluka za privremeni boravak u 2022. i 2023. godini (odobrenje novog i produženje)

Rješavajući po zahtjevima za odobrenje/produženje privremenog boravka u 2023. godini ukupno je odobren/produžen 13.481 privremeni boravak, od čega je odobren novi privremeni boravak za 5.984 stranca i produžen privremeni boravak za 7.497 stranaca, a što je povećanje od 20,50 % u odnosu na 2022. godinu, kada je ukupno odobreno/produženo 11.188 privremenih boravaka, od toga je odobren novi privremeni boravak za 4.944 stranca i produžen privremeni boravak za 6.244 stranca.

Prema ovim pokazateljima, stopa odobrenja/produženja privremenih boravaka u 2023. godini, u poređenju sa podnesenim zahtjevima iznosi 92,52%.

U cilju definisanja profila stranih državljana koji su podnijeli zahtjev i dobili boravišnu dozvolu za privremeni boravak u BiH u 2023. godini, prezentujemo polnu i starosnu strukturu, iz koje se uočava da je u svim kategorijama bilo više muškaraca nego žena, i to: u starosnoj dobi od 0 do 13 godina (žena 329, a muškaraca 359), u starosnoj dobi od 14 do 17 godina (žena 169, a muškaraca 170), zatim u starosnoj dobi od 18 do 34 godine (žena 2.365, a muškaraca 3.272), u starosnoj dobi od 35 do 64 godine (žena 1.965, a muškaraca 3.827), te u starosnoj dobi iznad 65 godina (žena 425, a muškaraca 600). Posmatrano u ukupnom broju izdatih odobrenja privremenih boravaka, 8.228 ili 61% su privremeni boravci izdati muškarcima, a 5.253 ili 39% su privremeni boravci izdati ženama.

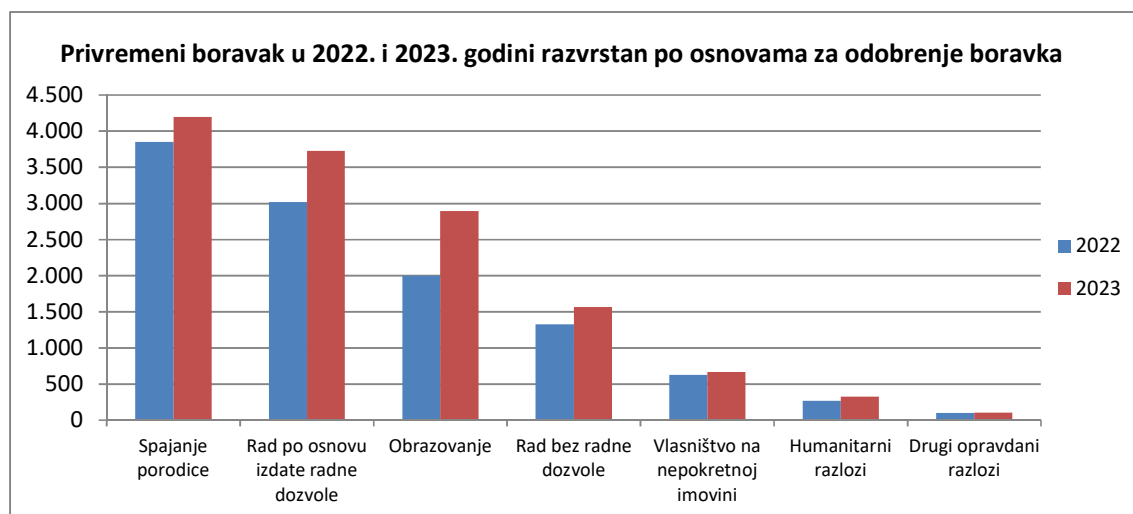
Prema podacima Službe za poslove sa strancima, u 2023. godini najviše stranih državljana u BiH ima odobren privremeni boravak po osnovu: spajanja porodice, u koju kategoriju ulaze i brak sa državljaninom BiH kao i vanbračna zajednica stranca sa državljaninom BiH (4.197); rada po osnovu izdate radne dozvole (3.728); po osnovu obrazovanja (2.896); po osnovu rada bez radne dozvole (1.565); što ukupno predstavlja 92% svih privremenih boravaka. U cilju definisanja aktuelnih kretanja legalnih imigracija na osnovu odobrenja privremenih boravaka strancima u BiH, dajemo pregled odobrenih privremenih boravaka u BiH za 2022. i 2023. godinu, sa posebnim akcentom na 2023. godinu, razvrstano po osnovama, kao i učešće pojedinih osnova privremenog boravka u ukupnom broju odobrenih privremenih boravaka u BiH.

Tabela 12. Privremeni boravak u 2022. i 2023. godini, razvrstano po osnovama za odobrenje boravka

Osnov boravka	2022.	% u Σ 2022.	2023.	% u Σ 2023.	% 2023/2022.
Spajanje porodice	3.850	34,41%	4.197	31,13%	9,01%
Rad po osnovu izdate radne dozvole	3.018	26,98%	3.728	27,65%	23,53%
Obrazovanje	1.999	17,87%	2.896	21,48%	44,87%
Rad bez radne dozvole	1.328	11,87%	1.565	11,61%	17,85%
Vlasništvo na nepokretnoj imovini	628	5,61%	666	4,94%	6,05%
Humanitarni razlozi	265	2,37%	323	2,40%	21,89%
Drugi opravdani razlozi	100	0,89%	106	0,79%	6,00%
Ukupno	11.188	100,00%	13.481	100,00%	20,50%

Privremeni boravak po drugim osnovama u BiH u 2023. godini strancima odobren je: po osnovu vlasništva na nepokretnoj imovini (666); po osnovu humanitarnih razloga, u koju kategoriju spada i liječenje (323); i drugih opravdanih razloga (106).

Grafički prikaz privremenih boravaka u 2022. i 2023. godini, razvrstano po osnovama za odobrenje boravka

U 2023. godini došlo je do povećanja broja izdatih dozvola za privremeni boravak po svim osnovama. Na to kako Bosna i Hercegovina postaje sve više zemlja odredišta stranih državljana ukazuju i odobreni privremeni boravci po osnovu spajanja porodice, koji u ukupnom broju odobrenih privremenih boravaka u 2023. godini iznose 31%.

Statistički podaci iz 2023. godine pokazuju da državljani susjednih država u Bosni i Hercegovini ostvaruju privremeni boravak najvećim dijelom po osnovu spajanja porodice, izdate radne dozvole i obrazovanja.

Tabela 13. Osnove za odobrenje privremenih boravaka u 2023. godini po državama

OSNOVA BORAVKA	Turska	Srbija	Hrvatska	Crna Gora	Kina	Ostale države	UKUPNO
Spajanje porodice	293	703	505	369	43	2.284	4.197
Rad po osnovu izdate radne dozvole	768	636	165	122	183	1.854	3.728
Obrazovanje	1.045	343	85	169	12	1.242	2.896
Rad bez radne dozvole	724	73	28	3	427	310	1.565
Vlasništvo na nepokretnoj imovini	7	82	44	29	0	504	666
Humanitarni razlozi	5	11	22	1	0	284	323
Drugi opravdani razlozi	20	1	0	3	0	72	106
UKUPNO	2.862	1.859	849	696	665	6.550	13.481

Za državljane Turske, obrazovanje u BiH je najčešći osnov boravka, iako se primjećuje i veliki broj boravaka po osnovu izdate radne dozvole, zatim po osnovu rada bez radne dozvole i po

osnovu spajanja porodice. Državljeni Srbije, Hrvatske i Crne Gore najčešće dobivaju privremeni boravak po osnovu spajanja porodice.

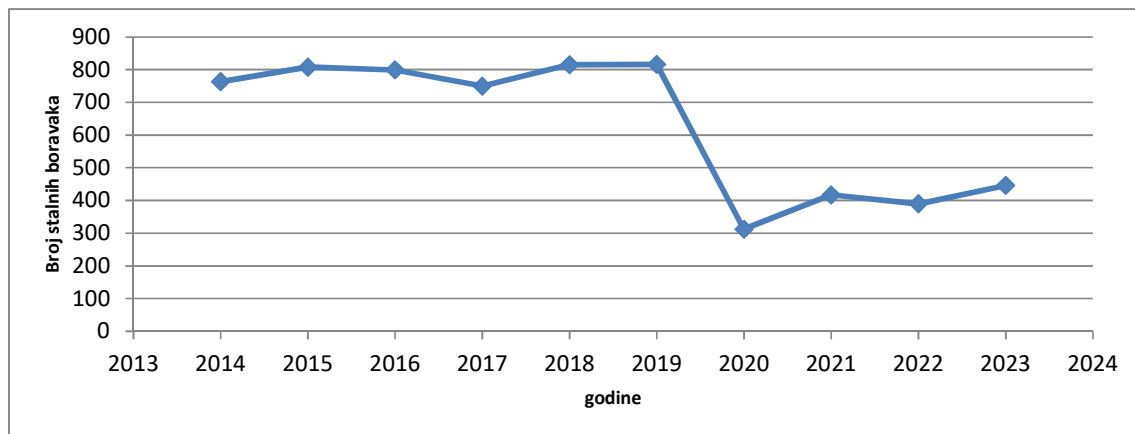
3.2. Stalni boravak

Stalni boravak može se odobriti strancu pod sljedećim uslovima: da na osnovu odobrenja privremenog boravka neprekidno boravi na teritoriji BiH najmanje pet godina prije podnošenja zahtjeva za odobrenje stalnog boravka; da raspolaže dovoljnim i redovnim sredstvima za izdržavanje; da ima osiguran odgovarajući smještaj; da ima zdravstveno osiguranje.

Tabela 14. Ukupan broj izdatih stalnih boravaka po godinama od 2014. do 2023. godine

Godina	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Stalni boravak	763	808	799	750	815	816	312	417	390	446

Grafički prikaz izdatih stalnih boravaka po godinama od 2014. do 2023. godine

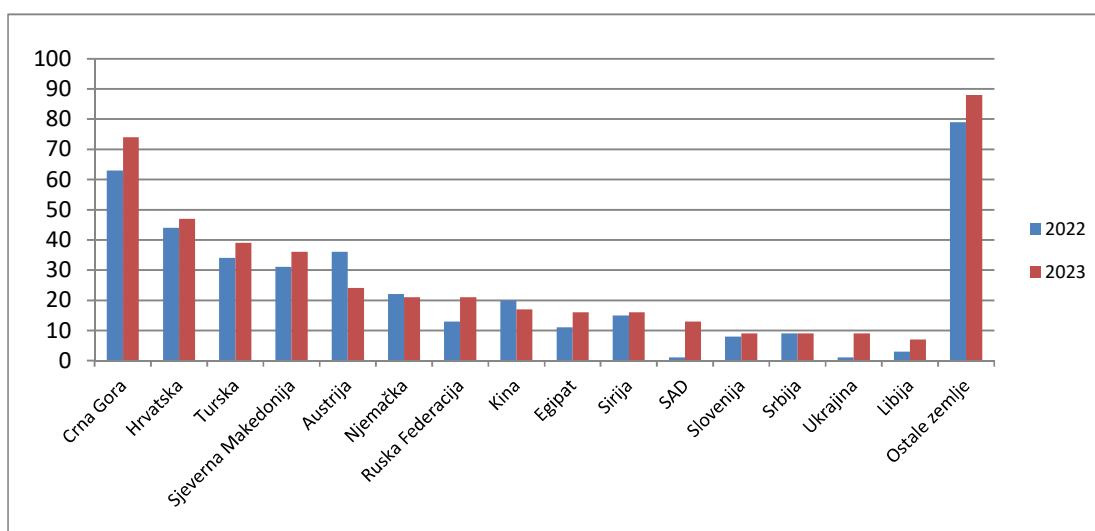
Vidljivo je da se kod dozvola za stalni boravak od 2014. do 2019. godine uočava trend ujednačenih odobrenih dozvola za stalni boravak stranaca u BiH, da bi u 2020. godini došlo do značajnog smanjenja broja dozvola za stalni boravak od 62% u odnosu na prethodnu godinu i iznosio je 312 dozvola. U 2021. godini dolazi do ponovnog rasta od 33,65%, da bi u 2022. godini dolazi do smanjenja broja izdatih dozvola za stalni boravak od 6,47% u odnosu na prethodnu godinu. Tokom 2023. godine izdato je 446 dozvola za stalni boravak stranaca u BiH što iznosi povećanje u odnosu na prethodnu godinu od 14,36%

U cilju definisanja aktuelnog stanja u oblasti izdavanja odobrenja stalnog boravka, prezentujemo pokazatelje o broju izdatih boravišnih dozvola za stalni boravak u toku 2022. i 2023. godine. U 2023. godini je podneseno 492 zahtjeva za odobrenje stalnog boravka, a odobrenje za stalni boravak dobilo je 446 osoba.

Tabela 15. Broj izdatih dozvola za stalni boravak u 2022. i 2023. godini, razvrstano po državama

Red.br.	Država	2022.	2023.	%
1.	Crna Gora	63	74	17,46%
2.	Hrvatska	44	47	6,82%
3.	Turska	34	39	14,71%
4.	Sjeverna Makedonija	31	36	16,13%
5.	Austrija	36	24	-33,33%
6.	Njemačka	22	21	-4,55%
7.	Ruska Federacija	13	21	61,54%
8.	Kina	20	17	-15,00%
9.	Egipat	11	16	45,45%
10.	Sirija	15	16	6,67%
11.	SAD	1	13	1200,00%
12.	Slovenija	8	9	12,50%
13.	Srbija	9	9	0,00%
14.	Ukrajina	1	9	800,00%
15.	Libija	3	7	133,33%
16.	Ostale zemlje	79	88	11,39%
Ukupno		390	446	14,36%

Grafički prikaz izdatih boravišnih dozvola za stalni boravak u 2022. i 2023. godini, razvrstano po državama

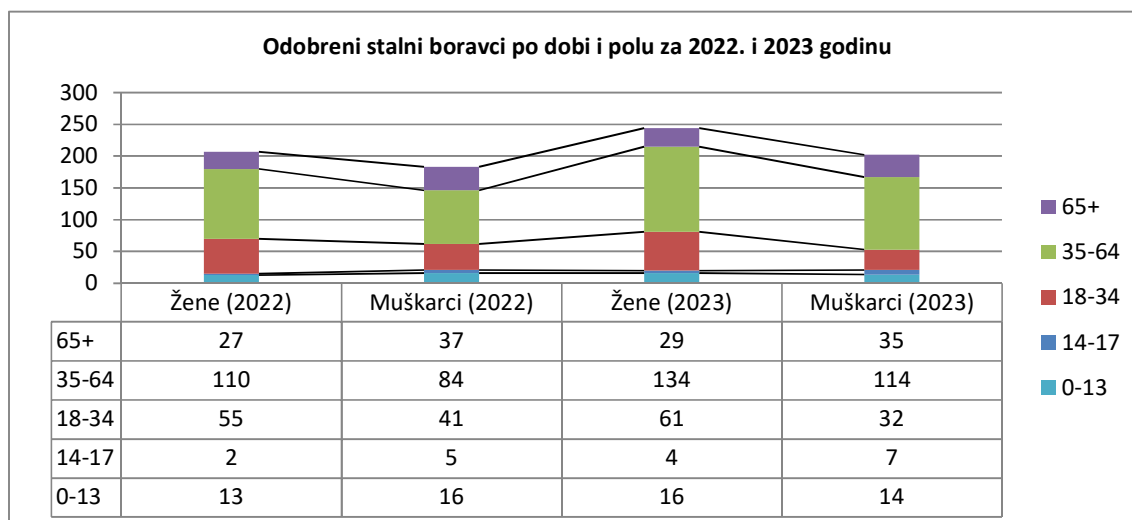

Najčešće zemlje porijekla stranaca koji su u 2022. i 2023. godini dobili stalni boravak u BiH bile su Crna Gora, Hrvatska, Turska, Sjeverna Makedonija, Austrija i Njemačka.

Analiza odobrenih stalnih boravaka evidentira da je stalni boravak državljanima Republike Srbije odobren u veoma malom procentu, dok u odobrenjima/produženjima privremenog boravka zauzimaju drugi najveći procenat iza Turske. Naime, Sporazum o dvojnog državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Republike Srbije omogućava državljanima Republike Srbije da prije steknu uslove za prijem u državljanstvo BiH nego uslove za odobrenje stalnog boravka, te je zato procenat odobrenja stalnog boravka državljanima Republike Srbije izuzetno mali.

U cilju definisanja profila stranih državljanina koji su podnijeli zahtjev i dobili boravišnu dozvolu za stalni boravak u BiH u 2023. godini, prezentujemo polnu i starosnu strukturu, iz koje se uočava da je u starosnoj dobi od 0 do 13 godina bilo više žena nego muškaraca (16 žena, a muškaraca 14), zatim u starosnoj dobi od 14 do 17 godina više muškaraca nego žena (4 žene, a muškaraca 7), dok je u kategoriji od 18 do 34 godine bilo više žena nego muškaraca (žena 61, a muškaraca 32); zatim u starosnoj dobi od 35 do 64 godine također više žena nego

muškaraca (žena 134, a muškaraca 114), i u starosnoj dobi iznad 65 godina bilo je više muškaraca nego žena (žena 29, a muškaraca 35). Posmatrano u ukupnom broju izdatih odobrenja stalnog boravka u 2023. godini, 244 ili 55% su stalni boravci izdati ženama, a 202 ili 45% su stalni boravci izdati muškarcima.

4. Nezakonite migracije i poduzete mjere prema strancima

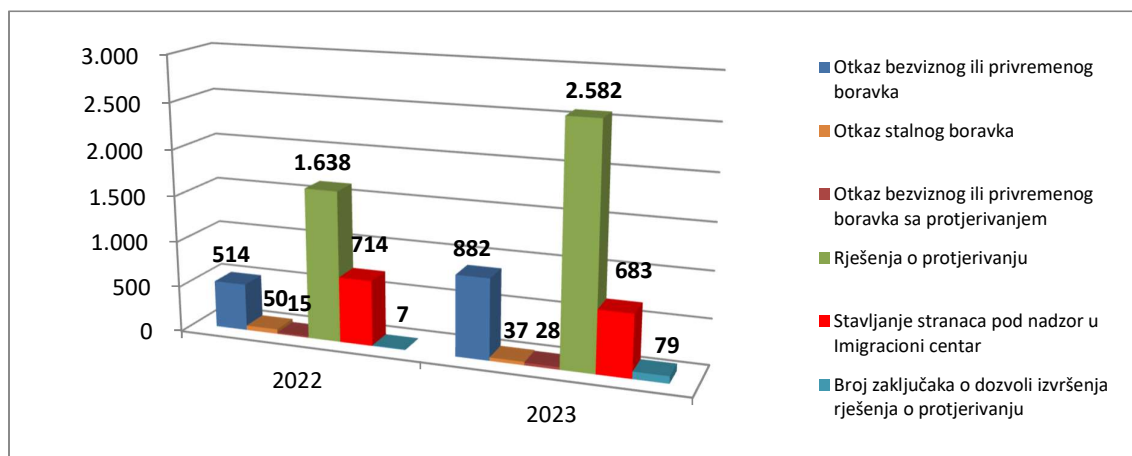
Mjere koje se poduzimaju prema strancima nakon otkrivanja nezakonitog boravka uključuju: otkaz bezviznog ili privremenog boravka, otkaz stalnog boravka, otkaz bezviznog ili privremenog boravka sa protjerivanjem, rješenja o protjerivanju, stavljanje stranaca pod nadzor, kao i prisilno udaljenje stranaca iz BiH donošenjem zaključka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju.

Prezentujemo uporedne podatke poduzetih mjera prema stranim državljanima u BiH u 2022. i 2023. godini, razvrstano prema vrsti mjera poduzetih mjera.

Tabela 16. Broj poduzetih mjera u 2022. i 2023. godini, razvrstano prema vrsti mjera

Red.br.	Vrsta mjere	2022	2023.	% (2023/2022)
1.	Rješenja o otkazu bezviznog ili privremenog boravka	514	882	71,60%
2.	Rješenja o otkazu stalnog boravka	50	37	-26,00%
3.	Rješenja o otkazu bezviznog ili privr. boravka sa protjerivanjem	15	28	86,67%
4.	Rješenja o protjerivanju	1.638	2.582	57,63%
5.	Rješenja o stavljanju stranca pod nadzor u Imigracioni centar	714	683	-4,34%
6.	Broj zaključaka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju	7	79	1.028,57%
	Ukupno:	2.938	4.291	46,05%

Grafički prikaz poduzetih mjera u 2022. i 2023. godini, razvrstano prema vrsti mjera

Iz prezentovanih podataka vidljivo je da je broj izrečenih mjera prema strancima u 2023. godini, u odnosu na 2022. godinu, veći za 46,05%.

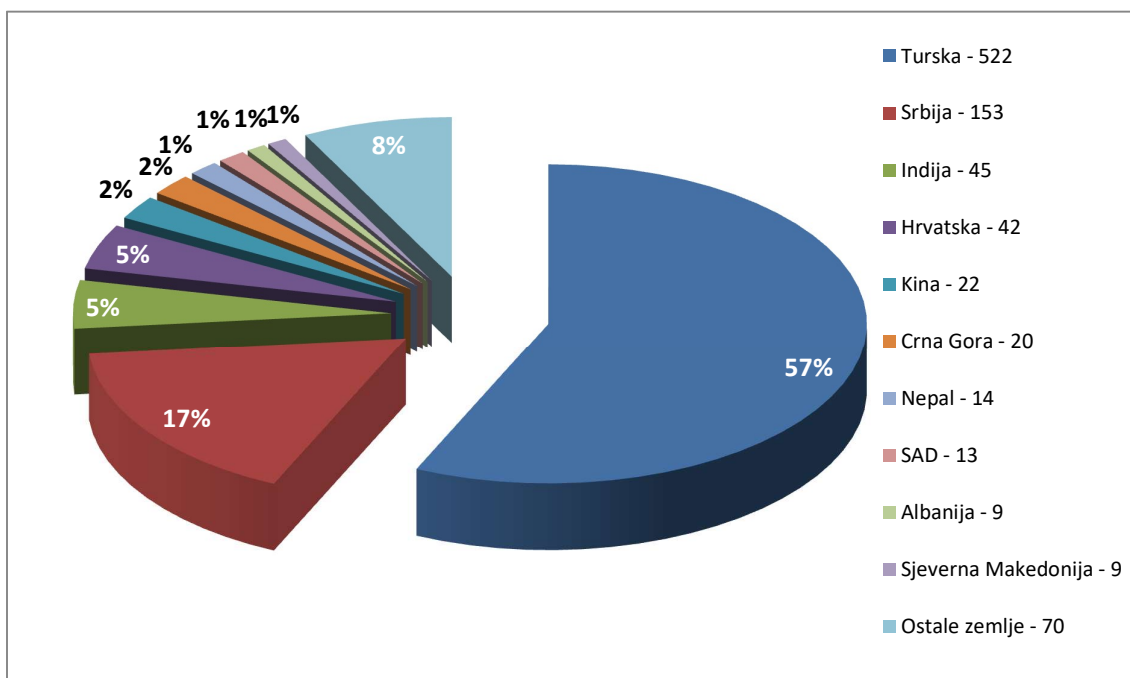
Broj izrečenih mjera otkaza boravka (bezviznog, privremenog i stalnog) i otkaza boravka uz izrečenu mjeru protjerivanja rezultat je planiranih i pojačanih operativnih provjera, inspeksijskih kontrola, kao i provođenje svih planskih aktivnosti na terenu koje vrše inspektori za strance, a koje je Služba za poslove sa strancima, u skladu sa svojim nadležnostima, prepoznala kao važan segment u praćenju i borbi protiv nezakonitih migracija na području BiH.

U 2023. godini, u odnosu na prethodnu godinu, u Bosni i Hercegovini je uočeno povećanje izrečenih zakonom propisanih mjera otkaza.

4.1. Otkaz boravka

Tokom 2023. godine ukupno je otkazano 919 boravka (882 bezvizna ili privremena i 37 stalnih boravka), što predstavlja povećanje od 62,94% u odnosu na prethodnu godinu, kada su otkazana 564 boravaka (514 bezviznih ili privremenih i 50 stalnih boravka).

Prezentujemo grafički prikaz donesenih rješenja o otkazu bezviznog, privremenog i stalnog boravka za 2023. godinu, razvrstano prema državljanstvima stranaca kojima je mjera izrečena.

Najveći broj rješenja o otkazu boravka je izdato državljanima Turske, Srbije i Indije, što predstavlja 78,35% od ukupnog broja otkaza boravka. Generalno, najčešći razlog za donošenje rješenja o otkazu bezviznog ili privremenog boravka je to što su se izmijenile okolnosti na osnovu kojih su boravci odobreni, kao i zbog ličnih zahtjeva stranaca. Stalni boravci najčešće su otkazivani zbog stjecanja državljanstva BiH. Čest razlog za otkaz privremenog boravka je i to što su pojedini stranci boravili duže od godinu dana van BiH.

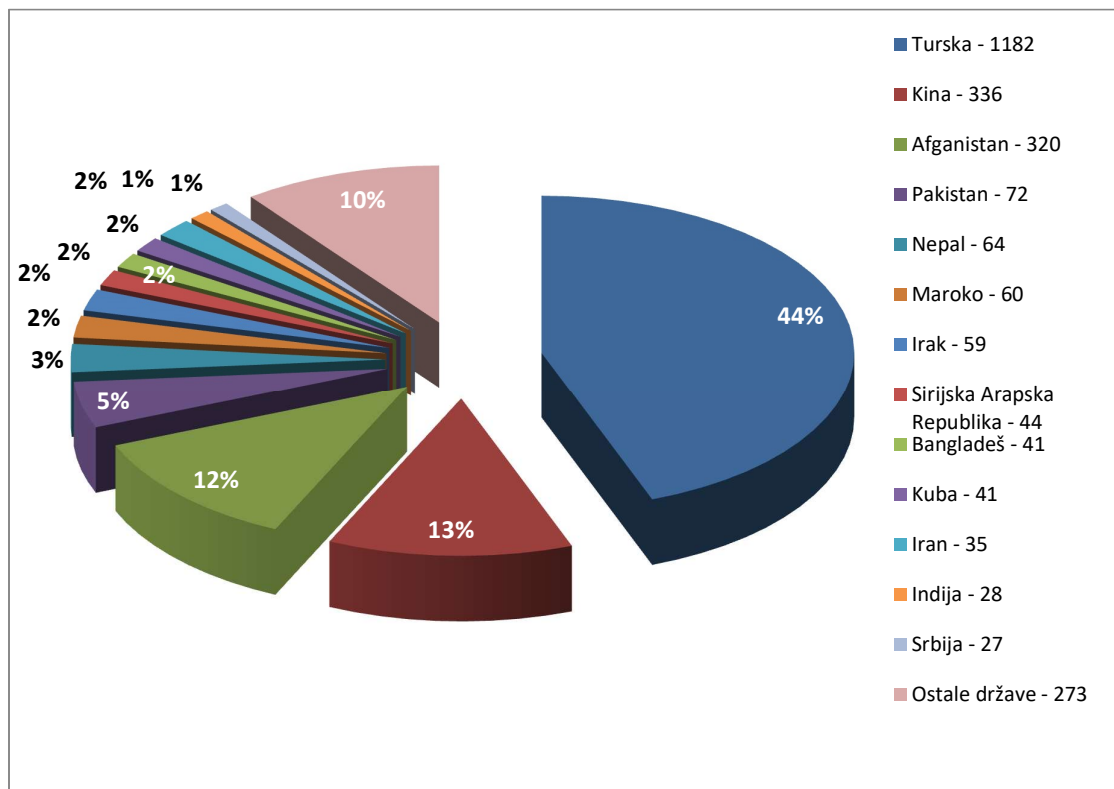
4.2. Rješenja o protjerivanju

Tokom 2023. godine doneseno je ukupno 2.582 rješenja o protjerivanju, dok je ovaj broj u 2022. godini iznosio 1.638, što predstavlja povećanje od 57,63%.

Također u 2023. godini doneseno je 28 rješenja o otkazu bezviznog ili privremenog boravka sa mjerom protjerivanja, dok je u 2022. doneseno 15 rješenja o otkazu bezviznog ili privremenog boravka sa mjerom protjerivanja.

Mjere protjerivanja stranim državljanima najviše su izricane zato što je stranac prihvaćen na osnovu međunarodnog sporazuma o saradnji, predaji i prihvatu osoba čiji je boravak nezakonit, a nemaju odobren boravak u BiH; zato što je strana osoba pokušala prekršiti ili je prekršila propise o prelasku državne granice pri izlasku iz BiH; zato što su nezakonito ušli u BiH; te zbog boravka u BiH nakon isteka roka važenja vize ili dozvole boravka, ili nakon isteka važenja bezviznog boravka. Mjerom protjerivanja strancima se također zabranjuje ulazak u Bosnu i Hercegovinu u vremenskom periodu od jedne do pet godina.

Prezentujemo grafički prikaz donesenih rješenja o protjerivanju za 2023. godinu, razvrstano prema državljanstvima stranaca kojima je mjera izrečena.

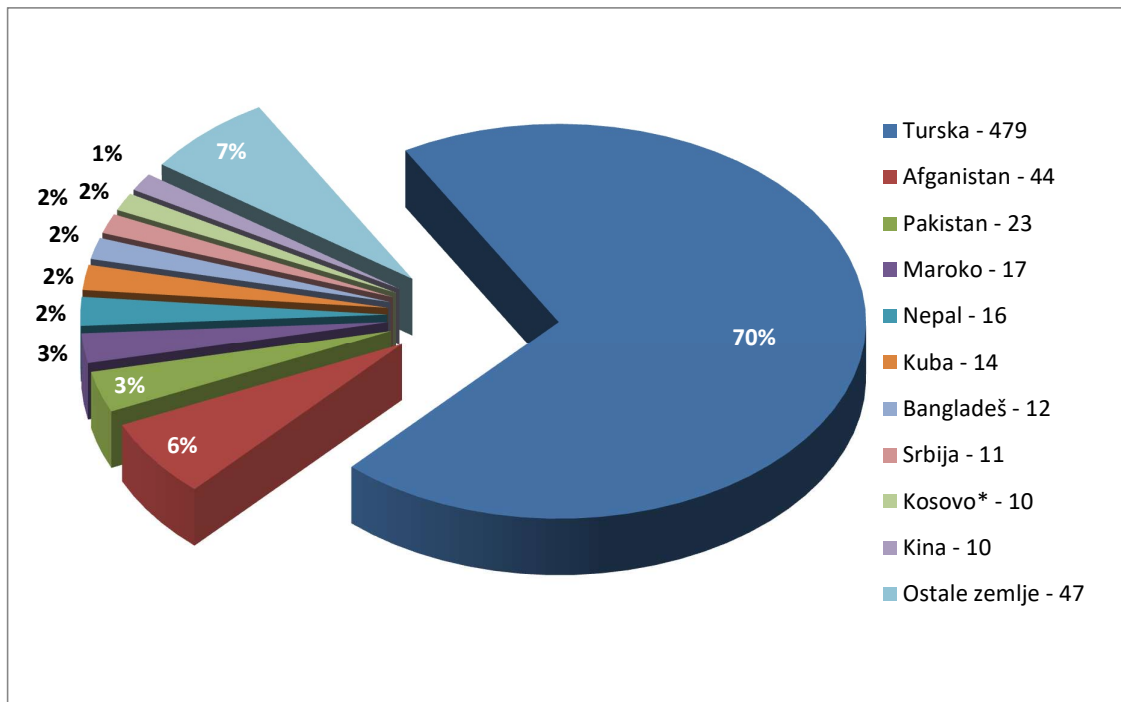

4.3. Stavljanje stranaca pod nadzor

Stavljanje stranaca pod nadzor je mjera kojom se, na osnovu odredbi propisanih Zakonom o strancima, donosi rješenje o stavljanju stranih osoba pod nadzor, tj. stranac se smješta u Imigracioni centar.

Tokom 2023. godine, ukupno je 683 stranca stavljeno pod nadzor u Imigracioni centar, što predstavlja smanjenje od 4,34% u odnosu na 2022. godinu kada je mjera primjenjena nad 714 osoba. Najveći broj nezakonitih migranata u 2023. godini bili su državljani: Turske, Afganistana, Pakistana, Maroka i Nepala. Također u 2023. godini je 1.275 osoba smješteno pod blažu mjeru nadzora u odnosu na 465 osoba u 2022. godini.

Prezentujemo grafički prikaz donesenih rješenja o stavljanju stranaca pod nadzor u Imigracioni centar za 2023. godinu, razvrstano prema državljanstvima stranaca kojima je mjera izrečena.

4.4. Prisilno udaljenje stranaca iz BiH

Udaljenje stranaca iz BiH je mjera koju poduzima Služba za poslove sa strancima u slučajevima kad je doneseno rješenje kojim se strancu nalaže napuštanje BiH i rješenje je postalo izvršno, a stranac u roku ostavljenom u rješenju za dobrovoljni povratak ne želi dobrovoljno napustiti BiH. Ova mjera podrazumjeva prisilno udaljenje stranca iz BiH.

Prema podacima Službe za poslove sa strancima, u 2023. godini doneseno je 79 zaključaka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju, dok je u 2022. godini doneseno 7 zaključaka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju.

5. Povratak nezakonitih migranata

U ovom poglavlju prezentiramo podatke i analiziramo kretanje osnovnih parametara u sljedećim oblastima:

- dobrovoljni povratak bh. državljana u BiH uz podršku i pomoć Međunarodne organizacije za migracije (IOM);
- dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz pomoć IOM-a;
- dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz asistenciju Službe za poslove sa strancima;

- prihvati i povratak osoba po sporazumima o readmisiji;
- samostalan dobrovoljni povratak stranaca iz BiH.

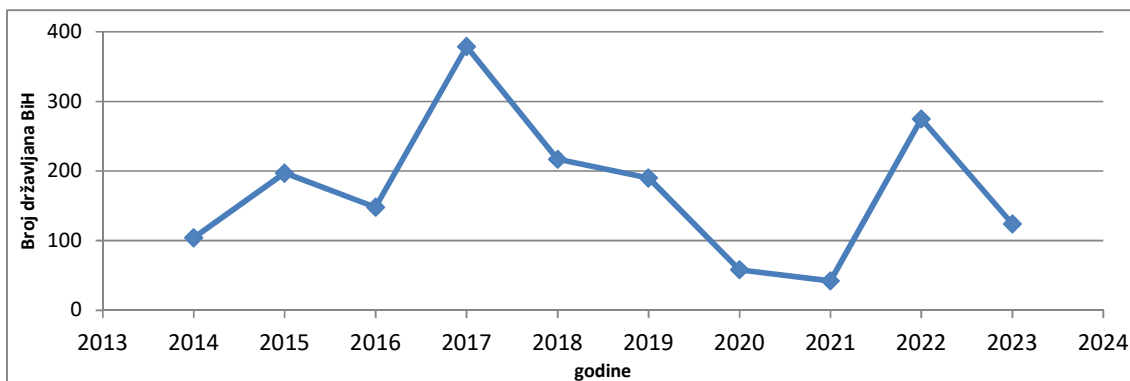
5.1. Dobrovoljni povratak bh. državljana u BiH uz pomoć IOM-a

Bosna i Hercegovina je učestvovala u programima dobrovoljnih povratka bh. državljana iz drugih zemalja. Programi dobrovoljnog povratka realizovani su uglavnom posredstvom IOM-a i za ovu oblast izvor podataka je IOM.

Tabela 17. Ukupan broj bh. državljana vraćenih u BiH uz pomoć IOM-a od 2014. do 2023. godine

Godina	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	UKUPNO
Osobe	104	197	148	379	217	190	58	42	275	124	1.734

Grafički prikaz broja vraćenih bh. državljana od 2014. do 2023. godine uz asistenciju IOM-a

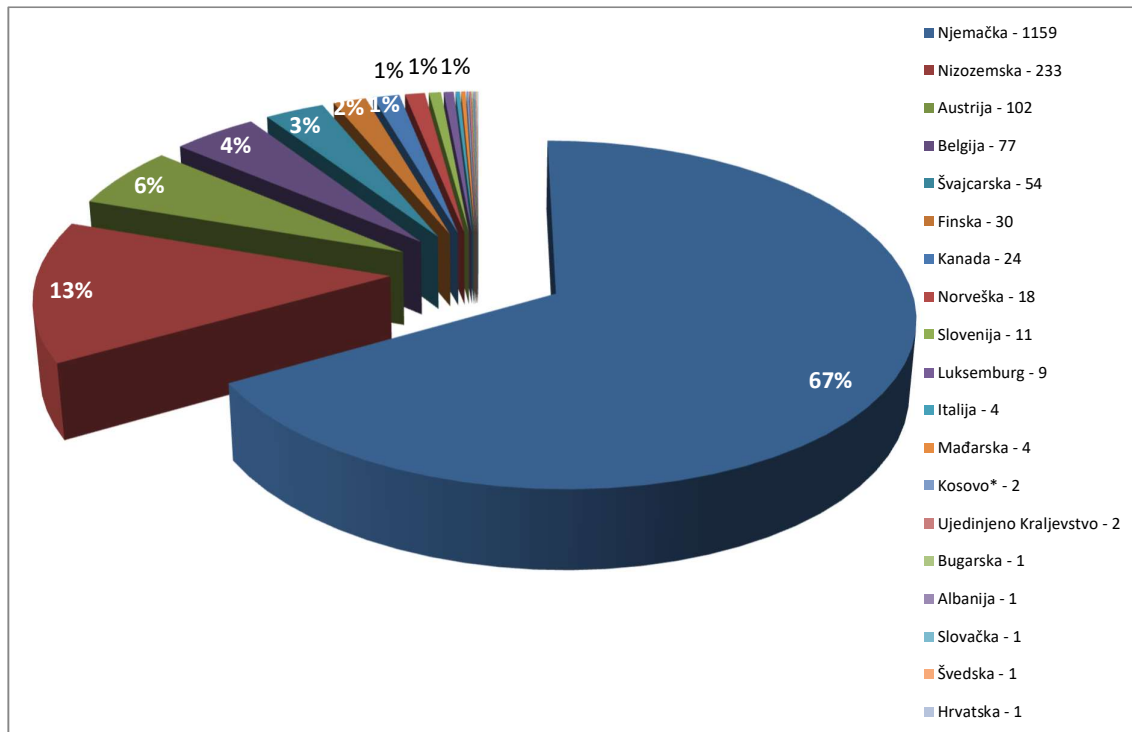
Po programima IOM-a, u periodu od 2014. godine do 2023. godine u Bosnu i Hercegovinu dobrovoljno se vratilo 1.734 bh. državljana. Prema prezentovanim podacima u 2017. godini dolazi do značajnog povećanja trenda bh. državljana koji se u Bosnu i Hercegovinu vraćaju na navedeni način, za 156% u odnosu na prethodnu godinu. Nakon 2017. godine slijedi trend kontinuiranog pada do 2021. godine. U toku 2022. godine dolazi do ponovnog značajnog povećanja u odnosu na prethodnu godinu od 555%. Trend u toku 2023. godine je padajući, te imamo smanjenje od 55% u odnosu na prethodnu godinu, i taj broj je iznosio 124 bh. državljana.

Tabela 18. Broj državljana BiH koji su se dobrovoljno vratili uz pomoć IOM-a

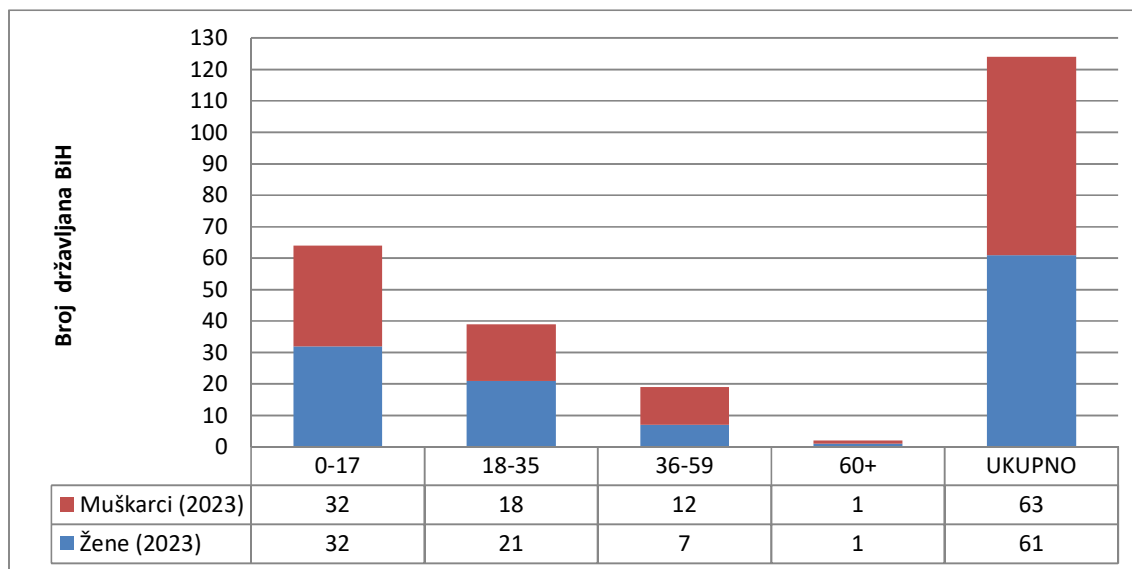
Red. br.	Država	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	Ukupno
1.	Njemačka	-	-	-	346	193	166	43	34	262	115	1.159
2.	Nizozemska	25	59	114	12	2	14	5	1	1	-	233
3.	Austrija	-	101	-	-	-	-	-	-	-	1	102
4.	Belgija	29	13	5	10	8	2	5	5	-	-	77
5.	Švajcarska	7	11	10	4	7	4	5	1	4	1	54
6.	Finska	5	1	16	2	-	-	-	-	6	-	30
7.	Kanada	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24
8.	Norveška	5	10	1	1	-	1	-	-	-	-	18
9.	Slovenija	5	1	-	2	1	2	-	-	-	-	11
10.	Luksemburg	-	-	2	-	-	-	-	1	-	6	9
11.	Italija	1	-	-	-	3	-	-	-	-	-	4
12.	Mađarska	1	-	-	2	1	-	-	-	-	-	4
13.	Kosovo*	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	2
14.	Ujedinjeno Kraljevstvo	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2
15.	Bugarska	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
16.	Albanija	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
17.	Slovačka	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
18.	Švedska	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
19.	Hrvatska	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
	Ukupno	104	197	148	379	217	190	58	43	274	124	1.734

Analizirajući podatke po zemljama iz kojih su se državljani BiH dobrovoljno vratili u Bosnu i Hercegovinu uz pomoć IOM-a u periodu od 2014. do 2023. godine, uočavamo da je najveći broj povratka realizovan iz Njemačke (67%), Nizozemske (13%), Austrije (6%) i Belgije (4%), zatim Švajcarske (3%), dok je navedeni povratak iz svih ostalih zemalja iznosio 7%. Najveći povratak državljana BiH u 2023. godini bio je iz Njemačke i iznosio je 115 osoba (93%).

Grafički prikaz broja dobrovoljno vraćenih državljana BiH od 2014. do 2023. godine po zemljama iz kojih su se vratili

Grafički prikaz broja bh. državljana koji su se vratili u BiH uz asistenciju IOM-a u 2023. godini prema dobi i polu

U 2023. godini 124 bh. državljana se dobrovoljno vratilo u BiH, od toga 63 osobe muškog pola i 61 osoba ženskog pola. Najveći broj korisnika ovog programa bilo je u starosnoj dobi ispod 18 godina (52%).

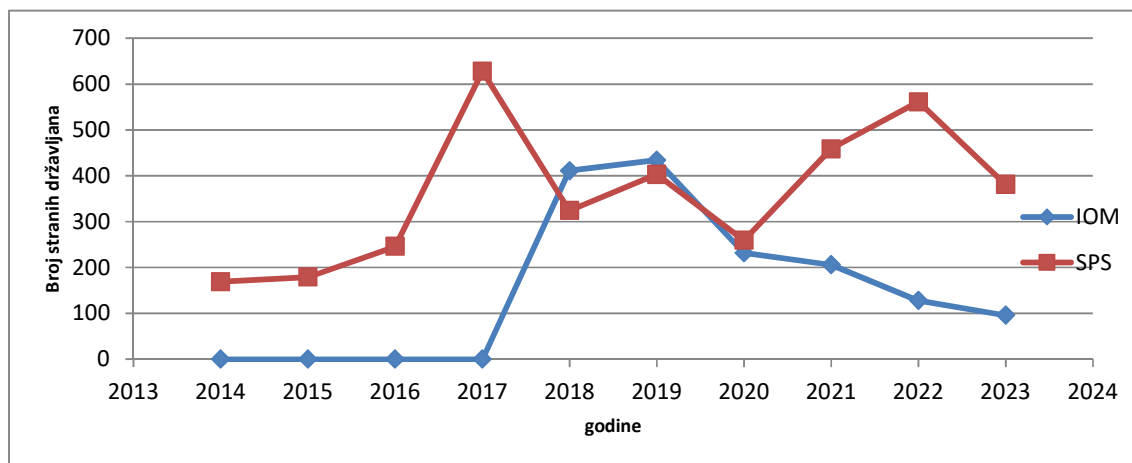
5.2. Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz pomoć IOM-a i Službe za poslove sa strancima (SPS)

Zakonodavstvo u oblasti imigracija i azila u svim upravnim postupcima kada se rješavaju statusna pitanja stranaca u BiH, u slučajevima kad strana osoba treba napustiti BiH, ostavlja rok za dobrovoljno izvršenje rješenja. U slučajevima kad stranac želi dobrovoljno napustiti BiH, ali nema sredstava za povratak, može koristiti pomoć IOM-a i realizovati svoj povratak po programu Pomoć pri dobrovoljnom povratku neregularnih migranata (u daljem tekstu AVR) koji implementira IOM.

Tabela 19. Ukupan broj stranaca koji su se vratili iz BiH uz asistenciju IOM-a i SPS-a od 2014. do 2023. godine

Godina	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	UKUPNO
IOM	-	-	-	-	411	434	232	206	128	96	1.507
SPS	169	179	246	628	324	403	259	459	561	381	3.609

Grafički prikaz broja stranaca koji su se vratili iz BiH uz asistenciju IOM-a i SPS-a od 2014. do 2023. godine

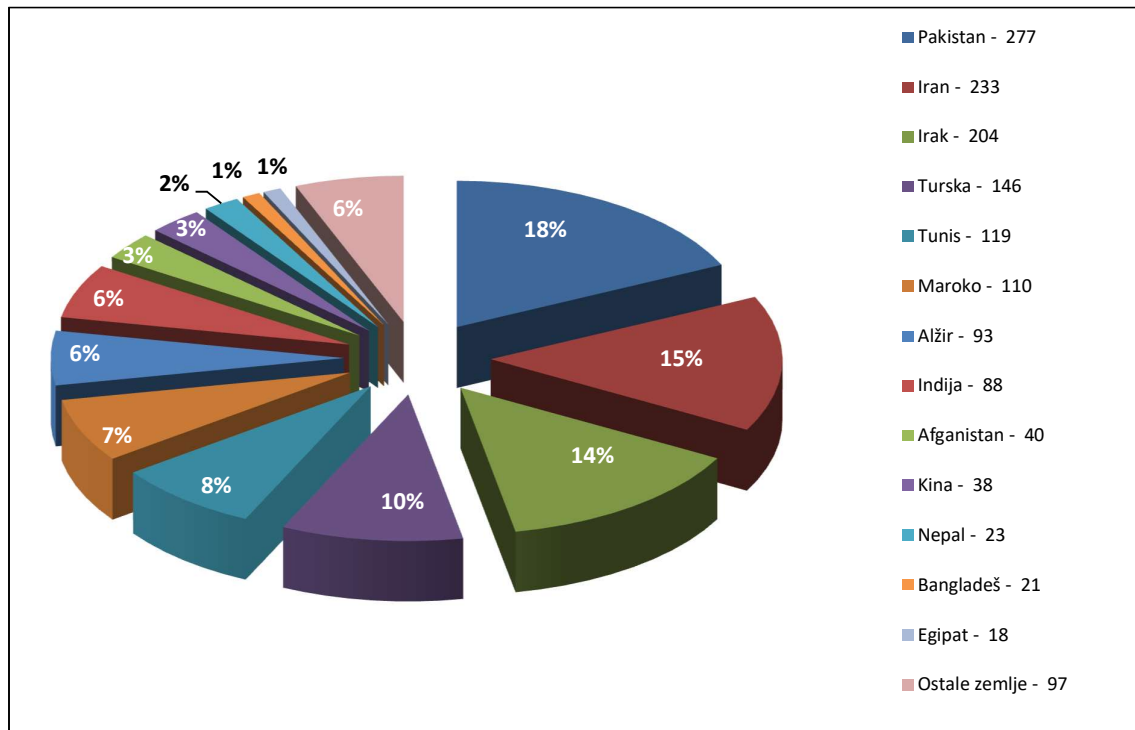
Po programima IOM-a, u periodu od 2014. do 2023. godine dobrovoljno je vraćeno 1.507 stranih državljana iz BiH u zemlje porijekla. U periodu od 2012. do 2017. godine zbog nedostatka finansijskih sredstava IOM nije organizovao dobrovoljni povratak iz BiH putem AVR programa. U 2018. godini IOM je putem AVR programa finansirao dobrovoljni povratak iz BiH 411 stranaca, u 2019. godini 434 stranca, u 2020. godini 232 stranca, u 2021. godini 206 stranaca, u 2022. godini 128 stranaca, i u 2023. godini 96 stranaca.

Analiziramo li povratak u 2023. godini u organizaciji IOM-a uočavamo znatan broj povratka državljana Turske, Maroka, Pakistana, Indije, Jordana, Alžira i Bangladeša.

Tabela 20. Povratak stranaca iz BiH po AVR programu po godinama i državama povratka uz asistenciju IOM-a

Red. br.	DRŽAVA	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	Ukupno
1.	Pakistan	-	-	-	-	13	52	102	81	21	8	277
2.	Iran	-	-	-	-	140	77	4	9	3	-	233
3.	Irak	-	-	-	-	74	82	23	19	3	3	204
4.	Turska	-	-	-	-	105	10	1	6	8	16	146
5.	Tunis	-	-	-	-	25	73	15	3	1	2	119
6.	Maroko	-	-	-	-	4	22	36	29	10	9	110
7.	Alžir	-	-	-	-	12	56	10	1	7	7	93
8.	Indija	-	-	-	-	2	15	4	17	43	7	88
9.	Afganistan	-	-	-	-	6	6	17	11	-	-	40
10.	Kina	-	-	-	-	16	20	-	-	-	2	38
11.	Nepal	-	-	-	-	-	3	8	8	1	3	23
12.	Bangladeš	-	-	-	-	-	2	1	10	2	6	21
13.	Egipat	-	-	-	-	-	6	5	3	-	4	18
14.	Jordan	-	-	-	-	1	2	1	-	5	7	16
15.	Kuba	-	-	-	-	1	-	-	-	11	-	12
16.	Ruska Federacija	-	-	-	-	-	-	1	5	-	1	7
17.	Azerbejdžan	-	-	-	-	2	1	-	-	-	3	6
18.	Kamerun	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	4
19.	Burundi	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	4
20.	Šri Lanka	-	-	-	-	-	-	-	1	-	3	4
21.	Dominikanska Republika	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4
22.	Ujedinjeno Kraljevstvo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4
23.	Albanija	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	3
24.	Moldavija	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	3
25.	Liban	-	-	-	-	-	2	-	-	1	-	3
26.	Gambija	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3
27.	Filipini	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3
28.	Srbija	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	2
29.	Etiopija	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	2
30.	Gvineja	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	2
31.	Gana	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	2
32.	Ukrajina	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
33.	Bugarska	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
34.	Tajland	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
35.	Poljska	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
36.	Palestina	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
37.	Kolumbija	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
38.	Gvineja Bisao	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
39.	Obala Slonovače	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
40.	Sjeverna Makedonija	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
41.	Kanada	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
42.	Italija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
43.	Nizozemska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
44.	Somalija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
	Ukupno	0	0	0	0	411	434	232	206	128	96	1.507

Grafički prikaz broja vraćenih stranaca iz BiH od 2014. do 2023. godine po zemljama u koje su vraćeni uz asistenciju IOM-a

Uz činjenicu da od 2012. do 2017. godine nije bilo AVR programa za povratak stranaca iz BiH uz pomoć IOM-a, važno je naglasiti da je Služba za poslove sa strancima organizovala dobrovoljni povratak.

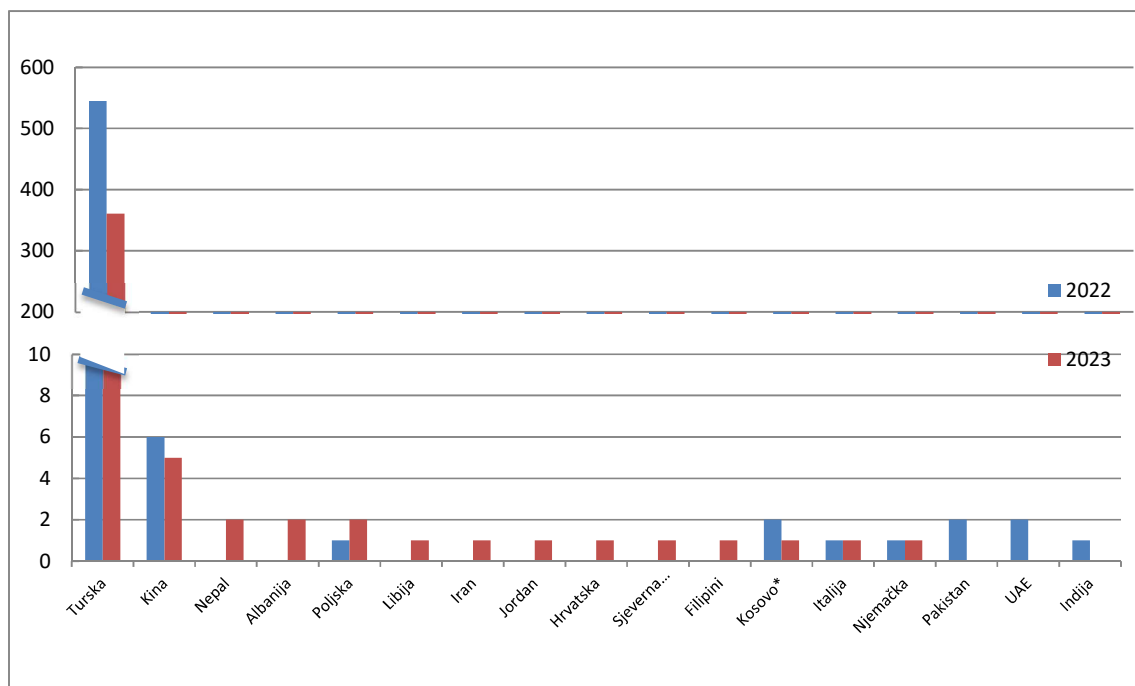
U organizaciji Službe za poslove sa strancima od 2014. do 2023. godine vraćeno je ukupno 3.609 stranaca.

U 2023. godini Služba za poslove sa strancima organizovala i izvršila samostalni dobrovoljni povratak za 381 osobu, dok je u 2022. godini taj broj iznosio 561 što predstavlja smanjenje za 32,09%.

Tabela 21. Broj dobrovoljnih povratka stranaca iz BiH u organizaciji Službe za poslove sa strancima u 2022. i 2023. godini, razvrstano po državama

Red.br.	Država	2022.	2023.
1.	Turska	545	361
2.	Kina	6	5
3.	Nepal	-	2
4.	Albanija	-	2
5.	Poljska	1	2
6.	Libija	-	1
7.	Iran	-	1
8.	Jordan	-	1
9.	Hrvatska	-	1
10.	Sjeverna Makedonija	-	1
11.	Filipini	-	1
12.	Kosovo*	2	1
13.	Italija	1	1
14.	Njemačka	1	1
15.	Pakistan	2	-
16.	UAE	2	-
17.	Indija	1	-
	Ukupno	561	381

Grafički prikaz broja dobrovoljnih povratka stranaca iz BiH u organizaciji Službe za poslove sa strancima u 2022. i 2023. godini

5.3. Povratak po sporazumima o readmisiji

Sporazumi o readmisiji olakšavaju i ubrzavaju povratak državljana ugovornih strana koji borave bez dozvola boravka u drugoj ugovornoj strani, kao i državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva koje su nezakonito s teritorije jedne ugovorne strane direktno otišle na teritoriju druge ugovorne strane.

Realizacija sporazuma o readmisiji u dijelu prihvata državljana BiH, odnosno provjere identiteta i državljanstva vrši se putem Ministarstva sigurnosti – Sektora za imigraciju, a prihvata državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva, kao i povratak iz BiH realizuje i provodi Služba za poslove sa strancima.

5.3.1. Prihvat i predaja po sporazumima o readmisiji

Po svim sporazumima o readmisiji posredstvom Ministarstva sigurnosti – Sektora za imigraciju, koji je nadležan za realizaciju sporazuma u dijelu prihvata državljana BiH, u 2023. godini obrađen je prihvata za 581 osobu. Nakon provjere identiteta i državljanstva BiH ili postupanja u skladu sa članom 6. Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske zajednice o readmisiji osoba koje borave bez dozvole, prihvata je odobren za 402 osobe koje su bile državljanima BiH, što čini smanjenje od 30,45% u odnosu na 2022. godinu, kada je odobren prihvata za 578 osoba. Od odobrenih zahtjeva za 402 osobe, 272 zahtjeva odnose se na redovne zahtjeve za readmisiju, a 130 zahtjeva se odnosi na readmisiju u skladu sa članom 6.

Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske zajednice o readmisiji osoba koje borave bez dozvole. Također je za 179 osoba odbijen prihvata jer nisu bili državljani BiH. Najveći broj prihvaćena državljana BiH u 2023. godini realizovan je iz Njemačke (72,88%).

Tabela 22. Prihvata državljana BiH u 2022. i 2023. godini po osnovu zahtjeva za readmisiju

Red.br.	Država	2022.	2023.	Red.br.	Država	2022.	2023.
1.	Njemačka	439	293	10.	Nizozemska	3	3
2.	Francuska	58	37	11.	Španija	3	3
3.	Austrija	20	15	12.	Slovenija	1	3
4.	Švajcarska	16	11	13.	Crna Gora	1	2
5.	Italija	14	11	14.	Ruska Federacija	-	1
6.	Belgija	11	9	15.	Srbija	3	-
7.	Švedska	5	6	16.	Luksemburg	2	-
8.	Hrvatska	1	4	17.	Finska	1	-
9.	Grčka	-	4		Ukupno	578	402

Prezentovani podaci pokazuju da je po osnovu sporazuma o readmisiji u kojima je provjeru identiteta i državljanstva BiH vršio Sektor za imigraciju Ministarstva sigurnosti BiH ili postupao u skladu sa članom 6. Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske zajednice o readmisiji osoba koje borave bez dozvole, odobren prihvata za 402 državljana BiH.

Prema podacima Službe za poslove sa strancima, po osnovu sporazuma o readmisiji u 2023. godini ukupno je prihvaćeno 4.625 stranaca, i to 4.624 stranaca u skladu sa Sporazumom između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Hrvatske o vraćanju i prihvatu osoba čiji je ulazak i boravak nezakonit, te 1 stranac u skladu sa Sporazumom o readmisiji između BiH i Crne Gore o vraćanju i prihvatu osoba čiji je ulazak i boravak nezakonit.

Što se tiče predaje osoba u 2023. godini, prema podacima Službe za poslove sa strancima, po osnovu sporazuma o readmisiji ukupno je predato 298 stranaca, od čega je 277 stranaca predato po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Srbije o vraćanju i prihvatu osoba čiji je ulazak i boravak nezakonit, 17 stranaca po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Crne Gore o vraćanju i prihvatu osoba čiji je ulazak ili boravak nezakonit, i 4 stranca po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Hrvatske o vraćanju i prihvaćanju lica čiji je ulazak i boravak nezakonit.

5.3.2. Prihvata po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom

Sporazum o readmisiji po kojem BiH kontinuirano prima najviše osoba je Sporazum sa Republikom Hrvatskom, bilo da se radi o državljanima BiH koji borave bez dozvola boravka u Republici Hrvatskoj ili su „po istom osnovu“ vraćeni iz drugih zemalja u Republiku Hrvatsku, kao i o državljanima trećih zemalja ili osobama bez državljanstva koje su nezakonito sa teritorije Bosne i Hercegovine otišle u Republiku Hrvatsku.

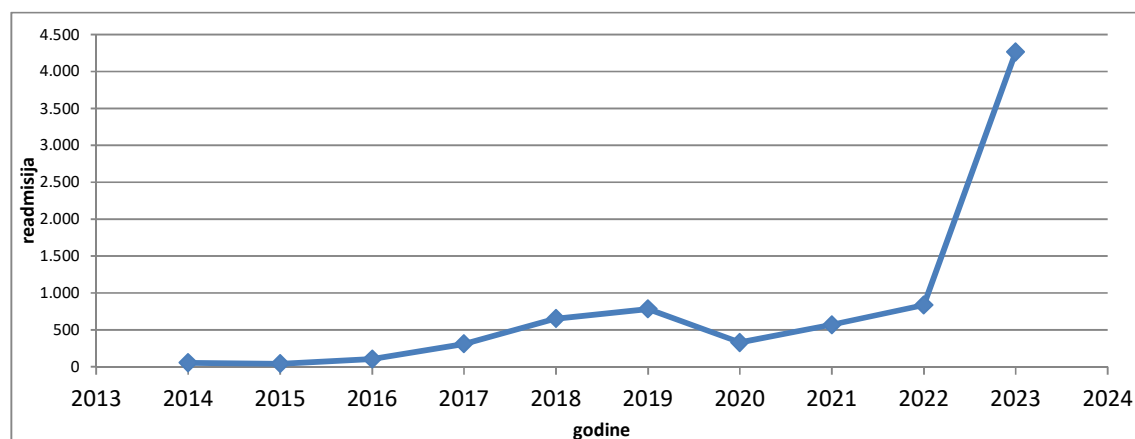
Sporazum o readmisiji sa Republikom Hrvatskom jedan je od parametara za praćenje nezakonitih migracija, prvenstveno u domenu prihvaćanja državljana trećih zemalja koji su preko teritorije BiH – bilo da se radi o legalnom ili nezakonitom ulasku u BiH – nezakonito izašli prema

Republici Hrvatskoj, odnosno zemljama Zapadne Evrope. U cilju prezentacije navedenoga parametra, prema podacima Granične policije BiH i Službe za poslove sa strancima, prikazujemo prihvata u BiH državljana trećih zemalja po navedenom sporazumu sa Republikom Hrvatskom.

Tabela 23. Prihvata državljana trećih zemalja po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom

Godina	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Prihvata osoba u BiH	55	42	105	311	652	783	330	570	836	4.264

Grafički prikaz broja državljana trećih zemalja prihvaćenih u BiH po Sporazumu sa Republikom Hrvatskom

Analizirajući trend prihвата državljana trećih zemalja po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom, uočavamo kontinuiran rastući trend od 2015. do 2019. godine, dok je u 2020. godini došlo je do značajnog pada od 58%. U toku 2021. godine dolazi do ponovnog povećanja trenda za 72,73% u odnosu na prethodnu godinu, a u toku 2022. godine ponovo je došlo do povećanja od 47,66% u odnosu na prethodnu godinu. Trend rasta nastavlja se u toku 2023. godine, te je u odnosu na prethodnu godinu značajno povećan za 410,05%.

Prema podacima Službe za poslove sa strancima, u toku 2022. godine broj prihvaćenih stranaca je iznosio 838, od kojih je po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Hrvatske o vraćanju i prihvatu osoba čiji je ulazak i boravak nezakonit prihvaćeno 836 stranaca, a po osnovu Sporazuma o readmisiji između BiH i Crne Gore o vraćanju i prihvatu osoba čiji je ulazak i boravak nezakonit 2 stranca.³

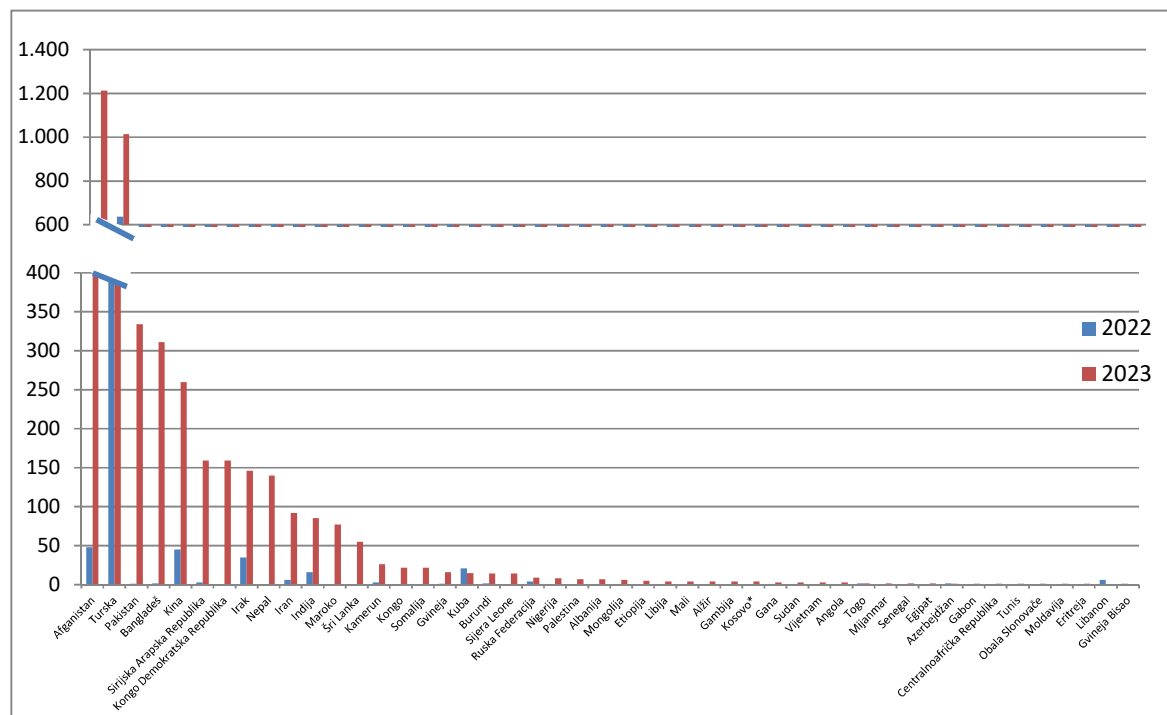
Što se tiče 2023. godine, broj prihvaćenih stranaca je iznosio 4.625, od kojih po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Hrvatske o vraćanju i prihvatu osoba čiji je ulazak i boravak nezakonit prihvaćeno 4.624 stranaca i po osnovu Sporazuma o readmisiji između BiH i Crne Gore o vraćanju i prihvatu osoba čiji je ulazak i boravak nezakonit 1 stranac.

³ Služba za poslove sa strancima BiH, *Izveštaj o radu Službe za poslove sa strancima za 2022. godinu*, Sarajevo, januar 2023.

Tabela 24. Prihvat državljana trećih zemalja po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom za 2022. i 2023. godinu

Red.br.	Država	2022.	2023.	%
1.	Afganistan	48	1.214	2.429,17%
2.	Turska	638	1.014	58,93%
3.	Pakistan	1	334	33.300,00%
4.	Bangladeš	2	311	15.450,00%
5.	Kina	45	260	477,78%
6.	Sirija	3	159	5.200,00%
7.	Kongo D.R.	-	159	-
8.	Irak	35	146	317,14%
9.	Nepal	-	140	-
10.	Iran	6	92	1.433,33%
11.	Indija	16	85	431,25%
12.	Maroko	-	77	-
13.	Šri Lanka	-	55	-
14.	Kamerun	3	26	766,67%
15.	Kongo	-	22	-
16.	Somalija	-	22	-
17.	Gvineja	1	16	1.500,00%
18.	Kuba	21	15	-28,57%
19.	Burundi	2	14	600,00%
20.	Sijera Leone	-	14	-
21.	Ruska Federacija	4	9	125,00%
22.	Nigerija	-	8	-
23.	Palestina	-	7	-
24.	Albanija	-	7	-
25.	Mongolija	-	6	-
26.	Etiopija	-	5	-
27.	Libija	-	4	-
28.	Mali	-	4	-
29.	Alžir	-	4	-
30.	Gambija	-	4	-
31.	Kosovo*	-	4	-
32.	Gana	-	3	-
33.	Sudan	-	3	-
34.	Vijetnam	-	3	-
35.	Angola	-	3	-
36.	Togo	2	2	0,00%
37.	Mijanmar	-	2	-
38.	Senegal	-	2	-
39.	Egipat	-	2	-
40.	Azerbejdžan	2	1	-50,00%
41.	Gabon	-	1	-
42.	Centralnoafrička Republika	-	1	-
43.	Tunis	-	1	-
44.	Obala Slonovače	-	1	-
45.	Moldavija	-	1	-
46.	Eritreja	-	1	-
47.	Libanon	6	-	-100,00%
48.	Gvineja Bisao	1	-	-100,00%
	Ukupno	836	4.264	410,05%

Grafički prikaz prihvata državljana trećih zemalja u BiH po Sporazumu sa Republikom Hrvatskom za 2022. i 2023. godinu

Analizom podataka, u 2023. godini uočavamo značajno povećanje prihvata u BiH, po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom, državljana Afganistana, Turske, Pakistana, Bangladeša, Kine, Sirije, Konga Demokratske Republike, Iraka, Nepala, Irana, Indije, te smanjenje broja prihvaćanih državljana Kube, Libanona i Gvineje Bisao. Prikazani statistički podaci o prijemu i predaji stranih državljana ukazuju na to da je BiH još uvijek tranzitno područje s teritorije Srbije i Crne Gore ka Republici Hrvatskoj.

5.4. Samostalan dobrovoljni povratak stranaca iz BiH

Samostalan dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u proteklom periodu prezentovan je posredstvom podataka koje vodi Služba za poslove sa strancima pod nazivom „Stranci koji su samostalno napustili BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje“. Tu su prikazani podaci o svim strancima kojima je Služba za poslove sa strancima rješenjem naložila napuštanje teritorije BiH i/ili ostavila rok za dobrovoljno napuštanje teritorije BiH, i koji su se u ostavljenom roku za dobrovoljno napuštanje BiH vratili u zemlju porijekla.

Prema podacima Službe za poslove sa strancima, broj stranih državljana koji su samostalno napustili BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje BiH u 2022. godini iznosio je 1.752 osobe, a u 2023. godini taj broj je iznosio 1.904 osobe, što predstavlja povećanje za 8,68%.

Tabela 25. Broj stranih državljana koji su samostalno napustili BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje u 2022. i 2023. godini

Red.br.	Država	2022.	2023.
1.	Turska	568	783
2.	Srbija	216	203
3.	Kina	97	100
4.	Afganistan	15	67
5.	Nepal	16	59
6.	Bahrein	2	51
7.	Crna Gora	77	47
8.	Njemačka	44	46
9.	Hrvatska	61	37
10.	Kuba	103	35
11.	Pakistan	28	33
12.	SAD	13	30
13.	Sjeverna Makedonija	37	29
14.	Jordan	14	27
15.	Indija	64	24
16.	Austrija	24	22
17.	Iran	6	21
18.	Ruska Federacija	29	20
19.	Maroko	29	18
20.	Saudijska Arabija	9	16
21.	Slovenija	17	14
22.	Italija	26	13
23.	Libija	18	12
24.	Uzbekistan	-	12
25.	Egipat	10	11
26.	Bangladeš	7	9
27.	Francuska	3	8
28.	Kosovo*	20	8
29.	Alžir	17	7
30.	Australija	3	7
31.	Filipini	12	7
32.	Indonezija	-	7
33.	Irak	7	7
34.	Sirija	12	7
35.	Kanada	3	6
36.	Slovačka	2	6
37.	Kuvajt	8	5
38.	Velika Britanija	5	5
39.	Gruzija	-	4
40.	Moldavija	3	4
41.	Nizozemska	8	4
42.	UA Emirati	5	4
43.	Albanija	3	3
44.	Azerbejdžan	2	3
45.	Bjelorusija	1	3
46.	Dominikanska Republika	-	3
47.	Nigerija	1	3
48.	Poljska	4	3
49.	Španija	4	3
50.	Šri Lanka	1	3
51.	Švajcarska	6	3
52.	Tunis	2	3
53.	Bolivija	16	2
54.	Brazil	1	2
55.	Burundi	2	2
56.	Češka Republika	1	2
57.	Gana	-	2
58.	Grčka	-	2
59.	Jemen	1	2
60.	Kazahstan	1	2
61.	Libanon	12	2
62.	Malezija	2	2
63.	Palestina	2	2
64.	Rumunija	2	2
65.	Švedska	5	2
66.	Angola	-	1
67.	Danska	1	1
68.	Ekvador	-	1
69.	Finska	-	1
70.	Izrael	1	1
71.	Kipar	-	1
72.	Latvija	1	1
73.	Mađarska	1	1
74.	Mauritanija	5	1
75.	Norveška	6	1
76.	Somalija	-	1
77.	Sudan	2	1
78.	Ukrajina	5	1
79.	Argentina	3	-
80.	Belgija	1	-
81.	Bugarska	1	-
82.	Eritreja	1	-
83.	Gambija	3	-
84.	Gvineja Bisao	1	-
85.	Južna Koreja	1	-
86.	Južnoafrička Republika	1	-
87.	Katar	1	-
88.	Kolumbija	1	-
89.	Litvanija	1	-
90.	Meksiko	3	-
91.	Mongolija	1	-
92.	Obala Slonovače	2	-
93.	Peru	1	-
94.	Uganda	1	-
Ukupno		1.752	1.904

Evidentno je povećanje broja povratka državljana Turske, Afganistana, Bahreina, Nepala, Sjedinjenih Američkih Država, Irana, i Jordana, te smanjenje broja povratka državljana Kube, Indije, Crne Gore, Hrvatske, Bolivije, Italije, Srbije, Kosova* i Maroka.

6. Međunarodna zaštita (azil)

Prema Zakonu o azilu, organ koji u prvom stepenu rješava po zahtjevima za azil je Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil. Organ koji rješava po tužbama izjavljenim na prvostepena rješenja u ovom postupku je Sud BiH. Stranci su, prema Zakonu o azilu, zaštićeni principom zabrane vraćanja **non-refoulement** od povratka u zemlju gdje postoji stvarni rizik da će biti podvrgnuti smrtnoj kazni ili pogubljenju, mučenju, nehumanom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju. U postupku po zahtjevima za azil se, prije svega, ispituje osnovanost razloga za dodjelu **izbjegličkog statusa** u BiH osobi koja podnosi zahtjev, a postoje ozbiljni razlozi za uvjerenje da će se ona povratkom u zemlju porijekla ili zemlju uobičajenog mjesta boravka suočiti sa stvarnim rizikom od progona zbog rase, vjere, nacije, političkog mišljenja ili pripadnosti određenoj društvenoj grupi. Dalje se u postupku po zahtjevu za azil u BiH posebna pažnja poklanja ispitivanju da li postoje razlozi za poštivanje principa zabrane vraćanja **non-refoulement** u kontekstu dodjele dopunske – **supsidijarne zaštite**. Uslove za dodjelu supsidijarne zaštite strancu ispituje Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil u postupku azila, nakon što utvrdi da strana osoba ne ispunjava uslove za dodjelu izbjegličkog statusa. S tim u vezi, supsidijarna zaštita odobrava se stranoj osobi koja ne ispunjava uslove za odobrenje statusa izbjeglice ako postoje ozbiljni razlozi za uvjerenje da će se povratkom u zemlju porijekla ili zemlju uobičajenog mjesta boravka suočiti sa stvarnim rizikom od teške povrede ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Ukoliko strancu nisu odobreni izbjeglički status niti supsidijarna zaštita zbog primjene klauzula isključenja, ali se u postupku azila utvrdi kako postoji ozbiljan rizik da će vraćanjem ili prisilnim udaljenjem u drugu zemlju biti podvrgnuta smrtnoj kazni ili pogubljenju, mučenju ili drugom nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju, dozvoljava mu se ostanak u BiH u skladu sa Zakonom o strancima, koji reguliše oblast kretanja i boravka stranaca.

Odluke po zahtjevu za azil koje donosi Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil, kao prvostepeni organ, mogu biti sljedeće:

- a) usvaja se zahtjev i priznaje status izbjeglice;
- b) usvaja se zahtjev i priznaje status supsidijarne zaštite;
- c) odbija se zahtjev i određuje rok za dobrovoljno napuštanje BiH;
- d) odbija se zahtjev i utvrđuje da tražitelj azila ne može biti udaljen iz BiH iz razloga propisanih principom zabrane vraćanja iz člana 6. (2) Zakona o azilu;
- e) obustavlja se postupak po zahtjevu za azil i određuje rok za dobrovoljno napuštanje BiH, ili
- f) odbacuje se zahtjev za azil i određuje rok za dobrovoljno napuštanje BiH.

U cilju definisanja trenda u oblasti azila, prezentujemo podatke o podnesenim zahtjevima za azil u periodu od 2014. godine do 2023. godine. U posmatranom periodu zahtjevi za azil u BiH podnošeni su Ministarstvu sigurnosti – Sektoru za azil.

Nadležni organi BiH su od 01.01.2014. godine do 31.12.2023. godine zaprimili 2.269 zahtjeva za azil. Po osnovu 2.269 zahtjeva, azil u BiH je zatražilo 3.610 osoba. U navedenom periodu Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil odobrio je izbjeglički status za 18 osoba, dok je za 246 osoba odobrena supsidijarna zaštita.

Tabela 26. Broj osoba koje su zatražile azil u BiH od 2014. do 2023. godine

Godina	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	Ukupno
Broj osoba	45	46	79	381	1.568	784	244	167	149	147	3.610

Tabela 26a. Broj osoba kojima je priznat izbjeglički status u BiH od 2014. do 2023. godine

Godina	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	Ukupno
Broj osoba	5	-	-	-	-	3	1	5	-	4	18

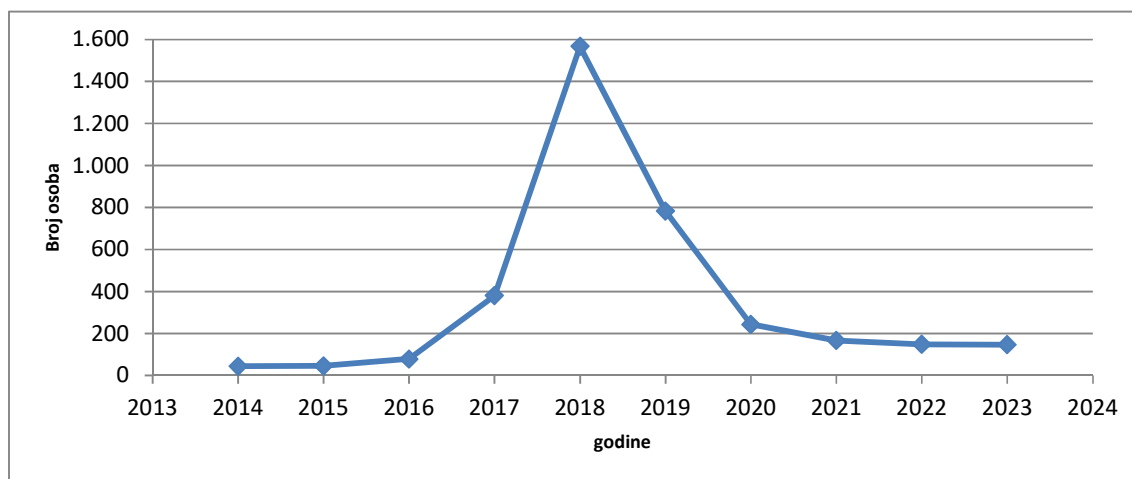
U posmatranom periodu, od ukupnog broja priznatih izbjeglica 7 osoba je iz Irana, po 4 su iz Sirije i Pakistana, 2 iz Ekvadora i jedna osoba iz Crne Gore.

Tabela 26b. Broj osoba kojima je priznata supsidijarna zaštita u BiH od 2014. do 2023. godine

Godina	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	Ukupno
Broj osoba	8	5	6	8	11	41	30	28	46	63	246

U posmatranom periodu, od ukupnog broja osoba sa priznatom supsidijarnom zaštitom njih 124 je iz Turske, 48 iz Sirije, 18 iz Ukrajine, 15 iz Ruske Federacije, 14 iz Afganistana, po 7 iz Iraka i Jemena, 4 iz Azerbejdžana, po 2 iz Egipta i Šri Lanke, te po jedna osoba iz Indije, Pakistana, Irana, Palestine i Somalije.

Grafički prikaz broja osoba koje su zatražile azil u BiH od 2014. do 2023. godine

Analizom grafičkog prikaza možemo vidjeti da između 2014. do 2016. godine imamo ujednačen broj osoba koje su zatražile azil u BiH.

S obzirom na to da se Bosna i Hercegovina u 2018. godini suočila sa višestrukim povećanjem broja osoba koje su iskazale namjeru da podnesu zahtjev za azil, došlo je i do značajnog povećanja broja tražitelja azila u odnosu na prethodnu godinu od 311%. Tokom 2020. godine

dolazi do smanjenja broja tražitelja azila u odnosu na 2019. godinu za 69%, i taj broj je iznosio 244 osobe. U periodu od 2020. godine do 2022. godine imamo ujednačen broj tražitelja azila, koji je u kontinuiranom padu. U 2023. godini također dolazi do smanjenja broja tražitelja azila u odnosu na 2022. godinu za 1%, i taj broj je iznosio 147 osoba.

Tokom 2023. godine Služba za poslove sa strancima ukupno je registrovala 34.409 nezakonitih migranata, od kojih je namjeru za azil podnijelo 31.793.

Osobi koja je iskazala namjeru da podnese zahtjev za azil izdaje se potvrda o iskazanoj namjeri podnošenja zahtjeva za azil s rokom trajanja od 14 dana predviđenim Zakonom o azilu koji se primjenjuje u situacijama velikog broja istovremeno iskazanih namjera. Iskazivanje namjere da podnese zahtjeva za azil u BiH je instrument koji omogućava pravo boravka na teritoriji BiH u roku njene valjanosti. U navedenom roku stranac treba podnijeti zahtjev za azil Sektoru za azil Ministarstva sigurnosti BiH.⁴

U 2023. godini zahtjev za azil u BiH podnijelo je 147 osoba, što čini 0,46% od ukupnog broja iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil. Razlika između broja iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil i stvarno podnesenih zahtjeva za azil direktan je pokazatelj zloupotrebe azilantskog sistema u BiH na način da se nezakonit boravak u BiH ozakoni iskazivanjem namjere za azil na teritoriji BiH na određeno razdoblje, a zatim koristi za nezakonit odlazak prema zemljama EU. U 2023. godini najveći broj zahtjeva za azil riješen je donošenjem odluke o priznanju statusa supsidijarne zaštite, dok je u prethodnoj godini najveći broj zahtjeva za azil riješen donošenjem zaključaka o obustavi postupka.⁵

U cilju analize aktuelne situacije u oblasti azila, prezentujemo podatke koji se odnose na podnesene zahtjeve za azil i broj osoba obuhvaćenih tim zahtjevima u 2022. i 2023. godini.

Tabela 27. Broj zahtjeva (osoba) koje su podnijele zahtjev za azil u BiH u 2022. i 2023. godini

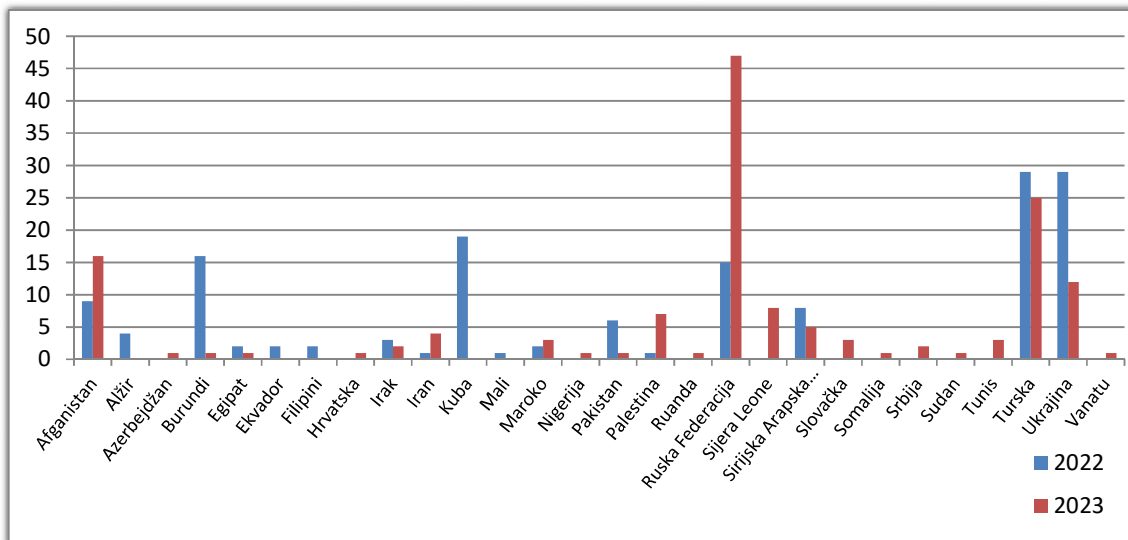
AZIL		2022.		2023.		%	
Br.	Država	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba
1.	Afganistan	9	9	16	16	77,78%	77,78%
2.	Alžir	4	4	-	-	-100,00%	-100,00%
3.	Azerbejdžan	-	-	-	1	-	-
4.	Burundi	6	16	1	1	-83,33%	-93,75%
5.	Egipat	2	2	1	1	-50,00%	-50,00%
6.	Ekvador	1	2	-	-	-100,00%	-100,00%
7.	Filipini	2	2	-	-	-100,00%	-100,00%
8.	Hrvatska	-	-	1	1	-	-
9.	Irak	2	3	2	2	0,00%	-33,33%
10.	Iran	1	1	4	4	300,00%	300,00%
11.	Kuba	15	19	-	-	-100,00%	-100,00%
12.	Mali	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
13.	Maroko	2	2	3	3	50,00%	50,00%
14.	Nigerija	-	-	1	1	-	-

⁴ Član 32. Zakona o azilu (*Službeni glasnik BiH*, br. 11/16 i 16/16)

⁵ Član 41. i Član 47. Zakona o azilu (*Službeni glasnik BiH* br. 11/16 i 16/16)

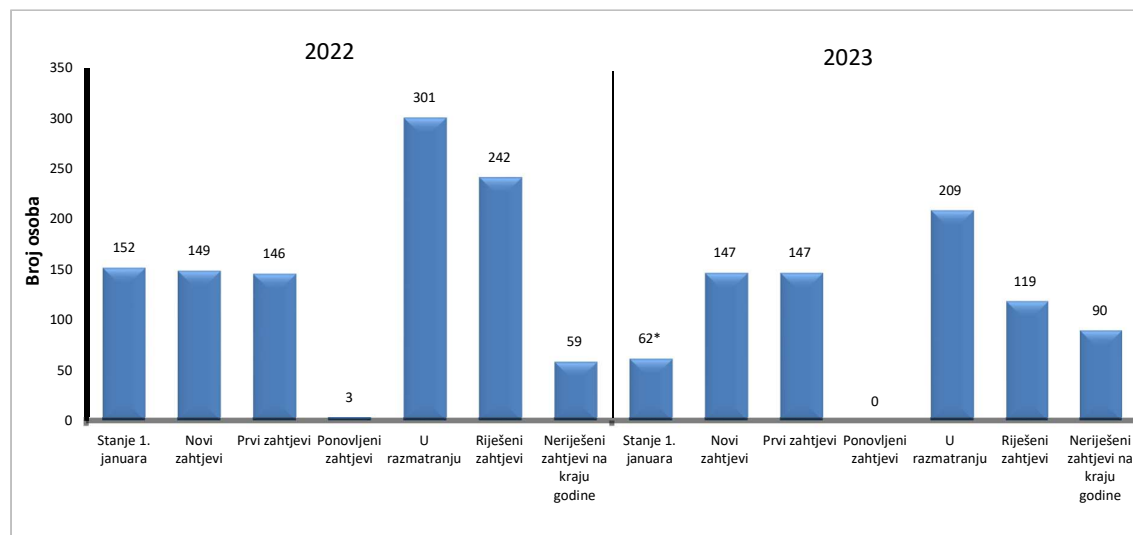
AZIL		2022.		2023.		%	
Br.	Država	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba
15.	Pakistan	6	6	1	1	-83,33%	-83,33%
16.	Palestina	1	1	5	7	400,00%	600,00%
17.	Ruanda	-	-	1	1	-	-
18.	Ruska Federacija	9	15	27	47	200,00%	213,33%
19.	Sijera Leone	-	-	8	8	-	-
20.	Sirijska Arapska Republika	4	8	5	5	25,00%	-37,50%
21.	Slovačka	-	-	3	3	-	-
22.	Somalija	-	-	1	1	-	-
23.	Srbija	-	-	2	2	-	-
24.	Sudan	-	-	1	1	-	-
25.	Tunis	-	-	3	3	-	-
26.	Turska	25	29	18	25	-28,00%	-13,79%
27.	Ukrajina	21	29	8	12	-61,90%	-58,62%
28.	Vanatu	-	-	1	1	-	-
UKUPNO:		111	149	113	147	1,80%	-1,34%

Grafički prikaz broja osoba koje su zatražile azil u BiH u 2022. i 2023. godini

Najveći broj tražitelja azila u BiH u 2023. godini bili su državljani Ruske Federacije (27 zahtjeva za 47 osoba), Turske (18 zahtjeva za 25 osoba), Afganistana (16 zahtjeva za 16 osoba), Ukrajine (8 zahtjeva za 12 osoba) i Sijera Leone (8 zahtjeva za 8 osoba).

U 2022. godini podnesena su 4 zahtjeva za 4 maloljetne osobe bez pratnje (2 iz Afganistana i 2 iz Alžira). Tokom 2023. godine ukupno je bilo 13 zahtjeva za azil koje su podnijele maloljetne osobe bez pratnje (9 iz Afganistana, 2 iz Maroka i po 1 iz Ruske Federacije i Sirije).

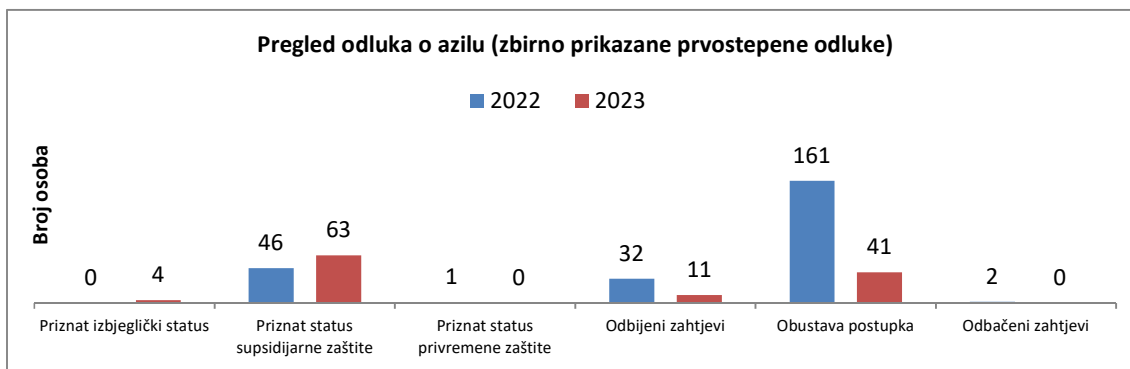
*Sud Bosne i Hercegovine vratio je na ponovno postupanje 2 zahtjeva za 3 osobe, te je vidljiva razlika u prenesenim zahtjevima i osobama iz 2022. godine u 2023. godinu

U 2022. godini donesena je ukupno 181 odluka, od kojih je kod 28 zahtjeva za 37 osoba zahtjev za azil povučen, dok je u 2023. godini od 88 donesenih odluka kod 19 zahtjeva za 27 osoba zahtjev povučen (lično odustajanje).

Tokom 2022. godine Sektoru za azil - Ministarstva sigurnosti ukupno je podneseno 111 zahtjeva za azil u BiH za 149 osoba. Međutim, uz zahtjeve koji su ostali neriješeni iz prethodnih godina (111 zahtjeva za 152 osobe) vidi se da je Sektor za azil u 2022. godini imao za razmatranje ukupno 220⁶ zahtjeva za 301 osobu. Sektor za azil je tokom prošle godine pozitivno riješio 35 zahtjeva za 46 osoba priznavanjem statusa supsidijarne zaštite, odbio je 25 zahtjeva za 33 osobe, od kojih je 1 sa načelom zabrane vraćanja, dok je postupak obustavljen u 119 zahtjeva za 161 osobu. Dva zahtjeva za dvije osobe su odbačena tako da je na kraju 2022. godine ostao neriješen 41 zahtjev za 59 osoba.

Prema podacima Ministarstva sigurnosti – Sektora za azil, u 2023. godini ukupno je podneseno 113 zahtjeva za azil u BiH za 147 osoba. Međutim, uz zahtjeve koji su ostali neriješeni iz prethodnih godina (43 zahtjeva za 62 osobe) vidi se da je Sektor za azil u 2023. godini imao za razmatranje ukupno 156 zahtjeva za 209 osoba. Sektor za azil je tokom prošle godine pozitivno riješio 44 zahtjeva za 63 osoba priznavanjem statusa supsidijarne zaštite i priznat je izbjeglički status po 2 zahtjeva za 4 osobe, odbio je 11 zahtjeva za 11 osoba, dok je postupak obustavljen u 31 zahtjevu za 41 osobu. Na kraju 2023. godine ostalo je neriješeno 68 zahtjeva za 90 osoba.

⁶ Tri zahtjeva tražitelja azila su spojena u jedan, te je donesena jedna odluka.

U 2023. godini obustavljeni su postupci kod 31 zahtjeva za 41 osobu iz sljedećih razloga: razlozi propisani Zakonom o upravnom postupku (19 zahtjeva za 27 osoba), neodazivanje na poziv za saslušanje (5 zahtjeva za 5 osoba), ne boravi na posljednjoj prijavljenoj adresi (4 zahtjeva za 4 osobe) i tražitelj tokom postupka ne saraduje (3 zahtjeva za 5 osoba).

Uzimajući u obzir prenesene a neriješene zahtjeve iz prethodnih godina, kao i novozaprimljene zahtjeve, ukupno za razmatranje u 2023. godini bilo je 156 zahtjeva za 209 osoba. Najviše zahtjeva podnijeli su državljani Turske (24,4% od ukupnog broja tražitelja azila), Ruske Federacije (20,5%), Afganistana (12,8%), Ukrajine (5,8%), Sijera Leone (5,1%) i Sirije (5,1%).

Polna i starosna struktura novozaprimljenih zahtjeva u prošloj godini pokazuje da je bilo 48 žena (33%) i 99 muškaraca (67%). Najzastupljenija dobna grupa je od 18 do 34 godine (59 osoba ili 40,1%), zatim dobna grupa od 35 do 64 godine (53 osobe ili 36,1%), zatim dobna grupa od 0 do 13 godina (25 osoba ili 17,0%), zatim dobna grupa od 14 do 17 godina (6 osoba ili 4,1%) i skupina iznad 65 godina (4 osobe ili 2,7%).

7. Izdate radne dozvole strancima

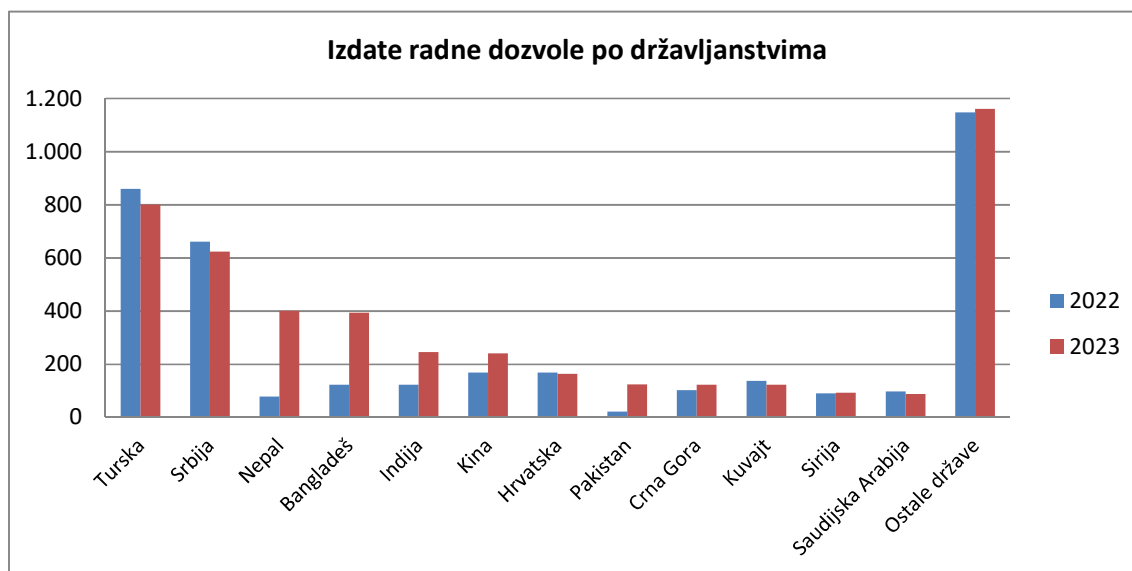
Prema podacima Agencije za rad i zapošljavanje BiH, a na osnovu podataka pristiglih iz entitetskih zavoda za zapošljavanje i Zavoda za zapošljavanje Brčko distrikta BiH, ukupan broj radnih dozvola koje su izdate strancima u Bosni i Hercegovini u 2023. godini iznosio je 4.586, a u 2022. godini 3.780 radnih dozvola, što predstavlja povećanje od 21,32%. Prezentujemo podatke izdatih radnih dozvola strancima razvrstane po državljanstvima i kvalifikacijskoj strukturi stranaca.

Tabela 28. Izdate radne dozvole strancima, razvrstano po državljanstvima za 2022. i 2023. godinu

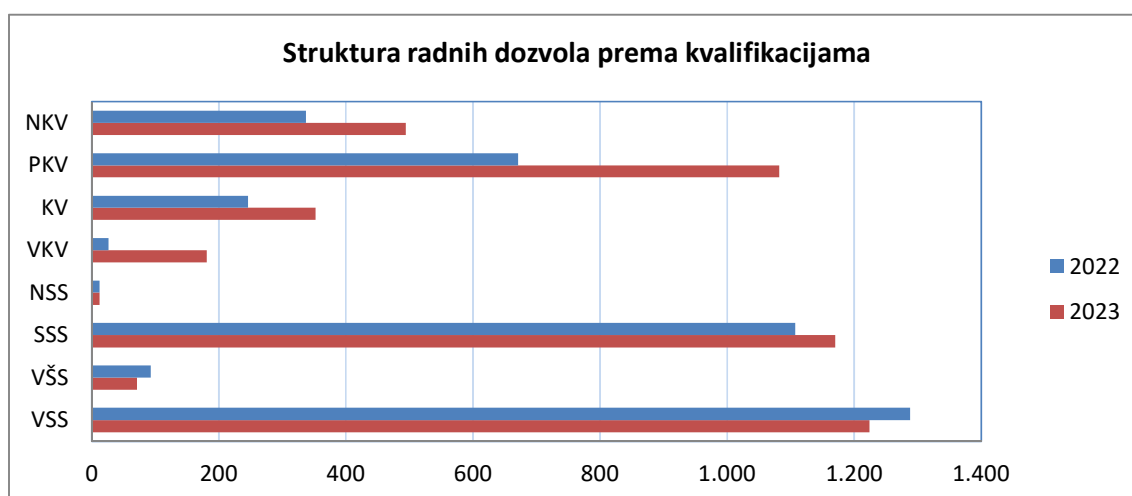
Red.br.	Državljanstvo	2022.	2023.	%
1.	Turska	861	801	-6,97%
2.	Srbija	661	624	-5,60%
3.	Nepal	78	401	414,10%
4.	Bangladeš	123	394	220,33%
5.	Indija	122	246	101,64%
6.	Kina	169	241	42,60%
7.	Hrvatska	169	164	-2,96%
8.	Pakistan	22	125	468,18%
9.	Crna Gora	102	123	20,59%
10.	Kuvajt	137	123	-10,22%
11.	Sirija	91	93	2,20%
12.	Saudijska Arabija	97	89	-8,25%
13.	Ostale države	1.148	1.162	1,22%
	Ukupno	3.780	4.586	21,32%

Najveći broj stranaca koji imaju radne dozvole u BiH u prošloj godini su državljani Turske (17,47%), a potom slijede državljani Srbije (13,61%), Nepala (8,74%), Bangladeša (8,59%) i Indije (5,36%).

U 2023. godini za većinu zemalja i u ukupnom broju uočava se trend rasta izdatih radnih dozvola strancima u BiH u odnosu na 2022. godinu (povećanje od 21,32%), izuzev državljana Turske, Srbije, Hrvatske, Kuvajta i Saudijske Arabije.

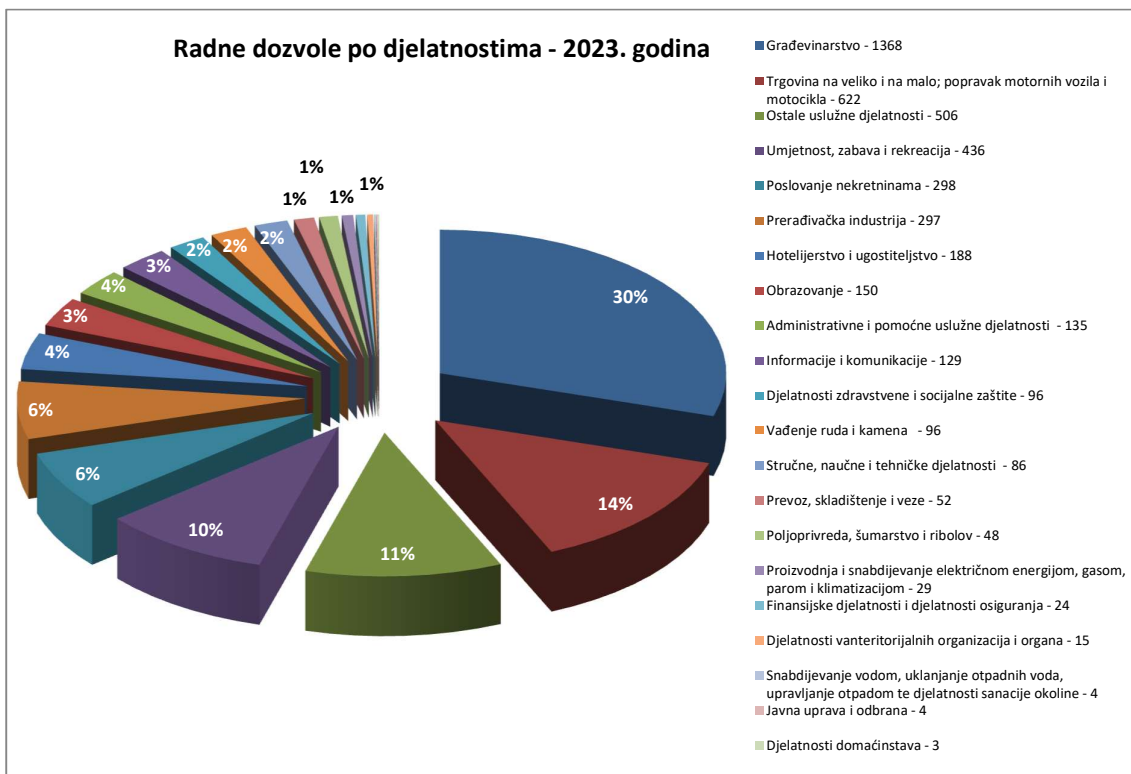
Kvalifikaciona struktura stranaca kojima su izdate radne dozvole u 2023. godini pokazuje da najveći broj ima visoku stručnu spremu (27%), nakon čega slijede oni sa srednjom stručnom spremom (26%), te polukvalifikovani radnici (24%), što je skoro isti slučaj i u prethodnim godinama kada su u pitanju visoka i srednja stručna sprema.

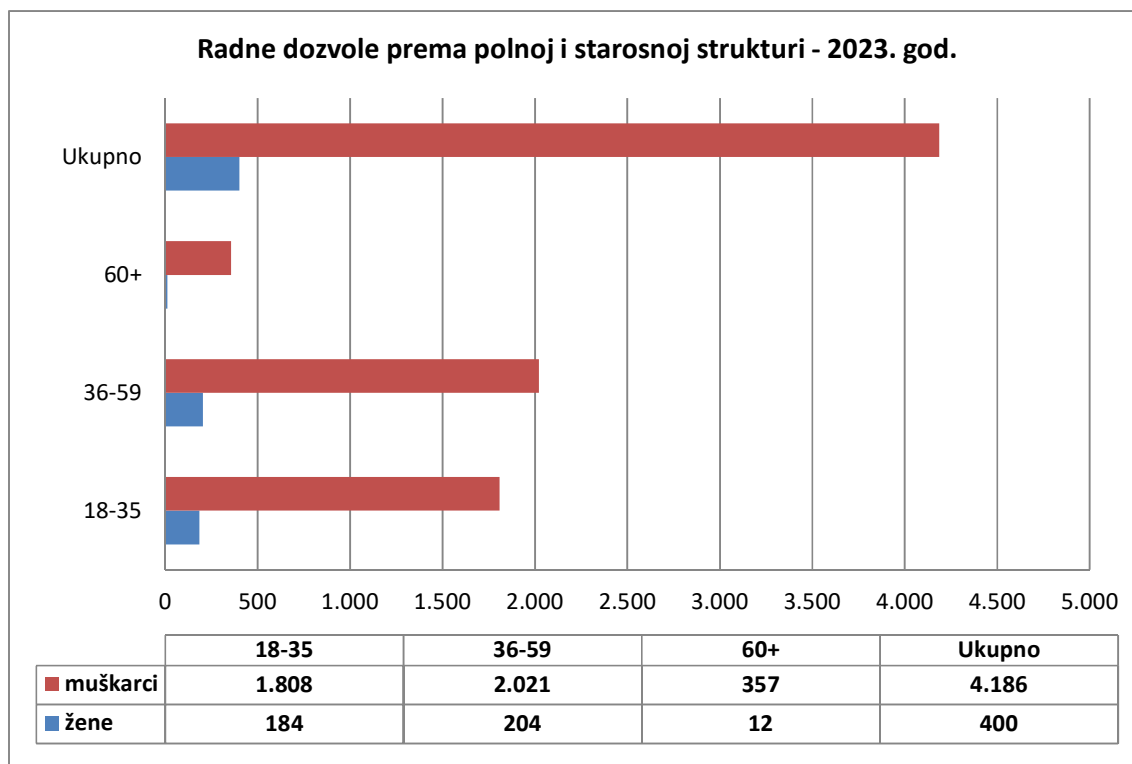
Najveći broj radnih dozvola u 2023. godini izdat je u sljedećim djelatnostima: građevinarstvu 1.368 (30%), trgovini 622 (14%), ostalim uslužnim djelatnostima 506 (11%), umjetnosti 436 (10%), poslovanju nekretninama 298 (6%) i prerađivačkoj industriji 297 (6%), što predstavlja 77% od ukupnog broja izdatih radnih dozvola.

Tabela 29. Struktura radnih dozvola u 2023. godini prema djelatnostima

DJELATNOSTI	2023
Građevinarstvo	1.368
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	622
Ostale uslužne djelatnosti	506
Umjetnost, zabava i rekreacija	436
Poslovanje nekretninama	298
Prerađivačka industrija	297
Hotelierstvo i ugostiteljstvo	188
Obrazovanje	150
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	135
Informacije i komunikacije	129
Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite	96
Vađenje ruda i kamena	96
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	86
Prevoz, skladištenje i veze	52
Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	48
Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacijom	29
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	24
Djelatnosti vanteritorijalnih organizacija i organa	15
Snabdijevanje vodom, uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoline	4
Javna uprava i odbrana	4
Djelatnosti domaćinstava	3
UKUPNO:	4.586

Od ukupnog broja u 2023. godini ženama je izdato 400 (9%), a muškarcima 4.186 (91%) radnih dozvola, što predstavlja približno isti omjer kao i u prethodnih pet godina. Najveći broj radnih dozvola u 2023. godini, ukupno 2.021 (44%), izdato je muškarcima u dobi od 36 do 59 godina. Ovaj procenat je bio približno isti i u prethodnim godinama.

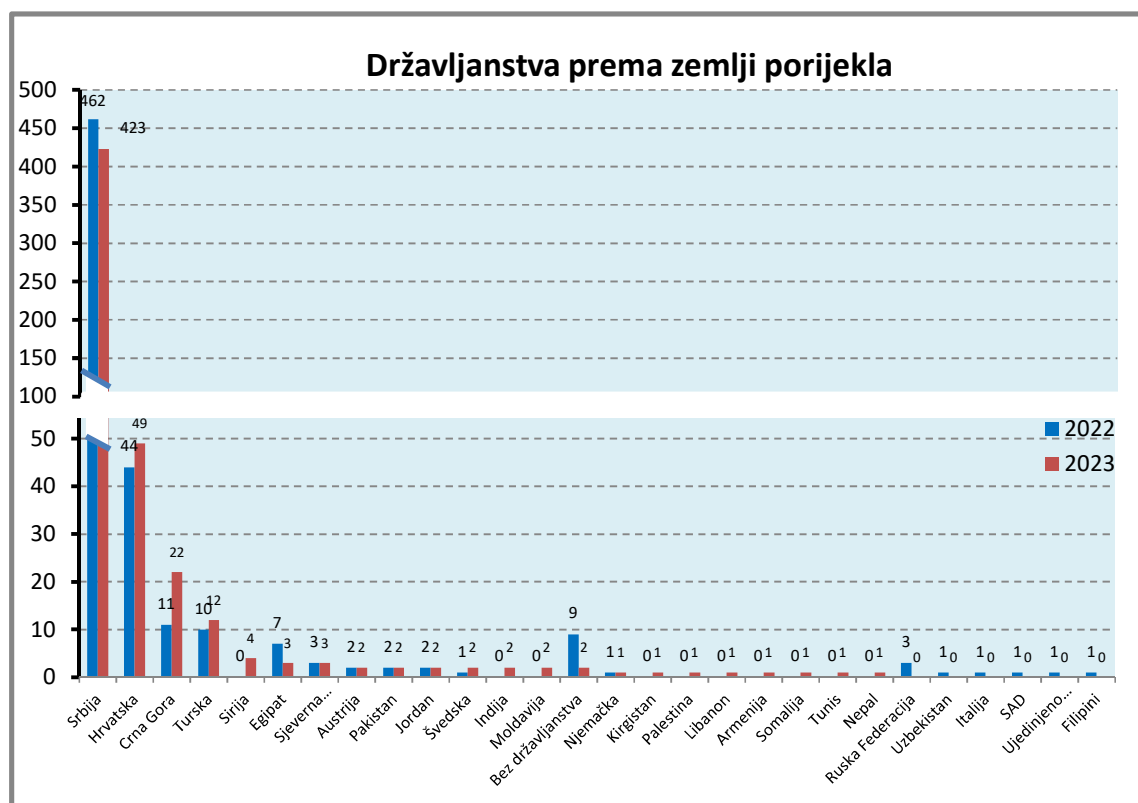
8. Sticanje državljanstva BiH

Ministarstvo civilnih poslova, nadležno za izdavanje saglasnosti za sticanje državljanstva BiH, zahtjev za dostavu podataka o osobama koje su dobile državljanstvo BiH putem naturalizacije i provedbe međudržavnih ugovora o dvojnog državljanstvu prosljedilo je nadležnim entitetskim ministarstvima. Federalno Ministarstvo unutrašnjih poslova i Ministarstvo uprave i lokalne samouprave Republike Srpske dostavili su tražene podatke, razvrstane po zemljama porijekla, polu i dobi osoba koje su stekle državljanstvo BiH u 2022. i 2023. godini. Dostavljeni podaci su analizirani i predstavljeni po godinama. Također, Vijeće ministara BiH donosi odluke o prijemu u državljanstvo Bosne i Hercegovine za osobe od naročite koristi za BiH u skladu sa članom 13. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine. Za navedene osobe činjenica državljanstva BiH i entitetskog državljanstva upisuje se prema mjestu njihovog prebivališta u Bosni i Hercegovini.

Tabela 30. Broj odobrenih državljanstava BiH, razvrstano po zemljama porijekla u 2022. i 2023. godini

Red.br.	Prethodno državljanstvo	2022.	2023.
1.	Srbija	462	423
2.	Hrvatska	44	49
3.	Crna Gora	11	22
4.	Turska	10	12
5.	Sirija	-	4
6.	Egipat	7	3
7.	Sjeverna Makedonija	3	3
8.	Austrija	2	2
9.	Pakistan	2	2
10.	Jordan	2	2
11.	Švedska	1	2
12.	Indija	-	2
13.	Moldavija	-	2
14.	Bez državljanstva	9	2

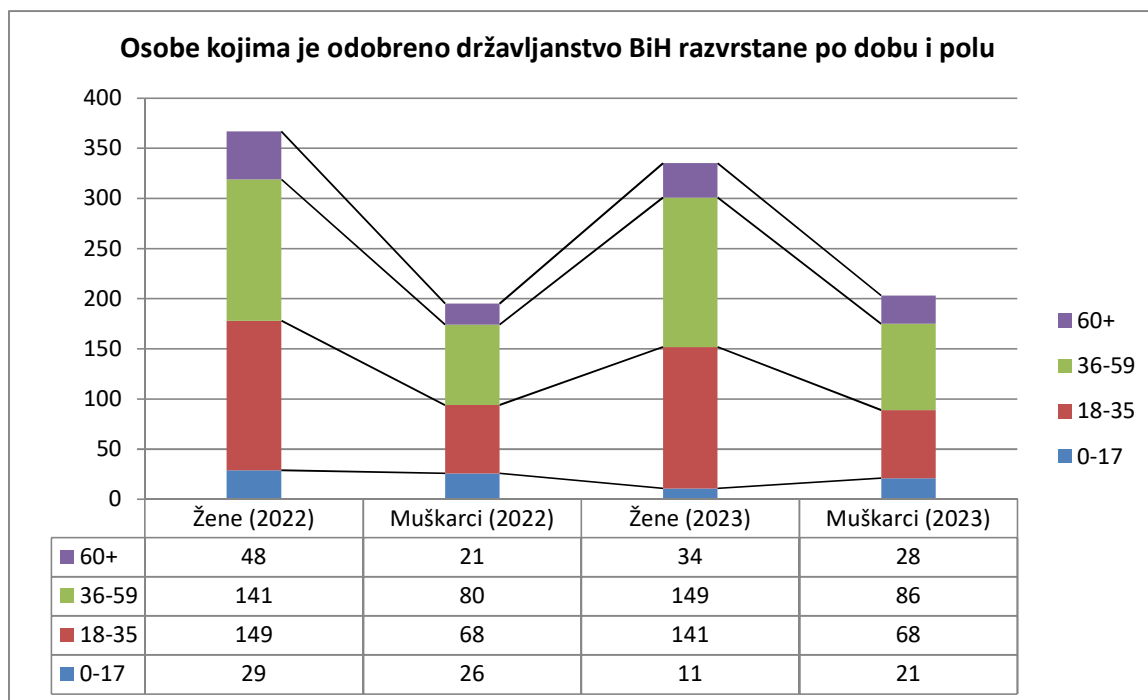
Red.br.	Prethodno državljanstvo	2022.	2023.
15.	Njemačka	1	1
16.	Kirgistan	-	1
17.	Palestina	-	1
18.	Libanon	-	1
19.	Armenija	-	1
20.	Somalija	-	1
21.	Tunis	-	1
22.	Nepal	-	1
23.	Ruska Federacija	3	-
24.	Uzbekistan	1	-
25.	Italija	1	-
26.	SAD	1	-
27.	Ujedinjeno Kraljevstvo	1	-
28.	Filipini	1	-
Ukupno		562	538

U protekle dvije godine najviše državljanstava BiH stekli su državljani Srbije (80%). Ukupan broj stranaca koji su stekli državljanstvo BiH u 2023. godini iznosio je 538 i manji je za 4,27% u odnosu na 2022. godinu. Od tog broja na osnovu Sporazuma o dvojnog državljanstvu otpada 526 osoba, što predstavlja 98% od ukupnog broja dodijeljenih državljanstava.

U 2023. godini državljanstvo BiH i Federacije BiH steklo je 270 osoba, od čega 9 osoba po osnovu Odluke Vijeća ministara BiH o prijemu u državljanstvo Bosne i Hercegovine osoba od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu, po osnovu naturalizacije 63 osobe, zatim Sporazuma o dvojnog državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Srbije 181 osoba, Sporazuma o dvojnog državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Hrvatske 17 osoba. U istoj godini državljanstvo BiH i Republike Srpske stekla je 268 osoba, od čega 3 osobe po osnovu Odluke Vijeća ministara BiH o prijemu u državljanstvo Bosne i Hercegovine za osobe od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu, te Sporazuma o dvojnog državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Srbije 233 osoba, Sporazuma o dvojnog državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Hrvatske 18 osoba, Sporazuma o dvojnog državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Švedske 1 osoba, te po osnovu naturalizacije 13 osoba.

Analiza ukupnih podataka o osobama koje su dobile državljanstvo BiH u 2023. godini prema dobi i polu ukazuje na to da je 39% osoba koje su stekle državljanstvo BiH u dobi od 18 do 35 godina starosti i 44% osoba koje su stekle državljanstvo BiH u dobi od 36 do 59 godina starosti, te da je državljanstvo BiH steklo više žena (62%) nego muškaraca (38%), što je skoro isti slučaj kao u prethodnim godinama.

9. Emigracija iz BiH

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine u okviru svoje nadležnosti za iseljništvo, u svrhu pripreme stanja emigracije iz Bosne i Hercegovine za Migracioni profil Bosne i Hercegovine, koristi podatke institucija u Bosni i Hercegovini, vlastite podatke i podatke diplomatsko-konzularnih predstavništva Bosne i Hercegovine kao i statističke podatke agencija za statistiku zemalja prijema o ukupnom broju BiH iseljenika koji u zemljama prijama borave duže od 12 mjeseci.

9.1. Migracioni tokovi

Zbog teškoća u praćenju emigracija, posebno danas, u eri globalizacije, dostupnosti informacija, transparentnosti te otklanjanju prepreka za mobilnost ljudi, migracije postaju faktor koji direktno utiče na razvoj skoro svake zemlje u svijetu pa tako i Bosne i Hercegovine.

Bosna i Hercegovina je zemlja velikih migracijskih kretanja. Suočava se sa svim vrstama migracija: unutrašnjim, vanjskim, prinudnim, dobrovoljnim, migracijama niskoobrazovanih ali sve više i visokoobrazovanih ljudi.

Proces emigracije je još uvijek jedan od najhitnijih postratnih društveno-ekonomskih izazova s kojim se Bosna i Hercegovina suočava, zabrinjavajuće nizak prirodni priraštaj i emigracija stanovništva je među najvažnijim demografskim problemima.

Prema podacima Agencije za statistiku, Bosna i Hercegovina je od 2017. do 2021. godine imala kontinuirano rastući negativni prirodni priraštaj. Postoje istraživanja koja ukazuju na to da kada se prosječan godišnji odliv stanovništva od 36.800 lica koriguje brojem osoba koja se prosječno godišnje vrata u Bosnu i Hercegovinu, budući da su u ovom broju sadržane i privremene migracije (oko 18.600 godišnje), dobije se neto godišnji odliv od oko 18.200 osoba. Ipak, nije moguće utvrditi stvarni broj ljudi koji su napustili Bosnu i Hercegovinu, jer ne postoji obaveza prijavljivanja odlaska, niti se u Bosni i Hercegovini prikupljaju takvi podaci. Zadnjih godina su sveprisutniji procesi odlaska mladih, visokoobrazovanih, perspektivnih ljudi u čije je školovanje i obuku Bosna i Hercegovina uložila milione maraka.

Procjenjuje se da su troškovi školovanja državljanina Bosne i Hercegovine koje se završilo 2018. godine, kumulativno posmatrano, koštali oko 13.000 eura za osnovnu školu, 20.200 eura za srednju školu i oko 29.000 eura za završene akademske studije. Prosječni troškovi završenih postdiplomskih studija (doktorskih studija) u Bosni i Hercegovini iznose oko 43.000 eura iz čega su vidljivi ogromni gubici po BiH ekonomiju te u bruto domaćem proizvodu.⁷ Kao glavnu migracijsku motivaciju mladi obrazovani ljudi navode želju za boljim uslovima života, što podrazumijeva stabilan posao koji bi zadovoljio njihove životne potrebe. Iako ne postoje precizni podaci o odlivu mlade i visokoobrazovane populacije iz Bosne i Hercegovine, procjejuje se da je naša zemlja na vrhu liste s najvećim odlivom mozgova.

⁷ Troškovi emigracije mladih <https://iri.rs/wp-content/uploads/2021/08/Troskovi-emigracije-mladih-iz-BiH-1.pdf>

Stopa nezaposlenih mladih ljudi u Bosni i Hercegovine je četiri puta veća nego u zemljama EU.⁸

U izvještaju studije o migracijama⁹ navodi se da je gotovo 25% mladih koji imaju akademski stepen bakalaureata i 24% onih koji imaju akademski stepen magistra još uvijek nezaposleno što pokazuje značajnu nepodudarnost između potreba tržišta rada i obrazovnih programa.

Podaci o emigrantima, odnosno iseljeništvu iz Bosne i Hercegovine, prema evidenciji i popisima stanovništva zemalja prijema, mogu se razvrstati u tri osnovne skupine:

- državljani Bosne i Hercegovine,
- osobe rođene u Bosni i Hercegovini,
- osobe BiH porijekla, što uključuje i njihove potomke.

Kada govorimo o emigraciji iz Bosne i Hercegovine na godišnjem nivou, jedini podaci u Bosni i Hercegovini koji se mogu koristiti kao statistika emigracija po godinama su podaci koje vodi Agencija za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine o broju osoba koje su se odjavile iz evidencije o prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine radi iseljenja u druge države. Prema njihovim podacima, u 2023. godini, 2.777 osoba je odjavilo boravak u Bosni i Hercegovini.¹⁰

Tabela 31. Broj odjavljenih osoba iz BiH u 2023. godini prema državi odredišta

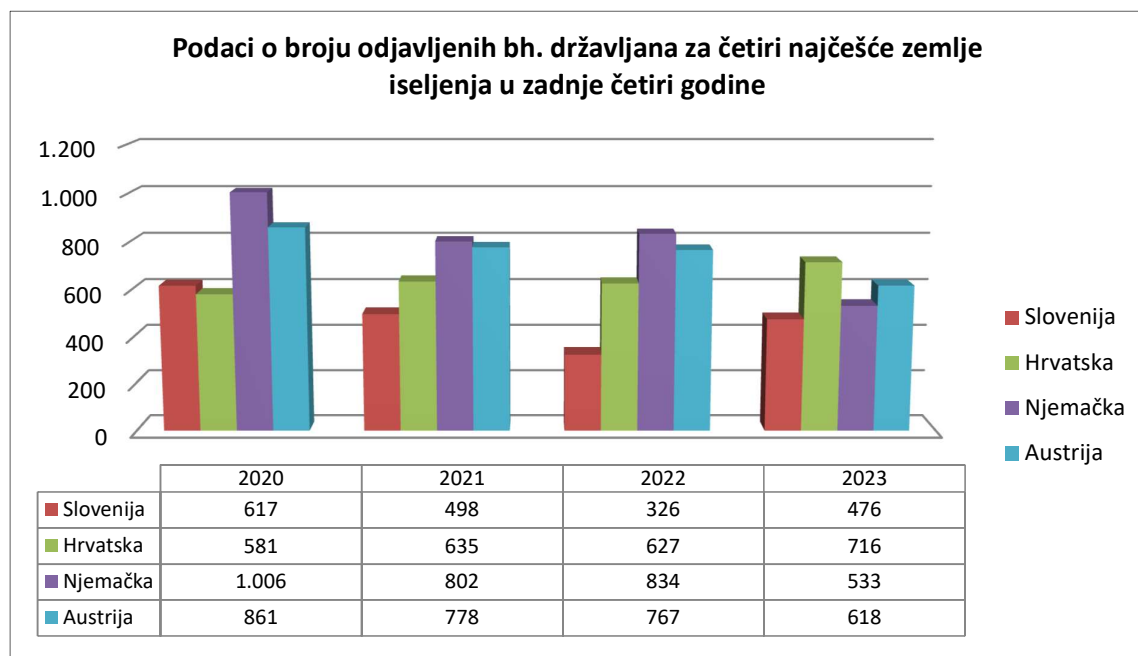
DRŽAVA ODREDIŠTA	BROJ ODJAVLJENIH OSOBA U 2023. GODINI
Hrvatska	716
Austrija	618
Njemačka	533
Slovenija	476
Ostale zemlje	96
UKUPNO:	2.777

⁸ The Economist

⁹ Promente socijalna istraživanja – Anketa o emigraciji mladih iz BiH str. 33, https://ba.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/youth_emigration_survey_in_bih_bcs_final_1.pdf

¹⁰ Izvor: Dopis Agencije za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine broj:15-01/07-10-13367-2/2023 od 09.01.2024. god.

Ovi podaci ne mogu biti pokazatelji trenda emigracije iz Bosne i Hercegovine, jer ne predstavljaju sveukupne podatke o iseljavanju iz Bosne i Hercegovine, ali ukazuju na to da su najčešće zemlje destinacije za emigrante iz Bosne i Hercegovine zemlje Evropske unije.

Na osnovu bilateralnih sporazuma o zapošljavanju koje je Bosna i Hercegovina zaključila sa Slovenijom i Njemačkom, veliki broj radnika se zapošljava u ovim zemljama posredstvom Agencije za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine, međutim dosta njih odlazi iz Bosne i Hercegovine i u vlastitom aranžmanu. Tako, prema podacima Agencije za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine¹¹ o zaposlenim državljanima Bosne i Hercegovine u zemljama s kojima Bosna i Hercegovina ima potpisan sporazum o zapošljavanju zaključno s novembrom 2023. godine u Republici Sloveniji zaposleno je 12.099 državljanina Bosne i Hercegovine, a u Saveznoj Republici Njemačkoj zaposleno je 400 radnika (odnosi se samo na medicinske radnike) što je ukupno 12.499 državljana Bosne i Hercegovine. Zbog nemogućnosti uspostave baza podataka o emigraciji, uobičajeno je da se za podatke o emigraciji koriste podaci o imigraciji i popisu stanovništva koje vode statističke agencije u zemljama prijema.

9.2. Broj emigranata

Bosna i Hercegovina predstavlja vodeću evropsku emigrantsku zemlju i spada među vodeće emigrantske zemlje svijeta, preciznije 11. je na globalnoj ljestvici u odnosu na broj stanovnika.

Prema dostupnim, zvaničnim podacima agencija za statistiku zemalja prijema i diplomatsko-konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine procjena ukupnog broja osoba koje žive u iseljeništvu, a koje vode porijeklo iz Bosne i Hercegovine iznosi oko 2,2 miliona što je oko 62% u odnosu na 3.531.159 ukupnog stanovništva u zemlji.

¹¹ Izvor: Akt Agencije za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine od 29.01.2024. godine

Tabela 32. Broj emigranata rođenih u Bosni i Hercegovini u 54 države prijema

Red.br.	Zemlja prijema	Broj	Izvor podataka i referentna godina	Red.br.	Zemlja prijema	Broj	Izvor podataka i referentna godina
1.	Hrvatska	381.100	UN ¹² , 2020	28.	Novi Zeland	626	UN , 2015
2.	Srbija	342.526	UN , 2020	29.	Belgija	615	UN , 2020
3.	Njemačka	333.000	Federalni stat.ured Njemačke ¹³ , 2021	30.	Ruska Federacija	513	UN , 2020
4.	Austrija	172.373	Statistički ured Austrije ¹⁴ , 2021	31.	Malta	494	UN , 2020
5.	Slovenija	132.579	Statistički ured Slovenije ¹⁵ , 2023	32.	Slovačka	463	UN , 2020
6.	SAD	104.136	UN , 2020	33.	Grčka	446	UN , 2020
7.	Švedska	60.265	Statistički ured K. Švedske ¹⁶ , 2022	34.	Mađarska	438	UN , 2020
8.	Švajcarska	57.783	Statistički ured Švicarske ¹⁷ , 2020	35.	Libija	351	UN , 2020
9.	Kanada	35.925	Statistički ured Kanada ¹⁸ , 2021	36.	Lihtenštajn	299	UN , 2020
10.	Australija	31.330	Statistički ured Australija ¹⁹ , 2021	37.	Island	273	UN , 2020
11.	Crna Gora	32.126	UN , 2020	38.	Južna Afrika	243	UN , 2020
12.	Italija	29.487	UN , 2020	39.	Bugarska	164	UN , 2020
13.	Albanija	29.077	UN , 2013	40.	Rumunija	160	UN , 2020
14.	Norveška	19.049	Statistički ured Norveška ²⁰ , 2023	41.	Brazil	86	UN , 2020
15.	Danska	16.302	Ured za statistiku Danske ²¹ , 2023	42.	Kipar	65	UN , 2020
16.	Francuska	15.944	UN , 2020	43.	Egipat	61	UN , 2020
17.	Ujedinjeno Kraljevstvo	9.576	UN , 2020	44.	Jordan	59	UN , 2020
18.	Sjeverna Makedonija	8.750	UN , 2020	45.	Izrael	53	UN , 2015

¹² United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division (2020).

International Migrant Stock <https://www.un.org/development/desa/pd/content/international-migrant-stock> , pristupljeno 30.1.2021. god.

¹³ Statistisches Bundesamt (Destatis), 2021, www.destatis.de

¹⁴ <https://statcube.at/statistik.at/ext/statcube/isf/tableView/tableView.xhtml>

¹⁵ <https://pxweb.stat.si/SiStat/en>

¹⁶ <https://www.scb.se/en/>

¹⁷ <https://www.bfs.admin.ch/>

¹⁸ <https://www.statcan.gc.ca/en/start>

¹⁹ <https://www.abs.gov.au/>

²⁰ <https://www.ssb.no/en>

²¹ <https://www.dst.dk/>

Red.br.	Zemlja prijema	Broj	Izvor podataka i referentna godina
19.	Poljska	4.584	UN , 2020
20.	Turska	3.253	UN , 2020
21.	Republika Češka	3.178	UN , 2020
22.	Španija	2.858	UN , 2020
23.	Luksemburg	2.732	UN , 2020
24.	Irska	1.407	Centralni stat. ured R. Irske ²² , 2016
25.	Holandija	1.059	UN , 2020
26.	Finska	811	UN , 2020
27.	Belgija	714	UN , 2020

Red.br.	Zemlja prijema	Broj	Izvor podataka i referentna godina
46.	Portugal	46	UN , 2020
47.	Čile	44	UN , 2019
48.	Venecuela	22	UN , 2020
49.	Bolivija	10	UN , 2020
50.	Latvija	9	UN , 2020
51.	Dominikanska Republika	5	UN , 2020
52.	Litvanija	2	UN , 2020
53.	Estonija	2	UN , 2020
54.	Gvineja	2	UN , 2020
UKUPNO		1.837.375	

Tačni statistički podaci o ukupnom broju emigranata rođenih u Bosni i Hercegovini, bez obzira na njihovo sadašnje državljanstvo, u 54 zemlje svijeta iznosi 1.837.375, od čega u zemljama Evrope i Sjeverne Amerike živi 95% emigranata iz Bosne i Hercegovine.

Međutim, procjena ukupnog broja osoba BiH porijekla u svijetu je oko 2,2 miliona. Ovaj broj uključuje osobe rođene u Bosni i Hercegovini koje su napustile svoju zemlju i procijenjeni broj njihovih potomaka rođenih u zemljama prijema bez obzira koje državljanstvo imaju, a ne uključuje tzv. staru emigraciju. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice raspolaže samo djelimičnim podacima o broju potomaka, a procjene broja osoba BiH porijekla u svijetu su sačinjene na osnovu tih podataka i podataka i procjena kojima raspolažu diplomatsko-konzularna predstavništva Bosne i Hercegovine, te agencije za statistiku i zavodi za popis stanovništva zemalja prijema.

Posmatrajući porast ukupnog broja osoba BiH porijekla u periodu od 1990. do 2020. godine za određene države prijema (18 država) primjetni su određeni trendovi koji ukazuju koje države građani Bosne i Hercegovine najčešće biraju kao svoje odredište. Pored već utvrđenih trendova odlazaka u Njemačku, Austriju i Sloveniju, uočljivo je da se BiH emigranti odlučuju i za odlazak u zemlje Skandinavije – Švedska, Norveška i Finska koje imaju kontinuiran porast broja osoba bh. porijekla, odnosno onih koji su rođeni u Bosni i Hercegovini. Kada posmatramo ostatak Evropske unije, svakako je potrebno istaći da određen broj građana Bosne i Hercegovine bira Ujedinjeno Kraljevstvo i Republiku Irsku kao zemlje svog odredišta, s obzirom da ove zemlje u prijeratnom periodu nisu tradicionalno bile odredište emigranata iz Bosne i Hercegovine. Od preko-okeanskih zemalja treba istaći Kanadu i Australiju gdje je u zadnjih 30 godina vidljiv kontinuiran rast broja osoba koje su porijeklom iz Bosne i Hercegovine.

²² <https://www.cso.ie/>

Tabela 33. Broj emigranata rođenih u Bosni i Hercegovini u 18 država prijema za period 1990-2020. godina

Red.br.	Država prijema ²³	1990.	1995.	2000.	2005.	2010.	2015.	2020.
1.	Australija	22.312	-	28.650	38.394	39.730	36.750	38.485
2.	Austrija	92.349	104.186	116.023	123.348	132.222	152.759	168.798
3.	Belgija	308	306	295	215	367	521	714
4.	Finska	-	100	200	404	557	652	811
5.	Francuska	8.357	8.628	8.898	11.323	13.089	14.506	15.944
6.	Irska	123	342	748	749	627	640	732
7.	Island	9	14	18	83	144	150	273
8.	Italija	4.034	15.437	26.839	18.972	10.348	11.317	29.487
9.	Kanada	25.135	-	25.945	29.787	35.885	35.908	38.906
10.	Malta	25	30	77	122	134	227	494
11.	Norveška	3	9.401	11.573	12.486	12.952	13.201	13.946
12.	Njemačka	108.349	129.718	151.087	157.145	160.948	165.187	221.720
13.	Slovenija	68.549	68.327	77.361	79.262	102.915	100.880	122.235
14.	Srbija	42.141	266.909	380.524	351.671	343.743	335.992	342.526
15.	Španija	643	867	1.466	1.888	2.162	2.119	2.858
16.	Švedska	40.488	48.046	51.526	54.222	55.914	54.799	60.912
17.	Švajcarska	41.166	-	38.666	43.388	51.023	54.673	57.678
18.	Ujedinjeno Kraljevstvo	1.816	4.108	6.470	6.717	7.090	8.486	9.576

9.3. Status emigranata

Status BiH iseljenika riješen je velikim dijelom kroz sticanje državljanstva zemlje prijema, stalnu ili privremenu dozvolu boravka. Broj državljana Bosne i Hercegovine, sa stalnim ili privremenim boravkom, prema dostupnim podacima za četrnaest država prijema, iznosi 539.475, a kako je to predstavljeno u tabeli 35. Ovaj broj predstavlja BiH državljane koji imaju samo državljanstvo Bosne i Hercegovine i koji nisu stekli državljanstvo države prijema, niti imaju dvojno državljanstvo.

Tabela 34. Broj državljana BiH u 14 zemalja prijema (ne uključuje osobe koje pored državljanstva BiH imaju i neko drugo državljanstvo)

ZEMLJA PRIJEMA	Broj državljana BiH	Zavod za statistiku zemlje prijema za referentnu godinu
Njemačka	233.775	2022
Austrija	96.990	2021
Slovenija	87.446	2023
Švicarska	27.716	2022
Italija	20.454	2023

²³ United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division (2020).

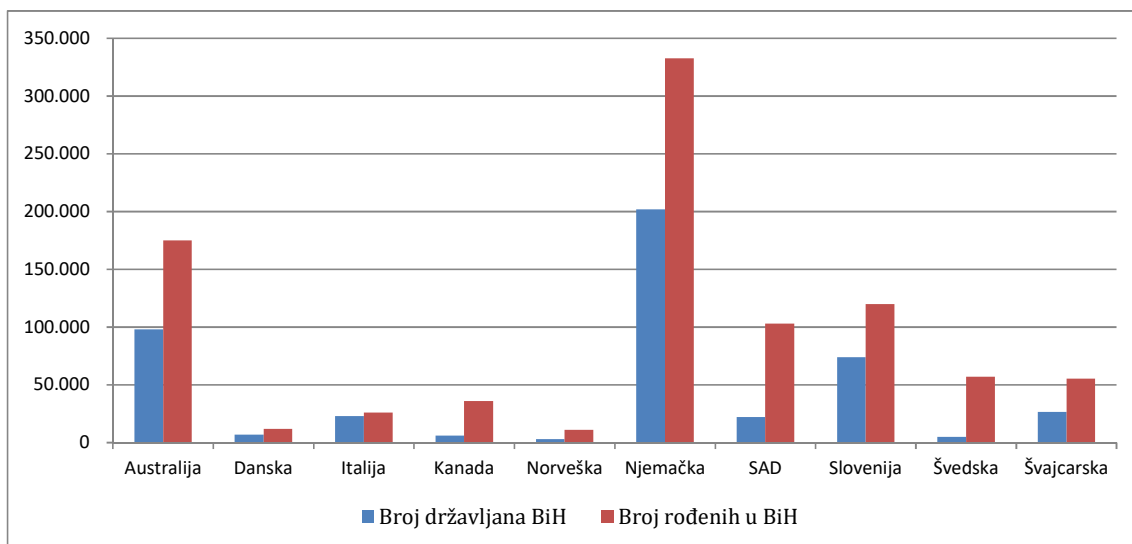
International Migrant Stock <https://www.un.org/development/desa/pd/content/international-migrant-stock>, pristupljeno 30.1.2021. god.

ZEMLJA PRIJEMA	Broj državljana BiH	Zavod za statistiku zemlje prijema za referentnu godinu
SAD	23.383	2020
Danska	8.871	2023
Kanada	15.545	2021
Hrvatska	6.733	2011
Švedska	6.717	2021
Crna Gora	5.209	2011
Norveška	3.071	2023
Holandija	2.165	2019
Australija	1.400	2011
UKUPNO:	539.475	

Napominjemo da podaci o broju državljana Bosne i Hercegovine koji po osnovu Sporazuma o dvojnem državljanstvu posjeduju dvojna državljanstva sa Hrvatskom, Srbijom i Švedskom nisu dostupni, jer niti jedna zemlja prijema ne vodi podatke o dvojnim državljanima, što znači kada državljanima Bosne i Hercegovine dobiju državljanstvo zemlje prijema oni se u statistikama zemalja prijema više ne vode kao državljanima Bosne i Hercegovine. Podaci o državljanima Bosne i Hercegovine u Hrvatskoj i Švedskoj, (navedeni u tabeli 35), se odnose samo na one državljane Bosne i Hercegovine koji nisu stekli državljanstvo zemlje prijema, dok za Srbiju nije dostupna ni ova vrsta podataka.

Stopa naturalizacije iseljenika iz Bosne i Hercegovine u određenoj zemlji prijema se jasno vidi u odnosu između broja osoba koje imaju državljanstvo Bosne i Hercegovine i broja osoba koje su rođene u Bosni i Hercegovini. U većini zemalja broj državljana Bosne i Hercegovine je puno manji u odnosu na broj onih koji su rođeni u Bosni i Hercegovini.

Uporedni prikaz broja emigranata rođenih u BiH i broja državljana BiH u istoj državi prijema

Prema podacima Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine²⁴, u 2023. godini državljanstva Bosne i Hercegovine se odreklo 2.152 osobe. Broj lica koja su starosne dobi do 35 godina i mlađe je 1.196, dok je ostatak od 956 lica starije od 35 godina.

Prema istim podacima najveći broj državljanina Bosne i Hercegovine odreklo se državljanstva Bosne i Hercegovine radi sticanja državljanstva Austrije (779), Njemačke (657) i Slovenije (531).

Tabela 35. Broj osoba koje su se odrekle državljanstva Bosne i Hercegovine u 2023. godini prema državi sticanja državljanstva

R. br.	Država sticanja državljanstva	Broj osoba
1.	Austrija	779
2.	Njemačka	657
3.	Slovenija	531
4.	Hrvatska	70
5.	Crna Gora	40
6.	Nizozemska	32
7.	Srbija	17
8.	Ostale zemlje	26
	UKUPNO	2.152

9.4. Novčane doznake

Nakon što je kriza pandemije bolesti COVID-19 prouzorkovala globalni pad u novčanim doznakama pa tako i doznakama koje iseljništvo šalje u Bosnu i Hercegovinu, prema posljednjim podacima vidljivo je kako su iznosi ponovo u porastu.

Kada posmatramo transfere iz inostranstva tokom 2022. godine uplaćeno je ukupno 4.959,33 milijardi KM, tokom 2021. godine 4.356,43 milijardi KM, dok je u pandemskoj 2020. godini iznos bio znatno niži i iznosio je 3.884,06 milijardi KM. Godinu prije toga, 2019. taj iznos je bio 4.354 milijardi KM, 2018. godine 4.124,94 milijardi KM, a 2017. godine 3.872,35 milijardi KM.

Prema procjeni priliva novčanih doznaka za 4. kvartal 2023. godine, ukoliko se trend nastavio i u ostatku 2023. godine, evidentno je da će biti oboren dosadašnji rekord, te da će ukupan iznos tekućih transfera biti preko pet milijardi KM.

Na osnovu podataka Centralne banke Bosne i Hercegovine²⁵ i procjene priliva novčanih doznaka za 4. kvartal 2023. godine, priliv personalnih transfera za 2023. godinu iznosi 3 milijarde i 718 miliona KM, dok ukupni transferi iz inostranstva, koji uključuju i inostrane penzije, za 2023. godinu iznose 5 milijardi i 99 miliona KM.

²⁴ Akt broj: 06-30-2-6780/23 Ministarstva civilnih poslova BiH od 08.01.2024. godine

²⁵ Izvor podatka: CBBiH-Izveštaj o Platnom bilansu BiH od 25.01.2024. godine -Transferi_Q1 2007-Q3_2023 i procjena za Q4 2023. god. sačinjena na osnovu priliva novčanih doznaka za prethodne tri godine.

Tabela 36. CBBiH – Izvještaj o platnom bilansu BiH i procjena za Q4 2023

Izraženo u milionima KM	2023. 1. kvartal	2023. 2. kvartal	2023. 3. kvartal	2023. (procjena) 4. kvartal	2023. (procjena) Ukupno
Personalni transferi (Novčane doznake iz inostranstva)	793,58	970,84	1.010,34	943,75	3.718,51
Ostali tekući transferi (uglavnom penzije)	323,02	339,37	356,56	361,88	1.380,83
<i>Od čega: Socijalna davanja (po staroj metodologiji penzije iz inostranstva)</i>	286,46	308,74	332,30	327,89	1.255,39
Ukupno tekući transferi	1.116,60	1.310,21	1.366,90	1.305,63	5.099,34

Iz ovih podataka je očito da postoji trend kontinuiranog povećanja opsega doznaka koje BiH dijaspore šalje prema Bosni i Hercegovini.

Procjena Svjetske banke²⁶ o novčanim doznakama iz inostranstva za Bosnu i Hercegovinu za 2023. godinu iznose 5 milijardi i 141 milion KM²⁷. Prema ovim podacima, učešće novčanih doznaka u BDP-u Bosne i Hercegovine je 10,6% što Bosnu i Hercegovinu stavlja na 5. mjesto u Evropi po visini učešća novčanih doznaka u BDP-u.

Doznake iz inostranstva od iseljništva najviše stižu iz susjednih zemalja kao i zemalja zapadne Evrope, poput Njemačke, zatim Skandinavije, Sjeverne Amerike i nešto manje iz Australije.

Tabela 37. Procjena priliva novčanih doznaka prema zemljama prijema bh. emigranata za 2022. godinu²⁸

ZEMLJA PRIJEMA	Iznos poslanih novčanih doznaka u milionima KM	Iznos poslanih novčanih doznaka u %
Hrvatska	936	22%
Srbija	795	19%
Njemačka	590	14%
Austrija	462	11%
Slovenija	335	8%
SAD	281	7%
Švicarska	160	4%
Švedska	160	4%
Kanada	101	2%
Australija	90	2%
Ostale zemlje	372	9%
UKUPNO:	4.282	100%

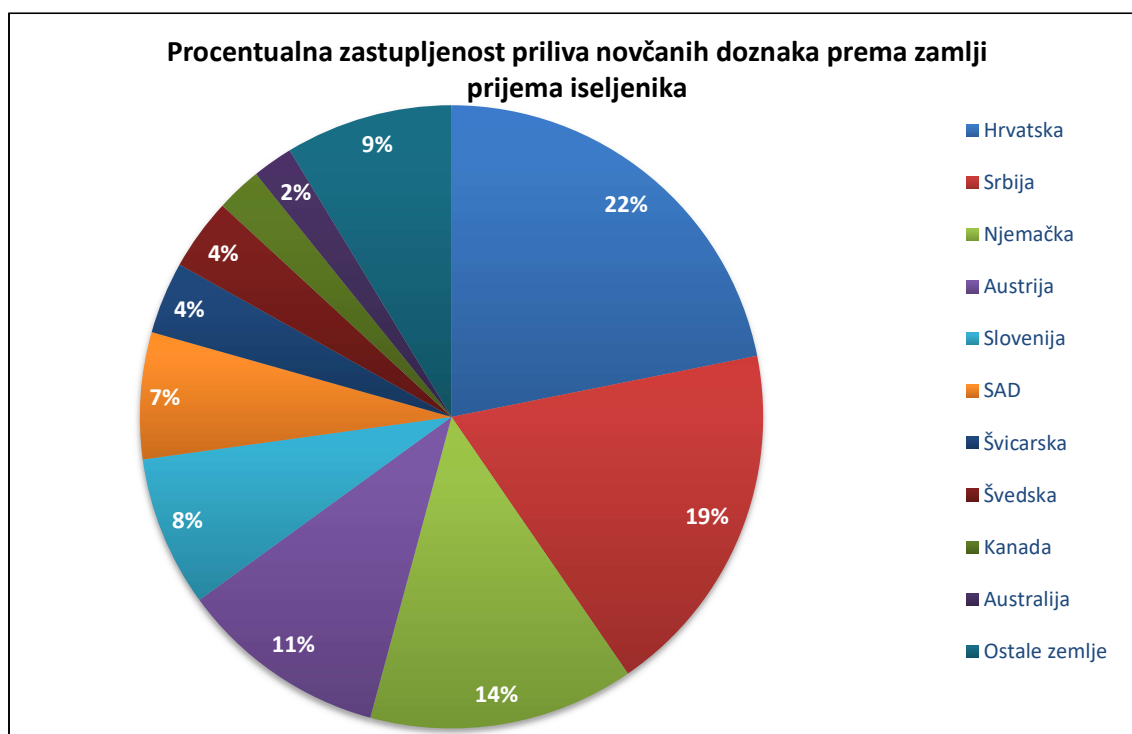
²⁶ World Bank-KNOMAD, December 2023- Remittance inflows (US\$ million)

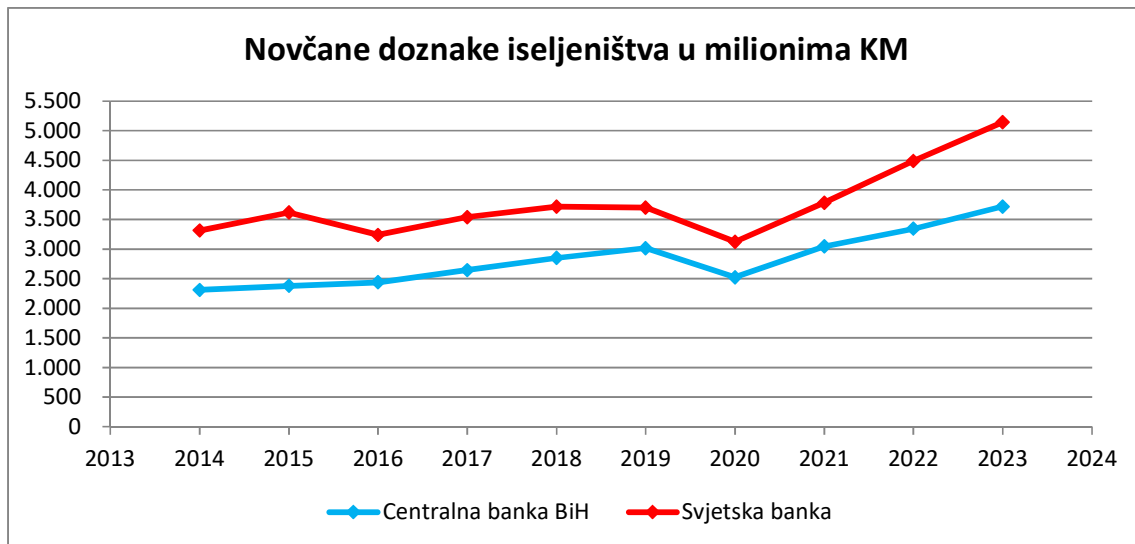
²⁷ 2,850 miliona US dolara – kursna lista Centralne banke na dan 01.02.2024. godine

²⁸ KNOMAD/World Bank Bilateral Remittance Matrix 2021, December 2022.

Tabela 38. Novčane doznake iseljeništva od 2014. do 2023. godine

Novčane doznake iseljeništva		2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023. (procjena)
Centralna banka BiH	KM u mil.	2.311	2.378	2.439	2.645	2.850	3.015	2.522	3.043	3.343	3.718
	EUR u mil.	1.181	1.215	1.235	1.352	1.457	1.541	1.289	1.556	1.709	1.901
Svjetska banka	KM u mil.	3.313	3.617	3.240	3.540	3.717	3.703	3.122	3.783	4.488	5.141
	EUR u mil.	1.693	1.849	1.656	1.809	1.900	1.893	1.596	1.934	2.295	2.629

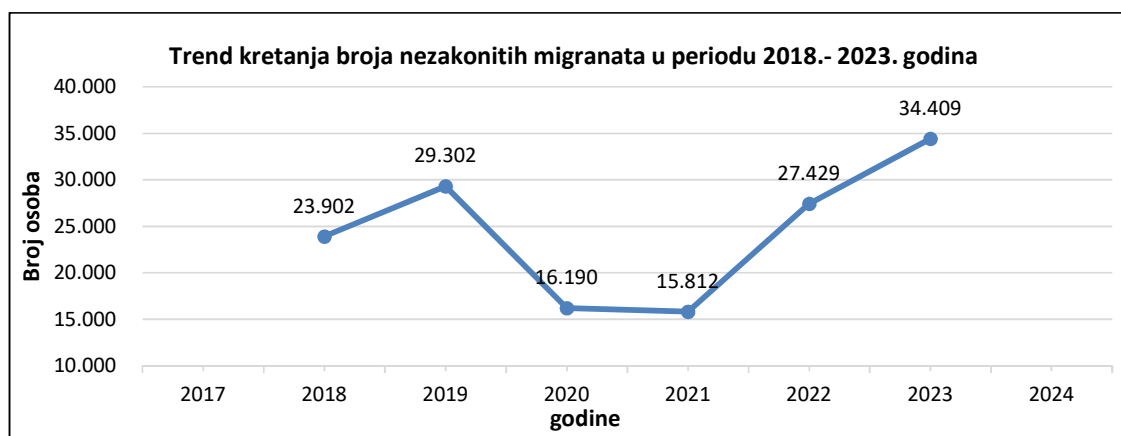

Uočljiva razlika u podacima Centralne banke BiH i Svjetske banke postoji zato što podaci Centralne banke BiH obuhvataju samo “personalne transfere”, dok prema definiciji Svjetske banke novčane doznake predstavljaju zbir “personalnih transfera” i “kompenzacije uposlenih”.

10. Mješovite migracije preko teritorije BiH u periodu 2018-2023. godina

Bosna i Hercegovina je pod povećanim migracijskim pritiskom, kao tranzitna država, posljednjih nekoliko godina. Prema dostupnim podacima, preko teritorije Bosne i Hercegovine prešlo je preko 142.000 nezakonitih migranata u periodu od 2018. do 2023. godine. Njihov broj mijenjao se zavisno o politici i mjerama koje su poduzimale države Europske unije, Bosna i Hercegovina kao i druge zemlje na glavnim pravcima kretanja migranata, organizovanosti krijumčarskih mreža, otvaranju novih i preusmjeravanju postojećih migracijskih podruta, ograničenjima uvedenim zbog pandemije bolesti COVID-19, kao i nizu drugih međusobno povezanih faktora.

Bosna i Hercegovina je do sada poduzela niz mjera kako bi upravljanje migracijskim tokovima učinila što efikasnijim. Pored izmjene pravnog okvira doneseno je više ključnih dokumenata za upravljanje migracijama, zakonitim i nezakonitim, te stvorila uvjete za zaključivanje sporazuma o saradnji s agencijama Evropske unije.

Drugi po redu dokument za bolje upravljanje nezakonitim migracijama Vijeće ministara Bosne i Hercegovine usvojilo je u decembru 2020. godine. Tri godine nakon usvajanja Informacije s Planom mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migrantskom krizom u Bosni i Hercegovini, od ukupno 127 aktivnosti predviđenih Planom provedeno je u potpunosti njih 54%, provedba 26% aktivnosti je u toku, dok provedba 20% aktivnosti još nije započela.

Nakon usvajanja Strategije u oblasti migracija i azila u decembru 2022. godine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine usvojilo je **Akcijski plan za razdoblje 2021 – 2025. godina** u junu 2023. godine. Akcijski plan sastoji se od 27 mjera i 156 aktivnosti.

Srednjoročni strateški ciljevi definirani za period od 2021 do 2025. godine su:

- 1) Unaprjeđenje sistema sveobuhvatnog upravljanja politikama migracija i azila,
- 2) Povećanje efikasnosti kontrole državne granice,
- 3) Efikasnije upravljanje nezakonitim migracijama na teritoriji Bosne i Hercegovine,
- 4) Unaprjeđenje sistema azila,
- 5) Efikasnija borba protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima,
- 6) Podrška zakonitim migracijama i integracija stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini, i
- 7) Jačanje mehanizama koordinacije u upravljanju migracijama i azilom.

U decembru 2023. godine, usvajanjem od strane Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, utvrđen je Prijedlog osnova za vođenje pregovora i zaključivanje Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske unije o operativnim aktivnostima koje provodi Agencija za evropsku graničnu i obalnu stražu (Frontex) u Bosni i Hercegovini.

Pored navedenog, usaglašena je Mapa puta između Bosne i Hercegovine i Evropske agencije za azil (EUAA) za razdoblje 2024. - 2026.

10.1. Pregled statističkih podataka na području migracija i azila u BiH

U cilju definisanja jasne situacije u oblasti nezakonitih imigracija prezentujemo statističke podatke za period 2018-2023. godina prema sljedećim indikatorima:

- otkriveni nezakoniti migranti na teritoriji Bosne i Hercegovine koje je evidentirala Služba za poslove sa strancima;
- broj osoba koje su u Službi za poslove sa strancima iskazale namjeru za dobivanje azila u Bosni i Hercegovini; i
- broj osoba koje su podnijele zahtjev za azil u Ministarstvu sigurnosti – Sektoru za azil.

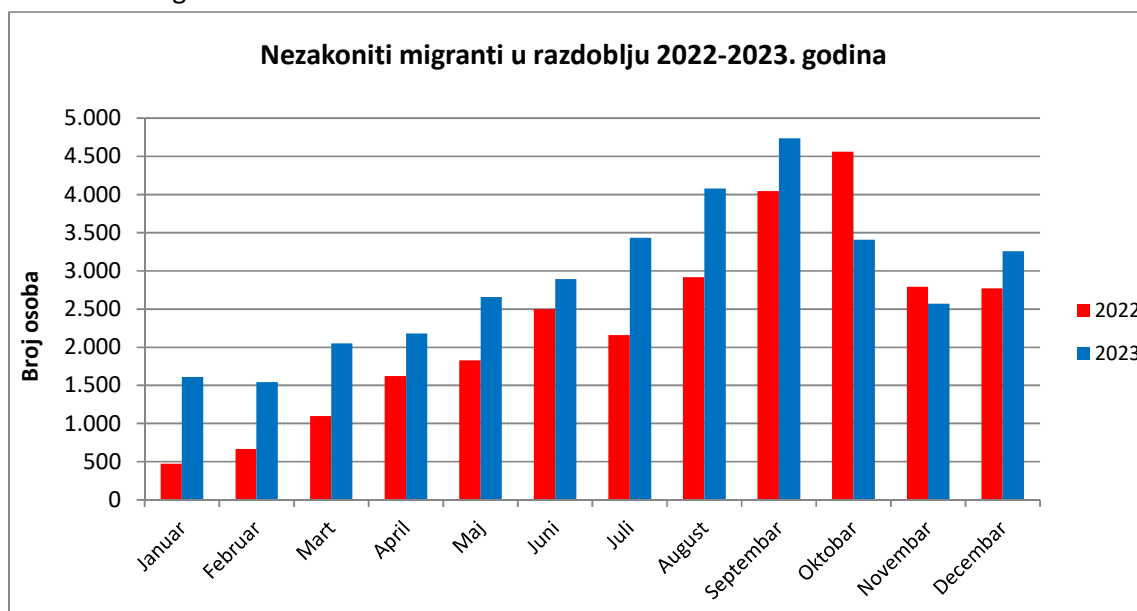
Tabela 39. Nezakoniti migranti evidentirani od Službe za poslove sa strancima u periodu 2018-2023. godina

PERIOD	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	UKUPNO
Januar	268	821	902	672	476	1.608	4.747
Februar	411	1.054	2.002	773	666	1.543	6.449
Mart	629	1.822	1.540	1.199	1.099	2.050	8.339
April	1.454	2.337	128	1.381	1.624	2.181	9.105
Maj	2.368	2.884	514	1.569	1.828	2.656	11.819
Juni	2.481	2.109	1.555	1.979	2.499	2.893	13.516
Juli	2.183	4.166	2.361	2.502	2.158	3.430	16.800
Avgust	2.505	3.206	2.290	1.498	2.914	4.079	16.492
Septembar	3.807	3.812	2.041	1.727	4.047	4.734	20.168
Oktobar	4.740	3.958	1.263	1.275	4.558	3.407	19.201
Novembar	2.212	2.044	924	745	2.789	2.571	11.285
Decembar	844	1.089	670	492	2.771	3.257	9.123
UKUPNO	23.902	29.302	16.190	15.812	27.429	34.409	147.044

Od 2018. godine, Služba za poslove sa strancima evidentirala je ukupno 147.044 migranata koji su na nezakonit način ušli u Bosnu i Hercegovinu. Nakon početnog rasta do 2019. godine, broj evidentiranih nezakonitih migranata smanjivao se naredne dvije godine zbog uvođenja mjera ograničenja kretanja povezanih s pandemijom bolesti COVID-19. Prve godine nakon pandemije 2022. godine priliv migranata se naglo povećao. Trend je nastavio i u 2023. godini, da bi dostigao broj preko 34 hiljade, najveći u posljednjih šest godina.

U 2023. godini Službi za poslove sa strancima prijavljeno je ukupno 34.409 nezakonitih migranata, što predstavlja povećanje u odnosu na 2022. godinu od 25,45 %.

Grafički prikaz kretanja broja otkrivenih nezakonitih migranata na mjesečnom nivou tokom 2022. i 2023. godine.

Promatrajući podatke na mjesečnom nivou, vidljivo je da je migracijski pritisak u 2023. godini kontinuirano, osim jednomjesečnog prekida, rastao od početka godine do septembra, kada je evidentiran najveći broj migranata u 2023. godini. Oktobar i novembar karakterizira smanjenje broja prijavljenih nezakonitih migranata, da bi u decembru 2023. godine ovaj broj opet počeo rasti kao posljedica preusmjeravanja kretanja migranata na teritoriju BiH.

Uporedbom po mjesecima, najveći porast broja prijavljenih migranata u odnosu na prethodnu godinu zabilježen je u prvom kvartalu 2023. godine. U januaru 2023. godine rast je bio 238%, u februaru 132%, a u martu za 87%. U kasnijem periodu razlika između broja migranata prijavljenih po mjesecima se smanjuje. U oktobru (smanjenje 25%) i novembru (smanjenje od 8%) 2023. godine prijavljen je manji broj migranata u odnosu na prethodnu godinu.

Pretpostavljena državljanstva migranata koji nezakonito ulaze na teritoriju Bosne i Hercegovine bitan je podatak koji daje širu sliku kretanja migranata i pomaže pri definiranju mjera za suzbijanje nezakonitih migracija. Podaci o državljanstvu uzimaju se na osnovu izjave migranata koji su nezakonito ušli na teritoriju Bosne i Hercegovine, jer oni u većini slučajeva nemaju niti jedan lični dokument na osnovu kojeg je moguće izvršiti njihovu identifikaciju ili daju lažne podatke o sebi. Broj različitih državljanstava čiji pripadnici su evidentirani kao nezakoniti migranti na teritoriji BiH povećavao se od 2020. godine. U 2023. godini prijavljeni su migranti 122 različita državljanstva, u 2022. godini - 110, u 2021. - 100, te u 2020. - 68.

Tabela 40. Nezakoniti migranti na teritoriji BiH prijavljeni Službi za poslove sa strancima po godinama od 2018. do 2023. godine, razvrstano prema iskazanim državljanstvima

Red.br.	Državljanstvo	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	Ukupno
1.	Afganistan	2.780	4.111	4.553	5.382	11.038	14.442	42.306
2.	Pakistan	7.770	9.806	3.879	4.343	2.154	1.371	29.323
3.	Maroko	271	2.221	1.460	363	134	7.135	11.584
4.	Bangladeš	452	2.125	2.740	2.341	2.161	1.093	10.912
5.	Iran	3.663	1.176	625	692	1.413	1.076	8.645
6.	Sirija	3.017	2.134	220	139	116	2.486	8.112
7.	Irak	2.184	2.470	675	168	313	338	6.148
8.	Burundi	-	-	-	1	3.987	54	4.042
9.	Turska	189	406	255	366	656	1.175	3.047
10.	Alžir	477	1.601	369	109	50	437	3.043
11.	Kuba	11	0	7	23	1.362	789	2.192
12.	Indija	416	461	121	226	729	237	2.190
13.	Kongo D.R.	6	1	2	24	758	884	1.675
14.	Libija	879	354	153	56	41	50	1.533
15.	Egipat	36	817	332	127	14	108	1.434
16.	Palestina	752	362	80	38	26	160	1.418
17.	Nepal	59	122	101	76	326	209	893
18.	Srbija	94	89	100	149	184	204	820
19.	Eritreja	112	246	119	218	21	46	762
20.	Tunis	104	224	59	17	33	88	525
21.	Ostale države	630	576	340	954	1.913	2.027	6.440
Ukupno		23.902	29.302	16.190	15.812	27.429	34.409	147.044

Analiza podataka u posljednjih šest godina pokazuje da daleko najveći broj nezakonitih migranata dolazi iz Afganistana i Pakistana. Oni, zajedno s državljanima Maroka, Bangladeša i Irana čine 70 % od ukupnog broja nezakonitih migranata prijavljenih između 2018. i 2023. godine.

Kao i prethodne godine, u 2023. godini najveću skupinu prijavljenih nezakonitih migranata činili su državljani Afganistana. Za razliku od prethodne godine u 2023. značajno je povećan broj prijavljenih nezakonitih migranata iz Maroka, Sirije i Turske, koji s državljanima Pakistana spadaju među prvih pet najbrojnih nezakonitih migranata. Pored navedenih, u 2023. godini evidentiran je povećan broj nezakonitih migranata iz Alžira, Egipta i Palestine. Smanjenje broja državljana nezakonitih migranata u 2023. godini najizraženije je za državljane Burundija, Kube i Indije.

Tabela 41. Pregled podataka o otkrivenim nezakonitim migrantima na teritoriji BiH, osobama koje su iskazale namjeru za azil u BiH i osobama koje su podnijele zahtjev za azil u BiH u periodu 2022-2023. godina, razvrstano prema iskazanim državljanstvima

Red. br.	Državljanstvo	Nezakoniti migranti (Broj osoba)			Namjere za azil (Broj osoba)			Zahtjev za azil (Broj osoba)		
		2022.	2023.	% 2023/2022	2022.	2023.	% 2023/2022	2022.	2023.	% 2023/2022
1.	Afganistan	11.038	14.442	30,84%	10.991	14.203	29,22%	9	16	77,78%
2.	Maroko	134	7.135	5.224,63%	99	7.089	7.060,61%	2	3	50,00%
3.	Sirija	116	2.486	2.043,10%	108	2.443	2.162,04%	8	5	-37,50%
4.	Pakistan	2.154	1.371	-36,35%	2.120	1.333	-37,12%	6	1	-83,33%
5.	Turska	656	1.175	79,12%	96	148	54,17%	29	25	-13,79%
6.	Bangladeš	2.161	1.093	-49,42%	2.156	1.066	-50,56%	-	-	-
7.	Iran	1.413	1.076	-23,85%	1.405	1.042	-25,84%	1	4	300,00%
8.	Kongo D.R.	758	835	10,16%	757	834	10,17%	-	-	-
9.	Kuba	1.362	789	-42,07%	1.219	749	-38,56%	19	-	-100,00%
10.	Alžir	50	437	774,00%	31	420	1.254,84%	4	-	-100,00%
11.	Irak	313	338	7,99%	300	296	-1,33%	3	2	-33,33%
12.	Sijera Leone	50	319	538,00%	50	319	538,00%	-	8	-
13.	Kina	107	267	149,53%	5	33	560,00%	-	-	-
14.	Indija	729	237	-67,49%	666	213	-68,02%	-	-	-
15.	Nepal	326	209	-35,89%	315	186	-40,95%	-	-	-
16.	Srbija	184	204	10,87%	-	2	-	-	2	-
17.	Palestina	26	160	515,38%	20	151	655,00%	1	6	500,00%
18.	Kamerun	183	120	-34,43%	183	118	-35,52%	-	-	-
19.	Egipat	14	108	671,43%	10	100	900,00%	2	1	-50,00%
20.	Somalija	35	108	208,57%	35	101	188,57%	-	1	-
21.	Ostale države	5.620	1.500	-73,31%	5.900	947	-83,95%	65	72	10,77%
Ukupno		27.429	34.409	25,45%	25.709	31.793	20,13%	149	146	-2,01%

Namjeru za podnošenje zahtjeva za azil u BiH iskazale su 31.793 osobe od ukupno 34.409 osoba koje su prijavljeni Službi za poslove sa strancima u 2023. godini. Istovremeno, **zahtjev za azil podnijelo je 146 osoba.**

10.2. Smještaj migranata u Bosni i Hercegovini

Za smještaj migranata u Bosni i Hercegovini koriste se centri kojima upravljaju Služba za poslove sa strancima, Sektor za azil Ministarstva sigurnosti i Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, kao i četiri privremena prihvatna centra na području Kantona Sarajevo i Unsko-sanskog kantona, kojima upravlja Služba za poslove sa strancima u saradnji s međunarodnim

organizacijama. Pet godina nakon otvaranja prvih privremenih centara, institucije Bosne i Hercegovine, kao odgovor na preporuke iz izvještaja Evropske komisije pokrenule su aktivnosti preuzimanja koordinacije i upravljanja radom privremenih prihvatnih centara.

U svim centrima, ukupnog kapaciteta 5.350 mjesta, tokom 2023. godine boravile su prosječno 1.504 osobe, od čega 1.461 osoba u privremenim prihvatnim centrima.

Na dan 31.12.2023. godine, u svim centrima za smještaj migranata nalazila se 2.291 osoba. U privremenim prihvatnim centrima bilo je 2.659 osoba, od čega 1.424 osobe u centrima „Borići“ i „Lipa“ u Unsko-sanskom kantonu, a 1.235 osoba u centrima „Blažuj“ i „Ušivak“ u Kantonu Sarajevo.

11. Imigraciona politika BiH, pravni i institucionalni okvir

Politika i regulisanje pitanja imigracije, izbjeglica i azila se, u skladu s članom III stav (1) tačka f) Ustava Bosne i Hercegovine, nalaze u nadležnosti institucija na državnom nivou.

11.1. Imigraciona politika

Podaci iz 2000. godine o nezakonitoj migraciji stranih državljana koji preko teritorije Bosne i Hercegovine nastoje preći u zemlje Zapadne Evrope ukazali su na to da je Bosna i Hercegovina postala tranzitni centar dobro organizovanog međunarodnog kriminala koji se bavi krijumčarenjem ljudi.

- U prvom kvartalu 2001. godine urađena je Informacija o stanju u oblasti imigracije i azila, u kojoj je prezentovano činjenično stanje iz ove oblasti, identifikovani tipovi nezakonite migracije, uzroci postojećeg stanja, kao i prijedlog mjera za prevazilaženje nastale situacije. Vijeće ministara BiH je 10.05.2001. godine razmatralo i usvojilo navedenu informaciju, što je postala dobra polazna osnova za daljnji rad na stavljanju pod kontrolu nezakonitih kretanja stanovništva i prvi dokument koji je definisao ciljeve i osnove za politiku imigracija u BiH.
- Drugi dokument, koji je definisao politiku i razvoj imigracionog i azilantskog sistema, je *Akcionim plan u oblasti imigracija i azila*. Usvojilo ga je Vijeće ministara BiH 06.04.2004. godine, a u njemu su definisane oblasti viza, granice, imigracija i azila – i svaka razvijena odvojeno – sa jasno postavljenim ciljevima, definisanim zadacima i nosiocima njihove realizacije.
- Od 2008. godine politika u oblasti imigracija i azila definisana je *Strategijom u oblasti migracije i azila* i *Akcionim planom 2008-2011. godina*, koje je usvojilo Vijeća ministara BiH 13.11.2008. godine. Navedeni dokumenti prezentuju razvoj imigracionog i azilantskog sistema i trenutno stanje, te definišu ciljeve, aktivnosti, rokove i nosioce realizacije za oblasti viza, granice, imigracija, azila i zaštite stranaca žrtava trgovine ljudima. Vijeće ministara BiH je 19.03.2009. godine donijelo Odluku o imenovanju Koordinacionog tijela za praćenje implementacije *Strategije u oblasti imigracije i azila* i *Akcionog plana za period 2008-2011. godina* (*Službeni glasnik BiH broj 32/09*).

- Također, Vijeće ministara BiH je 12.06.2012. godine usvojilo *Strategiju u oblasti migracija i azila* i *Akcioni plan za period 2012 – 2015. godina*. Ova strategija je nastala kao rezultat potrebe da se nastavi već uspostavljena praksa sveobuhvatnog planiranja aktivnosti i izrade dokumenata koji predstavljaju okvir u kontekstu nastavka pozitivnih trendova upravljanja migracijama, kao i aktuelnih nastojanja u pravcu što brže integracije naše države u članstvo Evropske unije. Vijeće ministara BiH je 23.01.2013. godine donijelo Odluku o formiranju Koordinacionog tijela za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini (*Službeni glasnik BiH* br. 10/13, 64/13, 1/14, 20/16, 83/17, 39/20 i 60/22).
- Vijeće ministara BiH je na svojoj 50. sjednici, održanoj 30. 03. 2016. godine, razmotrilo i usvojilo *Strategiju u oblasti migracija i azila* i *Akcioni plan 2016-2020. godina*.
- Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je 07.12.2022. godine usvojilo *Strategiju u oblasti migracija i azila*, te je zaključkom također definiralo i zaduženja za Ministarstvo sigurnosti u vezi s izmjenom određenih aktivnosti iz *Prijedloga Akcionog plana za period 2021-2025. godina*.
- Vijeće ministara BiH, na 16. sjednici održanoj 26.06.2023. godine, usvojilo je *Akcioni plan za period 2021.-2025. godina* u vezi s provedbom Strategije u oblasti migracija i azila.

11.2. Pravni okvir

Od 2000. do 2019. godine doneseno je pet zakona koji uređuju oblast imigracija i azila u BiH.

- Prvi propis kojim su na nivou Bosne i Hercegovine regulisana pitanja imigracije i azila bio je **Zakon o imigraciji i azilu Bosne i Hercegovine**, koji je stupio na snagu krajem 1999. godine (*Službeni glasnik BiH* broj 23/99).
- Značajan napredak u smislu poboljšanja pravnog okvira kojim se regulišu pitanja kretanja i boravka stranaca u Bosni Hercegovini, postignut je usvajanjem **Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu** krajem 2003. godine (*Službeni glasnik BiH* br. 29/03, 4/04 i 53/07).
- S razvojem *acquisa* Evropske unije pojavila se i potreba za promjenama ili dopunama značajnog broja odredaba Zakona donesenog 2003. godine. Kako bi se uskladilo BiH zakonodavstvo u oblasti imigracija i azila sa zakonodavstvom Evropske unije i Šengenskim sporazumom, kao i riješili nedostaci koji su se pojavili u primjeni važećeg zakona, donesen je novi **Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu**, koji je stupio na snagu u maju 2008. godine (*Službeni glasnik BiH* broj 36/08). Ovaj zakon je izmijenjen i dopunjen u novembru 2012. godine donošenjem **Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu** (*Službeni glasnik BiH* broj 87/12).
- Također su 2014. godine otpočele aktivnosti oko donošenja dva nova zakona: Zakona o strancima i Zakona o azilu. **Zakon o strancima** usvojen je 10.11.2015. godine, a stupio je na snagu 25.11.2015. godine (*Službeni glasnik BiH* br. 88/15, 34/21 i 63/23); **Zakon o azilu** usvojen je 09.02.2016. godine, a stupio je na snagu 27.02.2016. godine (*Službeni glasnik BiH* br. 11/16 i 16/16).

U skladu s odredbama **Zakona o strancima** (*Službeni glasnik BiH* br. 88/15, 34/21 i 63/23) i **Zakona o azilu** (*Službeni glasnik BiH* br. 11/16 i 16/16), doneseni su sljedeći podzakonski akti:

- Pravilnik o ulasku i boravku stranaca (*Službeni glasnik BiH* broj 25/16 i 83/22)
- Pravilnik o nadzoru i udaljenju stranca iz Bosne i Hercegovine (*Službeni glasnik BiH* broj 28/16)
- Pravilnik o zaštiti stranaca žrtava trgovine ljudima (*Službeni glasnik BiH* broj 79/16)
- Pravilnik o standardima funkcionisanja i drugim pitanjima značajnim za rad Imigracionog centra (*Službeni glasnik BiH* broj 55/16)
- Pravilnik o sadržaju, načinu vođenja i korištenja službenih evidencija o strancima (*Službeni glasnik BiH* broj 51/16)
- Pravilnik o registrowanju biometrijskih karakteristika stranaca (*Službeni glasnik BiH* broj 55/16)
- Pravilnik o azilu (*Službeni glasnik BiH* br. 69/16 i 75/21)
- Pravilnik o izgledu i sadržaju zahtjeva za izdavanje putne isprave za izbjeglice, (*Službeni glasnik BiH* broj 64/16)
- Pravilnik o standardima funkcionisanja i drugim pitanjima značajnim za rad centra za prihvata i smještaj tražitelja azila (*Službeni glasnik BiH* broj 85/22)
- Pravilnik o registrowanju biometrijskih karakteristika stranaca („*Službeni glasnik BiH*“, broj 55/16)
- Pravilnik o izgledu i sadržaju putne isprave za osobe bez državljanstva i putnog lista za strance (*Službeni glasnik BiH* broj 41/16)
- Pravilnik o putnom listu za strance (*Službeni glasnik BiH* broj 65/16)
- Pravilnik o putnoj ispravi za osobe bez državljanstva (*Službeni glasnik BiH* broj 65/16)
- Pravilnik o putnoj ispravi za izbjeglice (*Službeni glasnik BiH* broj 65/16)
- Odluka o utvrđivanju godišnje kvote radnih dozvola za zapošljavanje stranaca u Bosni i Hercegovini za 2022. godinu (*Službeni glasnik BiH* broj 69/22)
- Odluka o najmanjem iznosu sredstava potrebnom za izdržavanje stranca za vrijeme namjeravanog boravka u BiH za 2023. godinu (*Službeni glasnik BiH* broj 4/23)
- Odluka o određivanju međunarodnih graničnih prelaza u Bosni i Hercegovini na kojima se mogu izdavati vize (*Službeni glasnik BiH* br. 66/16 i 15/17)
- Odluka o vizama (*Službeni glasnik BiH* br. 3/15, 47/17, 73/17, 40/20 i 50/23)
- Pravilnik o centralnoj bazi podataka o strancima (*Službeni glasnik BiH* br. 19/17)
- Pravilnik o sadržaju, načinu vođenja i korištenja službenih evidencija o strancima („*Službeni glasnik BiH*“, broj 51/16)
- Pravilnik o načinu ostvarivanja zdravstvenog osiguranja osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini (*Službeni glasnik BiH* broj 16/17)
- Pravilnik o smještaju, načinu rada, funkcioniranju i kućnom redu u izbjegličko-prihvatnom centru Salakovac (*Službeni glasnik BiH* broj 29/17)
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na obrazovanje osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini (*Službeni glasnik BiH* broj 42/17)
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na socijalnu pomoć osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini (*Službeni glasnik BiH* broj 43/17)
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na rad osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini (*Službeni glasnik BiH* broj 52/17)
- Pravilnik o obavezama prevoznika koji dovode strance na granične prelaze Bosne i Hercegovine (*Službeni glasnik BiH* broj 23/18)

- Pravilnik o postupanju prilikom izdavanja vize za kratkoročni boravak (Viza C) i aerodromske tranzitne vize (Viza A) u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine (*Službeni glasnik BiH broj 12/22*)

Na snazi su i sljedeći podzakonski propisi, doneseni na osnovu Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu (*Službeni glasnik BiH br. 36/08 i 87/12*):

- Pravilnik o pokriću troškova vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor (*Službeni glasnik BiH broj 2/09*)
- Pravilnik o izdavanju viza za dugoročni boravak (viza D) i postupanju kod izdavanja takvih viza (*Službeni glasnik BiH broj 104/08*)

Navedeni propisi se primjenjuju do donošenja novih podzakonskih akata, u skladu sa **Zakonom o strancima** i **Zakonom o azilu**, ako nisu u suprotnosti s navedenim zakonima.

11.3. Institucionalni okvir

A. Organi na državnom nivou

A1. Predsjedništvo Bosne i Hercegovine

Predsjedništvo BiH podrazumijeva tripartitno rotirajuće predsjedavanje, odgovorno za vođenje vanjske politike BiH, zaključenje međunarodnih ugovora Bosne i Hercegovine, otkazivanje i – uz saglasnost Parlamentarne skupštine, ratifikaciju tih ugovora – te predstavljanje i ostvarivanje članstva Bosne i Hercegovine u međunarodnim i evropskim organizacijama i institucijama.

A2. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine

Vijeće ministara BiH je organ izvršne vlasti, a čine ga predsjedavajući i predstavnici devet državnih ministarstava. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine nadležno je za donošenje odluka, zaključaka i rješenja, nacрта i prijedloga zakona, analiza, informacija, strateških dokumenata, programa, sporazuma, protokola i drugih akata. Svaki ministar ima zamjenika iz različitih konstitutivnih naroda u odnosu na ministra.

U nastavku slijede ministarstva, upravne organizacije i druga tijela koja su direktno odgovorna za upravljanje migracijama:

A2.1. Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine

Ministarstvo sigurnosti BiH osnovano je 2003. godine; nadležno je za zaštitu međunarodnih granica, unutrašnjih graničnih prelaza i regulisanje prometa na graničnim prelazima BiH; sprječavanje i otkrivanje počinitelja krivičnih djela terorizma, trgovine drogom, krivotvorenja domaće i strane valute i trgovine ljudima i drugih krivičnih djela sa međunarodnim ili međuentitetskim elementom; međunarodnu saradnju u svim oblastima iz nadležnosti ministarstva, prikupljanje i korištenje podataka od značaja za sigurnost BiH, organizaciju i usaglašavanje aktivnosti entitetskih ministarstava unutrašnjih poslova i Brčko distrikta BiH u ostvarivanju bezbjednosnih zadataka u interesu BiH. Ministarstvo sigurnosti kreira, stara se i provodi politiku useljavanja i azila u BiH, uređuje procedure i način ustroja službe u vezi s kretanjem i boravkom stranaca u BiH.

Ministarstvo sigurnosti donosi prvostepene odluke po zahtjevima za međunarodnu zaštitu stranaca u BiH i odgovorno je za drugostepeno odlučivanje po žalbama stranaca u vezi s ulaskom, kretanjem i boravkom stranaca u BiH, odnosno donosi rješenja po žalbama stranaka na prvostepena rješenja koja donose Služba za poslove sa strancima i Granična policija BiH u skladu sa Zakonom o strancima.

- **Granična policija Bosne i Hercegovine**

Granična policija BiH (ranije Državna granična služba) osnovana je 2000. godine kao policijsko tijelo odgovorno za obavljanje policijskih poslova vezanih za nadzor i kontrolu prelaska granice BiH, što podrazumijeva osiguranje nepovredivosti državne granice, zaštitu života i zdravlja ljudi, sprječavanje i otkrivanje krivičnih djela i prekršaja, te otkrivanje i pronalazak njihovih počinitelja, sprječavanje nezakonitih prekograničnih migracija i sprječavanje i otkrivanje drugih opasnosti za javnu sigurnost, pravni poredak i državnu sigurnost. Od osnivanja Ministarstva sigurnosti BiH 2003. godine, Granična policija BiH se nalazi u sastavu ovog ministarstva.

U oblasti provedbe imigracione legislative, Granična policija BiH, u skladu sa Zakonom o strancima i Zakonom o azilu, kontroliše kretanje stranaca preko granice BiH, odbija ulazak stranaca u BiH u slučajevima kad ne ispunjavaju propisane uslove za ulazak u BiH i pod definisanim uslovima donosi rješenja o odbijanju ulaska, u izuzetnim slučajevima propisanim navedenim zakonom izdaje vize na granici, poništava ili skraćuje rok važenja vize te vodi i razmjenjuje podatke iz ove oblasti. Stranac može iskazati namjeru podnošenja zahtjeva za azil u BiH i Graničnoj policiji BiH.

- **Služba za poslove sa strancima**

Služba za poslove sa strancima je upravna organizacija u sastavu Ministarstva sigurnosti, s operativnom samostalnošću za vođenje poslova i rješavanje pitanja iz svoje nadležnosti, osnovana radi obavljanja upravnih i inspekcijskih poslova vezanih za kretanje i boravak stranaca u Bosni i Hercegovini, rješavanje u upravnim stvarima po zahtjevima stranaca, kao i ostalih poslova propisanih Zakonom o strancima i Zakonom o azilu, te drugim zakonima i propisima kojima se regulišu prava, obaveze i druga pitanja u vezi s kretanjem i boravkom

stranaca. Služba za poslove sa strancima osnovana je Zakonom o Službi za poslove sa strancima 2005. godine, dok je s operativnim radom počela 01.10.2006. godine.

- **Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA)**

Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA) je upravna organizacija u okviru Ministarstva sigurnosti BiH, s operativnom samostalnošću, osnovana radi obavljanja policijskih poslova. SIPA se u okviru svojih zakonom definisanih nadležnosti bavi sprječavanjem, otkrivanjem i istragom krivičnih djela iz nadležnosti Suda Bosne i Hercegovine, a posebno organizovanog kriminala, terorizma, ratnih zločina, trgovine ljudima i drugih krivičnih djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom. SIPA je u sadašnjem kapacitetu započela sa svojim aktivnostima 2004. godine i naslijedila je Državnu agenciju za informacije i zaštitu.

A.2.2. Obavještajno-sigurnosna agencija (OSA)

Obavještajno-sigurnosna agencija je u oblasti imigracionog zakonodavstva nadležna za sigurnosnu provjeru stranaca radi prikupljanja informacija s ciljem očuvanja sigurnosti BiH.

A2.3. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice nadležno je za: praćenje i provođenje međunarodnih konvencija i drugih dokumenata iz oblasti ljudskih prava i osnovnih sloboda; kreiranje i provođenje aktivnosti na ispunjavanju obaveza BiH u pogledu prijema u evroatlanske integracije, a posebno u vezi s primjenom Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i njenim protokolima; praćenje i izradu informacija o standardima i aktivnostima u oblasti ljudskih prava; staranje o pravima i pitanjima izbjeglica u BiH nakon utvrđivanja njihovog statusa; prihvatanje i zbrinjavanje, na razdoblje do 30 dana, bh. državljana koji se vraćaju u Bosnu i Hercegovinu na temelju Sporazuma o readmisiji; osmišljavanje i provedba politike u BiH u oblasti povratka izbjeglica i raseljenih osoba u BiH, projekata rekonstrukcije i osiguranje drugih uslova za održiv povratak; kreiranje politike BiH prema iseljeništvu.

A2.4. Ministarstvo vanjskih poslova

Ministarstvo vanjskih poslova nadležno je za provedbu utvrđene politike BiH i za razvoj međunarodnih odnosa; za zastupanje BiH u diplomatskim odnosima sa drugim državama i međunarodnim organizacijama; za saradnju s međunarodnim organizacijama, prijedloge Predsjedništvu Bosne i Hercegovine za učlanjenje, odnosno učešće BiH u radu međunarodnih organizacija; za pripremu bilateralnih i multilateralnih sporazuma; poslove u vezi s boravkom i zaštitom prava i interesa državljana BiH na stalnom i privremenom boravku u inostranstvu kao i domaćih pravnih lica u inostranstvu; te za podsticanje, razvijanje i koordinaciju saradnje sa iseljeništvom iz BiH.

Ministarstvo vanjskih poslova u oblasti provođenja imigracijske legislative priprema za Vijeće ministara BiH prijedloge odluka o državama čijim državljanima nije potrebna viza za ulazak u

BiH, prijedloge odluka za države čiji državljani mogu ući u BiH s drugim dokumentom osim pasoša, kao i prijedloge odluka da se nosioci posebnih vrsta putnih isprava oslobode od pribavljanja vize. Također, Ministarstvo vanjskih poslova realizuje migracionu politiku posredstvom izdavanja viza u Diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH.

A2.5. Ministarstvo pravde

Ministarstvo pravde nadležno je za: administrativne funkcije vezano za pravosudne organe na državnom nivou; međunarodnu i međuentitetsku pravosudnu saradnju; osiguranje da zakonodavstvo BiH i njegova provedba na svim nivoima budu u skladu s obavezama BiH koje proizlaze iz međunarodnih sporazuma; saradnju s Ministarstvom vanjskih poslova i entitetima na izradi međunarodnih bilateralnih i multilateralnih sporazuma; opšte djelovanje kao centralni koordinirajući organ za osiguranje usklađenosti zakonodavstva i standarda pravosudnog sistema među entitetima, ekstradiciju; poslove upravne inspekcije nad izvršavanjem zakona; te poslove za pitanja udruženja građana, vođenje registara udruženja građana i nevladinih organizaciji koje djeluju na teritoriji BiH.

Ministarstvo pravde odgovorno je za inspekciju upravnih postupaka svih ministarstava i drugih civilnih organa, uključujući one za upravljanje migracijama i azilom.

A2.6. Ministarstvo civilnih poslova

Ministarstvo civilnih poslova nadležno je za poslove vezane za državljanstvo, upis i evidenciju građana, zaštitu ličnih podataka, prijavu prebivališta i boravišta, lične isprave, putne isprave, te za druge poslove propisane zakonom.

U oblasti imigracija zaduženo je za definisanje putnih isprava za strance.

Također, Ministarstvo civilnih poslova je nadležno za obavljanje poslova i izvršavanje zadataka u nadležnosti Bosne i Hercegovine koji se odnose na utvrđivanje osnovnih principa koordinacije aktivnosti, usklađivanja planova entitetskih tijela vlasti i definisanje strategije na međunarodnom planu, između ostalog na područjima zdravstva i socijalne zaštite, nauke i obrazovanja, rada i zapošljavanja.

Putem Agencije za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine, potrebe za radnim dozvolama stranaca Ministarstvu civilnih poslova dostavljaju tijela nadležna za poslove zapošljavanja stranaca u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko distriktu BiH. Ministarstvo civilnih poslova izrađuje prijedlog godišnjih kvota radnih dozvola za strance na osnovu izraženih potreba koje su navela nadležna tijela, a podnosi ga Vijeću ministara BiH.

A2.7. Direkcija za evropske integracije

Direkcija za evropske integracije osnovana je Zakonom o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine 2002. godine, sa zadatkom da koordinira proces integracije Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju. Direkcija je preuzela nadležnosti bivšeg Ministarstva za evropske integracije Bosne i Hercegovine. Direkcija za evropske integracije je nadležna, između ostalog, za koordinaciju poslova na usklađivanju pravnog sistema BiH sa standardima za pristupanje EU (*acquis communautaire*).

A2.8. Sud Bosne i Hercegovine

Sud BiH ima jurisdikciju nad krivičnim djelima kojima se narušavaju državni zakoni BiH, ako su predviđena zakonom, i može djelovati u cilju rješavanja međuentitetskih sporova kod implementacije zakona. Sud BiH može presuđivati i u predmetima koji se odnose na međunarodne ugovore, kao i u pitanjima o provođenju međunarodnog i domaćeg krivičnog zakona.

U okviru svoje krivične nadležnosti, Sud Bosne i Hercegovine nadležan je za krivična djela utvrđena Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine i drugim zakonima Bosne i Hercegovine. U okviru upravne nadležnosti, Sud Bosne i Hercegovine nadležan je da odlučuje po tužbama protiv konačnih upravnih akata donesenih u vršenju javnih ovlaštenja. U okviru apelacione nadležnosti, Sud Bosne i Hercegovine nadležan je da odlučuje po žalbama protiv presuda ili odluka koje donese Krivično ili Upravno odjeljenje ovog suda, te o vanrednim pravnim lijekovima protiv pravosnažnih odluka koje su donijela odjeljenja Suda, osim zahtjeva za ponavljanje postupka.

U oblasti provedbe imigracijske legislative Sud BiH odlučuje, kao drugostepeni organ, po tužbama stranaca na rješenja Ministarstva sigurnosti u postupcima o zahtjevu za međunarodnu zaštitu, a i u oblasti imigracionog zakonodavstva sve odluke Ministarstva sigurnosti podložne su sudskom preispitivanju.

A2.9. Ustavni sud

Ustavni sud BiH djeluje na državnom nivou, te ima isključivu nadležnost odlučivanja o svim sporovima koji proisteknu iz Ustava između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, ili između institucija Bosne i Hercegovine, kao i nadležnost da odluči je li bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa Ustavom BiH. Apelaciona jurisdikcija Ustavnog suda ustanovljena je ustavnom odredbom po kojoj Sud "ima apelacionu nadležnost za pitanja iz Ustava koja se pojave na osnovu presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini". Ustavni sud nadležan je da utvrdi kompatibilnost zakona sa Ustavom Bosne i Hercegovine, sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i njenim protokolima, ili sa zakonima Bosne i Hercegovine ili u pogledu postojanja ili domašaja nekog opšteg pravila međunarodnog javnog prava.

A2.10. Agencija za rad i zapošljavanje

Agencija za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine osnovana je kao samostalna upravna organizacija u okviru institucija Bosne i Hercegovine; njene nadležnosti su, između ostalog, da u koordinaciji s Ministarstvom civilnih poslova Bosne i Hercegovine izvršava preuzete međunarodne obaveze iz oblasti zapošljavanja, a sarađujući s nadležnim entitetskim zavodima za zapošljavanje i Zavodom za zapošljavanje Brčko distrikta BiH, kao i da prikuplja strane i domaće zahtjeve i informacije o ponudi i potražnji domaće i strane radne snage, te da resornom ministarstvu BiH daje mišljenja i prijedloge za zapošljavanje stranaca u Bosni i Hercegovini (kvote).

B. Organi na entitetskom nivou

Davanje većih nadležnosti državnim organima za upravljanje migracijama imalo je direktan uticaj na ulogu entitetskih organa. Prije osnivanja Granične policije BiH (ranije Državna granična služba) 2000. godine, entitetska ministarstva unutrašnjih poslova držala su relativno široke nadležnosti u upravljanju migracijama, uključujući obaveze granične kontrole i djelovanje odjela za strance unutar svakog ministarstva unutrašnjih poslova. Trenutno, obaveza provedbe upravljanja migracijama unutar teritorije prebačena je s kantonalnog/regionalnog nivoa ministarstava unutrašnjih poslova na Službu za poslove sa strancima unutar Ministarstva sigurnosti. Služba je i osnovana s ciljem da se izmijeni situacija nedovoljnog finansiranja i decentralizacije sistema u kojem su djelovali inspektori za strance i koja je rezultirala neefikasnošću, jer je nadležnost inspektora za strance prestajala izvan granica kantona/entiteta u kojem su bili zaposleni. Pored toga, ovlaštenja inspektora varirala su u zavisnosti od relevantnog kantonalnog/entitetskog nivoa zakonodavstva. Loša komunikacija između inspektora za strance, entitetskih i državnih tijela, rezultirala je manjkavostima kako u harmoniziranju aktivnosti tako i u centraliziranju podataka.

B1. Republika Srpska

B1.1. Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske

Nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske uključuju, između ostalih civilnih i sigurnosnih istražnih odgovornosti, podršku državnim organima nadležnim za upravljanje migracijama, a prvenstveno Službi za poslove sa strancima, u postupcima prijave i odjave boravka stranaca; na zahtjev Službe za poslove sa strancima pruža podršku u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH; te vrši poslove provjere identiteta i državljanstva u vezi sa zahtjevom za povratak bh. državljanina po sporazumima o readmisiji.

B1.2. Ministarstvo uprave i lokalne samouprave

Ministarstvo uprave i lokalne samouprave vrši upravne i druge stručne poslove koji se odnose na državljanstvo, matične knjige, lično ime, jedinstveni broj građana i vrši druge poslove u skladu sa zakonom i drugim propisima Republike Srpske i Bosne i Hercegovine.

B2. Federacija BiH

B2.1. Ministarstvo unutrašnjih poslova Federacije BiH

Ministarstvo unutrašnjih poslova Federacije BiH nadležno je za sprječavanje i otkrivanje krivičnih djela međunarodnog kriminala i terorizma, neovlaštene trgovine drogom i organizovanog kriminala, za pronalaženje i hvatanje počinitelja tih djela, raspisivanje i objavljivanje INTERPOL-ove međunarodne, federalne i međukantonalne potrage, za saradnju s nadležnim tužiteljstvima u vezi s obradom krivičnih slučajeva, za poslove državljanstva Federacije, zaštitu ljudskih prava i građanskih sloboda u oblasti unutrašnjih poslova, te za druge poslove iz svoje nadležnosti.

U oblasti imigracionog zakonodavstva, Ministarstvo unutrašnjih poslova Federacije BiH dužno je, na zahtjev Službe za poslove sa strancima, pružiti podršku Službi za poslove sa strancima u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vršiti poslove provjere identiteta i državljanstva u vezi sa zahtjevom za povratak bh. državljana po sporazumima o readmisiji.

B2.2. Kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova

Kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova u oblasti imigracionog prava nadležna su za podršku Službi za poslove sa strancima, u postupcima prijave i odjave boravka stranaca i na zahtjev Službe za poslove sa strancima za podršku u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te za poslove provjere identiteta i državljanstva u vezi sa zahtjevom za povratak bh. državljana po sporazumima o readmisiji.

B3. Brčko distrikt BiH

Policija Brčko distrikta BiH u oblasti imigracionog prava dužna je, na zahtjev Službe za poslove sa strancima, pružiti podršku Službi za poslove sa strancima u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vršiti poslove provjere identiteta i državljanstva u vezi sa zahtjevom za povratak bh. državljana po sporazumima o readmisiji.

ANEKSI

- ANEKS 1. ZBIRNI PREGLED MIGRACIONIH KRETANJA**
- ANEKS 2. IZDATE VIZE U DIPLOMATSKO-KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA BIH U 2021. I 2022. GODINI**
- ANEKS 3. IZDATE VIZE NA GRANICI BIH U 2021. I 2022. GODINI**
- ANEKS 4. ODBIJENI ULASCI NA GRANICI BIH U 2021. I 2022. GODINI**
- ANEKS 5. OTKRIVENI NEZAKONITI PRELASCI GRANICE BIH U 2021. I 2022. GODINI**
- ANEKS 6. IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK U BIH ZA 2021. I 2022. GODINU**
- ANEKS 7. IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA STALNI BORAVAK U BIH ZA 2021. I 2022. GODINU**
- ANEKS 8. IZREČENE MJERE PREMA STRANCIMA U 2022. GODINI**
- ANEKS 9. PODNESENI ZAHTJEVI ZA AZIL NADLEŽNIM DRŽAVNIM ORGANIMA OD 2013. DO 2022. GODINE**
- ANEKS 10. BROJ IZDATIH RADNIH DOZVOLA ZA STRANCE U BIH ZA 2021. I 2022. GODINU**
- ANEKS 11. NEZAKONITI MIGRANTI NA TERITORIJI BIH PRIJAVLJENI SLUŽBI ZA POSLOVE SA STRANCIMA ZA 2021. I 2022. GODINU**

ZBIRNI PREGLED MIGRACIONIH KRETANJA

ANEKS 1.

POKAZATELJI / GODINE	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Broj izdatih viza u DKP-ima	16.351	16.970	22.862	28.751	31.171	47.694	1.857	18.427	22.765	21.261
Broj izdatih viza na granici	58	120	66	57	34	19	3	7	27	18
Broj odbijenih ulazaka u BiH	1.987	2.432	2.243	2.313	1.853	2.342	4.525	5.038	2.549	2.160
Broj nezakonitih prelazaka državne granice	189	179	218	766	4.489	5.859	11.857	8.834	14.309	13.643
Ulazaka	116	133	141	607	2.892	921	945	5.763	7.427	6.110
Izlazaka	73	46	77	159	1.597	4.938	10.912	3.071	6.882	7.533
Broj privremenih boravaka	11.022	12.633	11.519	11.372	10.756	10.133	8.293	9.827	11.188	13.481
Broj stalnih boravaka	763	808	799	750	815	816	312	417	390	446
Broj otkaza bezviznih ili privremenih boravaka	817	670	508	282	189	208	172	444	514	882
Broj otkaza bezviznih ili privremenih boravaka sa protjerivanjem	59	52	31	38	17	34	0	23	15	28
Broj otkaza stalnih boravaka	83	63	52	66	36	20	14	62	50	37
Broj rješenja o protjerivanju	380	294	418	927	1.540	1.554	1.209	1.330	1.638	2.582
Broj stranaca stavljenih pod nadzor	251	210	313	897	970	1.068	872	911	1.179	1.958
Imigracioni centar	218	193	311	860	948	710	515	612	714	683
Na određeno područje ili mjesto	33	17	2	37	22	358	357	299	465	1.275
Broj zaključaka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju	5	5	18	1	3	3	0	1	7	79
Broj stranaca vraćenih iz BiH po sporazumima o readmisiji	57	29	156	358	670	330	195	89	103	298
Dobrovoljni povratak iz BiH uz asistenciju Službe za poslove sa strancima	169	179	246	628	324	403	259	459	561	381
Broj dobrovoljnih povrataka migranata (uz pomoć IOM-a)	104	197	148	379	628	624	290	248	403	220
Državljana BiH	104	197	148	379	217	190	58	42	275	124
Stranih državljana iz BiH	0	0	0	0	411	434	232	206	128	96
Prihvat stranaca po sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom	55	42	105	311	652	783	330	570	836	4.264
Broj osoba koje su zatražile azil u BiH	45	46	79	381	1.568	784	244	167	149	147
Broj izdatih radnih dozvola strancima u toku godine	2.197	2.465	2.628	2.593	2.822	3.183	2.586	2.775	3.780	4.586
Broj stranaca koji su stekli državljanstvo BiH	676	641	682	667	728	657	567	557	562	538
Nezakoniti migranti na teritoriji BiH prijavljeni Službi za poslove sa strancima	-	-	-	-	23.902	29.302	16.190	15.812	27.429	34.409
Broj emigranata koji vode porijeklo iz BiH, što uključuje potomke bh. iseljenika rođene u zemlji domaćina (procjena Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH)							2.200.000			
Populacija u BiH (Bosna i Hercegovina u brojevima 2016, Agencija za statistiku BiH 2016. i Službeni glasnik BiH br. 60/16)							3.531.159			

IZDATE VIZE U DIPLOMATSKO-KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA BIH ANEKS 2.

U 2022. I 2023. GODINI

Red. br.	DRŽAVA	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
1	Afganistan	12	22	83,33%
2	Alandska Ostrva		1	-
3	Alžir	18	28	55,56%
4	Angola	1	6	500,00%
5	Armenija	43	37	-13,95%
6	Bahrein		26	-
7	Bangladeš	115	304	164,35%
8	Benin	2	6	200,00%
9	Bjelorusija	9	59	555,56%
10	Bolivija	1	0	-100,00%
11	Botsvana	1	1	0,00%
12	Brazil	24	32	33,33%
13	Burkina Faso	1	2	100,00%
14	Burundi	3	2	-33,33%
15	Butan	2	0	-100,00%
16	Čad	1	6	500,00%
17	Dominikanska Republika	2	2	0,00%
18	Džibuti	1	0	-100,00%
19	Egipat	323	416	28,79%
20	Ekvador	2	3	50,00%
21	Eritreja	20	19	-5,00%
22	Etiopija	194	245	26,29%
23	Filipini	994	1.221	22,84%
24	Gambija	1	2	100,00%
25	Gana	14	31	121,43%
26	Gruzija		1	-
27	Gvineja	3	6	100,00%
28	Gvineja Bisao		1	-
29	Indija	1.100	1.389	26,27%
30	Indonezija	355	319	-10,14%
31	Irak	1.695	88	-94,81%
32	Iran	230	175	-23,91%
33	Izrael		2	-
34	Jamajka	4	2	-50,00%
35	Jemen	257	265	3,11%
36	Jordan	1.297	2.203	69,85%
37	Južnoafrička Republika	46	79	71,74%
38	Kambodža	2	5	150,00%
39	Kamerun	4	12	200,00%
40	Kanada		3	-
41	Katar	3	3	0,00%
42	Kazahstan	52	129	148,08%

IZDATE VIZE U DIPLOMATSKO-KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA BIH ANEKS 2.

U 2022. I 2023. GODINI

Red. br.	DRŽAVA	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
43	Kenija	39	48	23,08%
44	Kina	298	639	114,43%
45	Kirgistan	36	62	72,22%
46	Kolumbija	1	1	0,00%
47	Komori	104	127	22,12%
48	Kongo Demokratska Republika	1	7	600,00%
49	Kosovo*	723	865	19,64%
50	Kuba	18	29	61,11%
51	Kuvajt	5	2	-60,00%
52	Laos	1	8	700,00%
53	Libanon	1.408	1.256	-10,80%
54	Libija	242	354	46,28%
55	Madagaskar	2	0	-100,00%
56	Malavi	2	1	-50,00%
57	Maldivi	2	8	300,00%
58	Malezija	6	7	16,67%
59	Mali	1		-100,00%
60	Maroko	40	46	15,00%
61	Mauretaniya	4	3	-25,00%
62	Mijanmar	7	20	185,71%
63	Moldavija		1	-
64	Mongolija	40	3	-92,50%
65	Mozambik			-
66	Namibija	10	0	-100,00%
67	Nepal	138	353	155,80%
68	Nepoznato državljanstvo	125	211	68,80%
69	Niger	2	0	-100,00%
70	Nigerija	26	25	-3,85%
71	Nikaragva		1	-
72	Njemačka		1	-
73	Obala Slonovače	6	3	-50,00%
74	Pakistan	235	313	33,19%
75	Palestina	128	255	99,22%
76	Papua Nova Gvineja	1	0	-100,00%
77	Portoriko		2	-
78	Ruanda	36	1	-97,22%
79	Ruska Federacija	146	181	23,97%
80	Salvador	1		-100,00%
81	Saudijska Arabija	11.200	8.300	-25,89%
82	Senegal	3	29	866,67%
83	Sijera Leone	2		-100,00%
84	Sirijska Arapska Republika	344	283	-17,73%

IZDATE VIZE U DIPLOMATSKO-KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA BIH ANEKS 2.

U 2022. I 2023. GODINI

Red. br.	DRŽAVA	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
85	Solomonska Ostrva		1	-
86	Somalija	16	62	287,50%
87	Srbija		2	-
88	Sudan	51	54	5,88%
89	Šri Lanka	115	210	82,61%
90	Tadžikistan	24	21	-12,50%
91	Tajland	13	34	161,54%
92	Tanzanija	6	22	266,67%
93	Togo		3	-
94	Tunis	39	43	10,26%
95	Turkmenistan	7	4	-42,86%
96	Turska	79	51	-35,44%
97	Uganda	42	55	30,95%
98	Ujedinjeni Arapski Emirati	1	1	0,00%
99	Ukrajina	20	13	-35,00%
100	Uzbekistan	35	28	-20,00%
101	Vijetnam	100	50	-50,00%
102	Zambija		3	-
103	Zimbabve	2	6	200,00%
UKUPNO:		22.765	21.261	-6,61%

* Ovaj naziv ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN-ovom Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj Deklaraciji o nezavisnosti

IZDATE VIZE NA GRANICI BIH U 2022. I 2023. GODINI

ANEKS 3.

Red. br.	DRŽAVA	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
1	Bahrein		11	-
2	Bangladeš		5	-
3	Gambija	2		-100,00%
4	Gvineja	8		-100,00%
5	Iran	7		-100,00%
6	Kamerun	2		-100,00%
7	Maroko		2	-
8	Mozambik	3		-100,00%
9	Senegal	4		-100,00%
10	Zimbabve	1		-100,00%
UKUPNO:		27	18	-33,33%

ODBIJENI ULASCI NA GRANICI BIH U 2022. I 2023. GODINI

ANEKS 4.

Red. br.	DRŽAVA	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
1	Afganistan	8	3	-62,50%
2	Albanija	36	7	-80,56%
3	Alžir	1	5	400,00%
4	Argentina	1		-100,00%
5	Armenija	10	3	-70,00%
6	Australija		1	-
7	Austrija	42	18	-57,14%
8	Azerbejdžan		2	-
9	Bahrein		18	-
10	Bangladeš	4	11	175,00%
11	Belgija	6	4	-33,33%
12	Bez državljanstva	1		-100,00%
13	Bjelorusija	16	8	-50,00%
14	Brazil	1		-100,00%
15	Bugarska	9	1	-88,89%
16	Burkina Faso		2	-
17	Burundi	4		-100,00%
18	Crna Gora	26	18	-30,77%
19	Češka Republika	2	3	50,00%
20	Čile		2	-
21	Danska	6		-100,00%
22	Dominikanska Republika	1		-100,00%
23	Egipat	5	15	200,00%
24	Ekvador	4	1	-75,00%
25	Filipini	4	4	0,00%
26	Francuska	16	4	-75,00%
27	Gambija	1		-100,00%
28	Gana	1		-100,00%
29	Gruzija	1	1	0,00%
30	Gvineja		1	-
31	Holandija	16		-100,00%
32	Hrvatska	56	29	-48,21%
33	Indija	49	40	-18,37%
34	Indonezija	1	4	300,00%
35	Irak		18	-
36	Iran	6	4	-33,33%
37	Irska	3		-100,00%
38	Italija	25	15	-40,00%
39	Izrael	1	1	0,00%
40	Jamajka	1		-100,00%
41	Jemen	4	5	25,00%
42	Jordan	2	3	50,00%
43	Južna Afrika	3		-100,00%

Red. br.	DRŽAVA	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
44	Južna Koreja		2	-
45	Južnoafrička Republika		6	-
46	Kamerun	1		-100,00%
47	Kanada	1		-100,00%
48	Katar	1		-100,00%
49	Kazahstan	22	20	-9,09%
50	Kina	13	89	584,62%
51	Kirgistan	4	5	25,00%
52	Komori		1	-
53	Kongo Demokratska Republika	1	1	0,00%
54	Kosovo*	276	277	0,36%
55	Kuba	13	6	-53,85%
56	Kuvajt	1	2	100,00%
57	Latvija	1		-100,00%
58	Libanon	2	4	100,00%
59	Libija	2	2	0,00%
60	Madagaskar		1	-
61	Mađarska	7		-100,00%
62	Malezija	1		-100,00%
63	Maroko		2	-
64	Mijanmar	2	1	-50,00%
65	Moldavija		4	-
66	Mongolija	2	5	150,00%
67	Nepal	27	66	144,44%
68	Nigerija	1	3	200,00%
69	Nizozemska		4	-
70	Norveška	3		-100,00%
71	Njemačka	89	27	-69,66%
72	Oman		1	-
73	Pakistan	16	14	-12,50%
74	Palestina	5	1	-80,00%
75	Poljska	9	5	-44,44%
76	Portugal	1		-100,00%
77	Rumunija	3	2	-33,33%
78	Ruska Federacija	80	33	-58,75%
79	Saudijska Arabija	43	31	-27,91%
80	Sirijska Arapska Republika	20	13	-35,00%
81	Sjedinjene Američke Države	5	2	-60,00%
82	Sjeverna Makedonija	9	4	-55,56%
83	Slovačka	3		-100,00%
84	Slovenija	96	6	-93,75%
85	Somalija		4	-

Red. br.	DRŽAVA	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
86	Srbija	35	24	-31,43%
87	Španija	3	3	0,00%
88	Šri Lanka		30	-
89	Švajcarska	22	8	-63,64%
90	Švedska	3	2	-33,33%
91	Tajland	2		-100,00%
92	Tunis	11	2	-81,82%
93	Turska	1.321	1.183	-10,45%
94	Ujedinjeni Arapski Emirati	2		-100,00%
95	Ujedinjeno Kraljevstvo	5	7	40,00%
96	Ukrajina	6	3	-50,00%
97	Uzbekistan	4	1	-75,00%
98	Vijetnam	2	1	-50,00%
99	Zimbabve		1	-
UKUPNO:		2.549	2.160	-15,26%

* Ovaj naziv ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN-ovom Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj Deklaraciji o nezavisnosti.

**OTKRIVENI NEZAKONITI PRELASCI GRANICE BIH
U 2022. I 2023. GODINI**

ANEKS 5.

Red. br.	DRŽAVA	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
1	Afganistan	3.625	3.229	-10,92%
2	Albanija	19	15	-21,05%
3	Alžir	9	30	233,33%
4	Angola		2	-
5	Armenija		4	-
6	Australija	2		-100,00%
7	Austrija	1		-100,00%
8	Azerbejdžan		9	-
9	Bangladeš	316	265	-16,14%
10	Belgija	2	3	50,00%
11	Bjelorusija		1	-
12	Bolivija		5	-
13	Bosna i Hercegovina	12	25	108,33%
14	Brazil	3		-100,00%
15	Bugarska	1	1	0,00%
16	Burkina Faso	12	1	-91,67%
17	Burundi	1.356	58	-95,72%
18	Centralnoafrička Republika		2	-
19	Crna Gora	2	1	-50,00%
20	Češka Republika	4	4	0,00%
21	Danska	4		-100,00%
22	Egipat	1	7	600,00%
23	Eritreja		9	-
24	Filipini		4	-
25	Francuska	3	6	100,00%
26	Gambija	7	7	0,00%
27	Gana	12	12	0,00%
28	Grčka	4	1	-75,00%
29	Gvineja	36	15	-58,33%
30	Gvineja Bisao	27		-100,00%
31	Hrvatska	3	5	66,67%
32	Indija	407	150	-63,14%
33	Irak	299	377	26,09%
34	Iran	240	240	0,00%
35	Irska	2		-100,00%
36	Italija	11	8	-27,27%
37	Jemen	2	6	200,00%
38	Jordan		3	-
39	Južnoafrička Republika		3	-
40	Kamerun	21	29	38,10%
41	Kenija	6		-100,00%
42	Kina	2	148	7.300,00%
43	Kolumbija	1		-100,00%
44	Kongo	174	118	-32,18%
45	Koreja, Republika	1	1	0,00%
46	Kosovo*	135	97	-28,15%
47	Kuba	97	19	-80,41%
48	Latvija	3		-100,00%
49	Libanon		3	-

**OTKRIVENI NEZAKONITI PRELASCI GRANICE BIH
U 2022. I 2023. GODINI**

ANEKS 5.

Red. br.	DRŽAVA	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
50	Liberija		2	-
51	Libija	5	13	160,00%
52	Mađarska	2		-100,00%
53	Malezija	1		-100,00%
54	Mali	9	1	-88,89%
55	Malta	2		-100,00%
56	Maroko	51	578	1.033,33%
57	Mongolija		60	-
58	Nepal	66	228	245,45%
59	Nepoznato državljanstvo	5.975	5.198	-13,00%
60	Nigerija	1	4	300,00%
61	Nizozemska	4	3	-25,00%
62	Norveška	5	2	-60,00%
63	Njemačka	14	15	7,14%
64	Obala Slonovače	1	3	200,00%
65	Pakistan	549	753	37,16%
66	Palestina	10	20	100,00%
67	Poljska	6	4	-33,33%
68	Rumunija	2		-100,00%
69	Ruska Federacija	36	5	-86,11%
70	Senegal	4		-100,00%
71	Sijera Leone		48	-
72	Sirijska Arapska Republika	138	507	267,39%
73	Sjedinjene Američke Države	1		-100,00%
74	Sjeverna Makedonija	4	2	-50,00%
75	Slovenija		1	-
76	Somalija	3	22	633,33%
77	Srbija	5	10	100,00%
78	Sudan	1	8	700,00%
79	Španija	2	10	400,00%
80	Šri Lanka		53	-
81	Švajcarska	6	5	-16,67%
82	Tanzanija	1		-100,00%
83	Togo	9	4	-55,56%
84	Tunis	6	1	-83,33%
85	Turska	512	1.151	124,80%
86	Uganda	2	4	100,00%
87	Ujedinjeno Kraljevstvo	6	2	-66,67%
88	Ukrajina	3		-100,00%
89	Urugvaj	3		-100,00%
90	Vijetnam		3	-
91	Zambija	2		-100,00%
UKUPNO:		14.309	13.643	-4,65%

* Ovaj naziv ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN-ovom Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj Deklaraciji o nezavisnosti.

**IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK U BIH
ZA 2022. I 2023. GODINU**

ANEKS 6.

Red. br.	DRŽAVA	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
1	Afganistan	4	1	-75,00%
2	Alandska Ostrva		1	-
3	Albanija	103	112	8,74%
4	Alžir	14	16	14,29%
5	Andora	1		-100,00%
6	Angola	1	1	0,00%
7	Apatrid	2	4	100,00%
8	Argentina	10	10	0,00%
9	Armenija	4	1	-75,00%
10	Australija	22	49	122,73%
11	Austrija	517	570	10,25%
12	Azerbejdžan	11	23	109,09%
13	Bahrein	13	15	15,38%
14	Bangladeš	63	162	157,14%
15	Belgija	6	10	66,67%
16	Bjelorusija	9	10	11,11%
17	Bocvana		1	-
18	Bolivija	2	1	-50,00%
19	Brazil	37	58	56,76%
20	Bugarska	22	21	-4,55%
21	Burkina Faso	1	1	0,00%
22	Burundi	2	4	100,00%
23	Butan	1	1	0,00%
24	Crna Gora	568	696	22,54%
25	Čad	1	1	0,00%
26	Češka Republika	27	32	18,52%
27	Čile	4	3	-25,00%
28	Danska	8	11	37,50%
29	Dominikanska Republika	3	2	-33,33%
30	Džibuti	1	1	0,00%
31	Egipat	172	178	3,49%
32	Eritreja	1		-100,00%
33	Estonija	4	4	0,00%
34	Etiopija	3	3	0,00%
35	Filipini	43	51	18,60%
36	Finska	8	8	0,00%
37	Francuska	102	82	-19,61%
38	Gambija		1	-
39	Gana	5	10	100,00%
40	Grčka	26	26	0,00%
41	Grenada	1	0	-100,00%
42	Gruzija	7	21	200,00%
43	Gvatemala	3	1	-66,67%

**IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK U BIH
ZA 2022. I 2023. GODINU**

ANEKS 6.

Red. br.	DRŽAVA	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
44	Gvineja	1		-100,00%
45	Honduras	1		-100,00%
46	Hrvatska	760	849	11,71%
47	Indija	72	586	713,89%
48	Indonezija	32	45	40,63%
49	Irak	13	20	53,85%
50	Iran	34	23	-32,35%
51	Irska	6	7	16,67%
52	Italija	233	236	1,29%
53	Izrael	10	17	70,00%
54	Jamajka	1	2	100,00%
55	Japan	6	7	16,67%
56	Jemen	36	37	2,78%
57	Jordan	111	120	8,11%
58	Južnoafrička Republika	18	19	5,56%
59	Kambodža		1	-
60	Kamerun	2	6	200,00%
61	Kanada	50	57	14,00%
62	Katar	40	34	-15,00%
63	Kazahstan	19	11	-42,11%
64	Kenija	6	8	33,33%
65	Kina	485	665	37,11%
66	Kipar	8	10	25,00%
67	Kirgistan	1	1	0,00%
68	Kolumbija	13	29	123,08%
69	Komori	1	3	200,00%
70	Koreja, Republika	3	9	200,00%
71	Kosovo*	5	7	40,00%
72	Kostarika	5	4	-20,00%
73	Kuba		1	-
74	Kuvajt	154	139	-9,74%
75	Latvija	4	4	0,00%
76	Libanon	34	28	-17,65%
77	Libija	134	147	9,70%
78	Lihtenštajn		1	-
79	Litvanija	5	3	-40,00%
80	Luksemburg	1	3	200,00%
81	Mađarska	9	11	22,22%
82	Makao	1		-100,00%
83	Malavi		2	-
84	Malezija	12	12	0,00%
85	Mali	2	2	0,00%
86	Malta	4	2	-50,00%

**IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK U BIH
ZA 2022. I 2023. GODINU**

ANEKS 6.

Red. br.	DRŽAVA	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
87	Maroko	27	35	29,63%
88	Mauricijus	2		-100,00%
89	Mauritanija	1	11	1.000,00%
90	Meksiko	23	16	-30,43%
91	Mijanmar	1		-100,00%
92	Moldavija	18	20	11,11%
93	Mongolija		1	-
94	Namibija		1	-
95	Nepal	54	155	187,04%
96	Niger	1	1	0,00%
97	Nigerija	13	16	23,08%
98	Nikaragva	3		-100,00%
99	Nizozemska	92	97	5,43%
100	Norveška	6	16	166,67%
101	Novi Zeland	2	8	300,00%
102	Njemačka	510	589	15,49%
103	Obala Slonovače	2		-100,00%
104	Oman	17	11	-35,29%
105	Pakistan	40	57	42,50%
106	Palestina	29	32	10,34%
107	Panama		1	-
108	Paragvaj	1		-100,00%
109	Peru	8	12	50,00%
110	Poljska	46	52	13,04%
111	Portugal	10	8	-20,00%
112	Ruanda	2	6	200,00%
113	Rumunija	37	30	-18,92%
114	Ruska Federacija	196	270	37,76%
115	Salvador	2	6	200,00%
116	Saudijska Arabija	117	121	3,42%
117	Senegal		2	-
118	Singapur	1	2	100,00%
119	Sirijska Arapska Republika	225	264	17,33%
120	Sjedinjene Američke Države	313	300	-4,15%
121	Sjeverna Makedonija	299	315	5,35%
122	Slovačka	29	28	-3,45%
123	Slovenija	196	212	8,16%
124	Solomonska Ostrva		1	-
125	Somalija	5	12	140,00%
126	Srbija	1.688	1.859	10,13%
127	Sudan	19	18	-5,26%
128	Španija	32	30	-6,25%
129	Šri Lanka	14	11	-21,43%

**IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK U BIH
ZA 2022. I 2023. GODINU**

ANEKS 6.

Red. br.	DRŽAVA	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
130	Švajcarska	58	72	24,14%
131	Švedska	31	42	35,48%
132	Tadžikistan	6	4	-33,33%
133	Tajland	3	5	66,67%
134	Tanzanija	7	5	-28,57%
135	Togo		1	-
136	Trinidad i Tobago	1	1	0,00%
137	Tunis	28	31	10,71%
138	Turska	2.391	2.862	19,70%
139	Uganda	6	10	66,67%
140	Ujedinjeni Arapski Emirati	89	82	-7,87%
141	Ujedinjeno Kraljevstvo	95	96	1,05%
142	Ukrajina	219	258	17,81%
143	Urugvaj		5	-
144	Uzbekistan	1	2	100,00%
145	Venecuela	7	6	-14,29%
146	Vijetnam	1	2	100,00%
UKUPNO:		11.188	13.481	20,50%

* Ovaj naziv ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN-ovom Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj Deklaraciji o nezavisnosti.

**IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA STALNI BORAVAK U BIH
ZA 2022. I 2023. GODINU**

ANEKS 7.

Red. br.	DRŽAVA	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
1	Albanija	1	4	300,00%
2	Alžir	3		-100,00%
3	Argentina		1	-
4	Armenija	1	1	0,00%
5	Austrija	36	24	-33,33%
6	Bahrein		1	-
7	Belgija		1	-
8	Brazil		1	-
9	Bugarska	3	1	-66,67%
10	Crna Gora	63	74	17,46%
11	Češka Republika	2		-100,00%
12	Egipat	11	16	45,45%
13	Filipini	2	3	50,00%
14	Francuska	2	2	0,00%
15	Grčka		2	-
16	Hrvatska	44	47	6,82%
17	Indija	1		-100,00%
18	Indonezija	6	2	-66,67%
19	Irak		2	-
20	Iran	1	4	300,00%
21	Irska	1	1	0,00%
22	Italija	9	6	-33,33%
23	Jemen	3	6	100,00%
24	Jordan	5	5	0,00%
25	Južnoafrička Republika		1	-
26	Kanada	2	2	0,00%
27	Kina	20	17	-15,00%
28	Kolumbija		1	-
29	Kuvajt	2	4	100,00%
30	Libanon	3		-100,00%
31	Libija	3	7	133,33%
32	Malezija		2	-
33	Maroko	2	1	-50,00%
34	Moldavija	4	2	-50,00%
35	Nizozemska	4	2	-50,00%
36	Njemačka	22	21	-4,55%
37	Pakistan	1	4	300,00%
38	Palestina	3		-100,00%
39	Poljska	1	2	100,00%
40	Rumunija	2	3	50,00%
41	Ruska Federacija	13	21	61,54%
42	Saudijska Arabija		3	-
43	Sirijska Arapska Republika	15	16	6,67%
44	Sjedinjene Američke Države	1	13	1.200,00%

**IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA STALNI BORAVAK U BIH
ZA 2022. I 2023. GODINU**

ANEKS 7.

Red. br.	DRŽAVA	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
45	Sjeverna Makedonija	31	36	16,13%
46	Slovačka	1	1	0,00%
47	Slovenija	8	9	12,50%
48	Srbija	9	9	0,00%
49	Sudan	1		-100,00%
50	Španija		1	-
51	Šri Lanka		1	-
52	Švajcarska	3	4	33,33%
53	Švedska	1	1	0,00%
54	Tadžikistan	2		-100,00%
55	Tanzanija	1		-100,00%
56	Tunis	1	1	0,00%
57	Turska	34	39	14,71%
58	Uganda	1	1	0,00%
59	Ujedinjeni Arapski Emirati	1	2	100,00%
60	Ujedinjeno Kraljevstvo	3	6	100,00%
61	Ukrajina	1	9	800,00%
UKUPNO:		390	446	14,36%

IZREČENE MJERE PREMA STRANCIMA U 2023. GODINI

ANEKS 8.

Red. br.	DRŽAVA	Otkaz boravka		Otkaz bezvznog ili privremenog boravka sa protjerivanjem	Protjerivanje	Stavljanje pod nadzor u Imigracioni centar
		Bezvizni i privremeni boravak	Stalni boravak			
1	Afganistan				320	44
2	Albanija	9			10	8
3	Alžir				16	9
4	Angola				1	
5	Australija	2			1	
6	Austrija	2			2	
7	Azerbejdžan				2	
8	Bangladeš	3		8	41	12
9	Bjelorusija	1				
10	Bolivija				3	1
11	Brazil	2				
12	Bugarska	1			2	
13	Burundi				5	
14	Centralnoafrička Republika				1	
15	Crna Gora	19	1	1	7	
16	Češka Republika				2	
17	Dominikanska Republika				3	
18	Egipat	3			5	
19	Ekvador				1	
20	Filipini				5	1
21	Francuska	1			3	2
22	Gana				3	
23	Grenada	1				
24	Gvineja				1	
25	Hrvatska	27	15	2	15	3
26	Indija	44	1		28	1
27	Indonezija	2			8	
28	Irak				59	2
29	Iran				35	2
30	Italija	4			2	
31	Izrael				2	
32	Japan	2				
33	Jemen				2	
34	Jordan	1	1		24	1
35	Kamerun				1	
36	Kanada	2			1	
37	Kazahstan				2	
38	Kina	19	3		336	10
39	Kongo				1	
40	Kongo Demokratska Republika				4	
41	Kosovo*	1			15	10
42	Kostarika				1	
43	Kuba				41	14
44	Libanon				2	
45	Libija	5			12	1
46	Mađarska	1			1	

IZREČENE MJERE PREMA STRANCIMA U 2023. GODINI

ANEKS 8.

Red. br.	DRŽAVA	Otkaz boravka		Otkaz bezvignog ili privremenog boravka sa protjerivanjem	Protjerivanje	Stavljanje pod nadzor u imigracioni centar
		Bezvizni i privremeni boravak	Stalni boravak			
47	Maroko				60	17
48	Moldavija		1		1	
49	Mongolija				2	
50	Nepal	14		3	64	16
51	Nigerija	2			1	
52	Nizozemska	1	1		1	1
53	Njemačka	4			6	
54	Pakistan	1			72	23
55	Palestina				9	
56	Poljska				2	2
57	Rumunija	2				
58	Ruska Federacija	7			16	3
59	Saudijska Arabija	2			10	
60	Sirijska Arapska Republika		2		44	
61	Sjedinjene Američke Države	13			10	
62	Sjeverna Makedonija	8	1		6	3
63	Slovačka	1			5	
64	Slovenija	1			3	
65	Somalija				8	1
66	Srbija	151	2	6	27	11
67	Sudan				1	
68	Španija	1			1	1
69	Šri Lanka				11	1
70	Švajcarska		1			
71	Tajvan				1	
72	Tunis				6	1
73	Turska	514	8	8	1.182	479
74	Uganda	2				
75	Ujedinjeni Arapski Emirati				2	
76	Ujedinjeno Kraljevstvo	3				
77	Ukrajina	3				
78	Vijetnam				4	3
79	Zambija				1	
UKUPNO:		882	37	28	2.582	683

* Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN-ovom Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj Deklaraciji o nezavisnosti.

**PODNESENI ZAHTEVI ZA AZIL
NADLEŽNIM DRŽAVNIM ORGANIMA OD 2014. DO 2023. GODINE**

ANEKS 9.

Red. Br.	DRŽAVA	2014.		2015.		2016.		2017.		2018.		2019.		2020.		2021.		2022.		2023.		UKUPNO		
		Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	
1	Afganistan	10	10	6	6	3	3	37	41	128	334	38	79	20	31	24	31	9	9	16	16	291	560	
2	Alžir	3	3					77	77	18	18	5	5	6	6	1	1	4	4			114	114	
3	Armenija	3	3	2	5																	5	8	
4	Austrija													1	1							1	1	
5	Azerbejdžan							3	3	1	1	1	5			1	1				1	6	11	
6	Bangladeš	2	2	1	1			2	2	2	2			1	4							8	11	
7	Bez državljanstva									3	3											3	3	
8	Burundi																	6	16	1	1	7	17	
9	Centralnoafrička Republika	1	1																			1	1	
10	Crna Gora			1	1					1	1											2	2	
11	Egipat	1	1			1	1			4	4	2	2					2	2	1	1	11	11	
12	Ekvador																	1	2			1	2	
13	Eritreja												1	1	1							1	2	
14	Etiopija	1	1																			1	1	
15	Filipini					1	1	1	1									2	2			4	4	
16	Gambija							1	1													1	1	
17	Hrvatska			1	1	1	1							1	1					1	1	4	4	
18	Indija									16	16	4	9	1	1							21	26	
19	Irak	4	4	4	4	4	6	8	8	39	116	97	327	18	72	6	12	2	3	2	2	184	554	
20	Iran	1	1					9	10	157	364	47	121	8	13	17	28	1	1	4	4	244	542	
21	Izrael																1	1				1	1	
22	Jemen									11	18	2	2	3	7							16	27	
23	Jordan					2	3	1	1													3	4	
24	Kamerun	1	1	4	4	2	2							8	8							15	15	
25	Kenija					2	2															2	2	
26	Kina													1	1							1	1	
27	Kongo DR	1	1	1	1			1	1													3	3	
28	Kongo, Republika			1	1																	1	1	
29	Kuba			1	1			2	2					1	1			15	19			19	23	
30	Kuvajt							1	3	1	1	1	1			1	1					4	6	
31	Libanon							3	3					1	1							4	4	
32	Libija							21	21	35	35	3	3	1	1							60	60	
33	Mali			1	1													1	1			2	2	
34	Maroko	2	2			2	2	26	26	22	22	3	5	17	17	11	11	2	2	3	3	88	90	
35	Mauritanija							1	1													1	1	
36	Mijanmar															1	1					1	1	
37	Nepal							3	3	11	13											14	16	
38	Nigerija							1	2											1	1	2	3	
39	Obala Slonovače									1	1											1	1	
40	Pakistan					11	12	65	65	344	350	64	68	17	17	21	29	6	6	1	1	529	548	
41	Palestina	1	1	3	3	1	1	6	6	31	38	6	9	2	4	1	1	1	1	5	7	57	71	
42	Poljska							1	1													1	1	
43	Ruanda																			1	1	1	1	
44	Ruska Federacija							7	15	3	7			1	5			9	15	27	47	47	89	
45	SAD	1	1																			1	1	
46	Saudijska Arabija											1	1									1	1	
47	Sijera Leone			5	5					1	1					1	1			8	8	15	15	
48	Sirijska Arapska Republika	4	4	5	5	17	18	31	47	110	189	23	58	8	10	5	5	4	8	5	5	212	349	
49	Sjeverna Makedonija							1	1	1	2											2	3	
50	Slovenija							1	1													1	1	
51	Slovačka															1	1			3	3	4	4	
52	Somalija	2	2							6	6	2	7							1	1	11	16	
53	Srbija	1	1	3	3	6	8	4	4	1	1					3	3			2	2	20	22	
54	Sudan	4	4										1	2							1	1	6	7
55	Šri Lanka	1	1					2	2				1	2								4	5	
56	Tadžikistan							1	1													1	1	
57	Tunis							3	3	2	2	2	3	2	3	1	3			3	3	13	17	
58	Turska			2	3	13	19	20	29	11	22	30	74	19	39	22	33	25	29	18	25	160	273	
59	Ukrajina	1	1	1	1					1	1					1	1	21	29	8	12	33	45	
60	Vanuatu																			1	1	1	1	
61	Zapadna Sahara																					1	3	
UKUPNO:		45	45	42	46	66	79	340	381	961	1.568	333	784	138	244	120	167	111	149	113	147	2.269	3.610	

**BROJ IZDATIH RADNIH DOZVOLA ZA STRANCE U BIH
ZA 2022. I 2023. GODINU**

ANEKS 10.

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
1	Afganistan		2	-
2	Albanija	72	79	9,72%
3	Alžir	1	2	100,00%
4	Andora	1		-100,00%
5	Angola	1	1	0,00%
6	Argentina	6	5	-16,67%
7	Australija	6	18	200,00%
8	Austrija	42	37	-11,90%
9	Azerbejdžan		3	-
10	Bahrein	12	14	16,67%
11	Bangladeš	123	394	220,33%
12	Belgija	3	1	-66,67%
13	Bjelorusija	2	6	200,00%
14	Brazil	23	36	56,52%
15	Britanski teritorij Indijskog okeana		1	-
16	Bugarska	3	2	-33,33%
17	Burkina Faso	1	1	0,00%
18	Crna Gora	102	123	20,59%
19	Češka Republika	9	6	-33,33%
20	Čile	2		-100,00%
21	Danska	4	4	0,00%
22	Dominikanska Republika		1	-
23	Egipat	81	72	-11,11%
24	Ekvador			-
25	El Salvador	2	1	-50,00%
26	Etiopija	1	1	0,00%
27	Filipini	11	19	72,73%
28	Finska	4	3	-25,00%
29	Francuska	11	7	-36,36%
30	Gambija		1	-
31	Gana	5	7	40,00%
32	Grčka	5	4	-20,00%
33	Gruzija		14	-
34	Gvineja	1		-100,00%
35	Hrvatska	169	164	-2,96%
36	Indija	122	246	101,64%
37	Indonezija	19	12	-36,84%
38	Irak	9	6	-33,33%
39	Iran	17	18	5,88%
40	Irska	1	3	200,00%
41	Island		1	-
42	Italija	87	71	-18,39%
43	Izrael	6	8	33,33%

**BROJ IZDATIH RADNIH DOZVOLA ZA STRANCE U BIH
ZA 2022. I 2023. GODINU**

ANEKS 10.

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
44	Jamajka		1	-
45	Japan	3	5	66,67%
46	Jemen	16	9	-43,75%
47	Jordan	38	30	-21,05%
48	Južnoafrička Republika	1	2	100,00%
49	Kajmanska ostrva		1	-
50	Kamerun	1	6	500,00%
51	Kanada	8	8	0,00%
52	Katar	34	24	-29,41%
53	Kazahstan	3	3	0,00%
54	Kina	169	241	42,60%
55	Kirgistan		1	-
56	Kolumbija	10	16	60,00%
57	Komori	1		-100,00%
58	Koreja, Republika	1	1	0,00%
59	Kostarika	1	1	0,00%
60	Kuba		1	-
61	Kuvajt	137	123	-10,22%
62	Latvija	1	1	0,00%
63	Libanon	9	5	-44,44%
64	Liberija		1	-
65	Libija	24	19	-20,83%
66	Luksemburg		2	-
67	Mađarska	1	2	100,00%
68	Malezija	6	3	-50,00%
69	Mali	1		-100,00%
70	Maroko	3		-100,00%
71	Mauricijus	5	12	140,00%
72	Meksiko	2	4	100,00%
73	Moldavija	1	2	100,00%
74	Namibija	1		-100,00%
75	Nepal	78	401	414,10%
76	Nigerija	13	11	-15,38%
77	Nizozemska	20	21	5,00%
78	Nizozemski Antili	5	1	-80,00%
79	Norveška	1	1	0,00%
80	Novi Zeland		1	-
81	Njemačka	58	65	12,07%
82	Obala Slonovače	1		-100,00%
83	Oman	11	9	-18,18%
84	Pakistan	22	125	468,18%
85	Palestina	9	10	11,11%
86	Paragvaj	1		-100,00%

**BROJ IZDATIH RADNIH DOZVOLA ZA STRANCE U BIH
ZA 2022. I 2023. GODINU**

ANEKS 10.

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
87	Poljska	8	5	-37,50%
88	Rumunija	8	8	0,00%
89	Ruska Federacija	58	77	32,76%
90	San Marino		1	-
91	Saudijska Arabija	97	89	-8,25%
92	Senegal		2	-
93	Sirijska Arapska Republika	91	93	2,20%
94	Sjedinjene Američke Države	66	49	-25,76%
95	Sjeverna Koreja		1	-
96	Sjeverna Makedonija	57	41	-28,07%
97	Slovačka	5	10	100,00%
98	Slovenija	53	53	0,00%
99	Solomonska Ostrva		1	-
100	Somalija	3	6	100,00%
101	Srbija	661	624	-5,60%
102	Sudan	2	7	250,00%
103	Svaziland	1		-100,00%
104	Sveti Kristofer i Nevis		1	-
105	Španija	6	4	-33,33%
106	Šri Lanka	2		-100,00%
107	Švajcarska	6	2	-66,67%
108	Švedska	4	5	25,00%
109	Tanzanija	3	21	600,00%
110	Togo		1	-
111	Tunis	5	5	0,00%
112	Turska	861	801	-6,97%
113	Uganda	2	2	0,00%
114	Ujedinjeni Arapski Emirati	90	82	-8,89%
115	Ujedinjeno Kraljevstvo	23	23	0,00%
116	Ukrajina	7	7	0,00%
117	Uzbekistan	1	1	0,00%
118	Venecuela		1	-
UKUPNO:		3.780	4.586	21,32%

PRIJAVLJENI SLUŽBI ZA POSLOVE SA STRANCIMA ZA 2022. I 2023. GODINU

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
1	Afganistan	11.038	14.442	30,84%
2	Albanija	4	11	175,00%
3	Alžir	50	437	774,00%
4	Angola	5	9	80,00%
5	Armenija		11	-
6	Australija	2	9	350,00%
7	Austrija	26	23	-11,54%
8	Azerbejdžan	4	15	275,00%
9	Bahrein	1	51	5.000,00%
10	Bangladeš	2.161	1.093	-49,42%
11	Belgija	1	2	100,00%
12	Benin	5	1	-80,00%
13	Bjelorusija	1	3	200,00%
14	Bocvana		1	-
15	Bolivija	34	16	-52,94%
16	Bruneji	2		-100,00%
17	Bugarska	1	3	200,00%
18	Burkina Faso	24	9	-62,50%
19	Burundi	3.987	54	-98,65%
20	Centralnoafrička Republika	8	2	-75,00%
21	Crna Gora	57	48	-15,79%
22	Čad		1	-
23	Češka Republika	1	1	0,00%
24	Danska	1	1	0,00%
25	Dominikanska Republika	4	4	0,00%
26	Egipat	14	108	671,43%
27	Ekvador	2	2	0,00%
28	Eritreja	21	46	119,05%
29	Etiopija	3	5	66,67%
30	Filipini	12	7	-41,67%
31	Finska		1	-
32	Francuska	4	8	100,00%
33	Gabon	1	1	0,00%
34	Gambija	78	31	-60,26%
35	Gana	123	40	-67,48%
36	Grčka	2	4	100,00%
37	Gruzija		3	-
38	Gvineja	226	63	-72,12%
39	Gvineja Bisao	143	2	-98,60%
40	Haiti	3	2	-33,33%
41	Hrvatska	49	52	6,12%
42	Indija	729	237	-67,49%
43	Indonezija		7	-
44	Irak	313	338	7,99%
45	Iran	1.413	1.076	-23,85%
46	Italija	25	10	-60,00%
47	Izrael	1	1	0,00%

PRIJAVLJENI SLUŽBI ZA POSLOVE SA STRANCIMA ZA 2022. I 2023. GODINU

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
48	Jamajka		3	-
49	Jemen	4	10	150,00%
50	Jordan	13	35	169,23%
51	Južni Sudan	4	24	500,00%
52	Južnoafrička Republika	1	2	100,00%
53	Kamerun	183	120	-34,43%
54	Kanada	4	3	-25,00%
55	Kazahstan	1	2	100,00%
56	Kenija	6	2	-66,67%
57	Kina	107	267	149,53%
58	Kipar		1	-
59	Kirgistan		2	-
60	Komori	12	9	-25,00%
61	Kongo		49	-
62	Kongo Demokratska Republika	758	835	10,16%
63	Koreja, Republika	1	1	0,00%
64	Kosovo*	31	10	-67,74%
65	Kostarika		1	-
66	Kuba	1.362	789	-42,07%
67	Kuvajt	8	6	-25,00%
68	Latvija	1	2	100,00%
69	Libanon	9	3	-66,67%
70	Liberija		2	-
71	Libija	41	50	21,95%
72	Litvanija	1		-100,00%
73	Mađarska	1	1	0,00%
74	Malezija	2	2	0,00%
75	Mali	45	14	-68,89%
76	Maroko	134	7.135	5.224,63%
77	Mauritanija	14	3	-78,57%
78	Meksiko	2		-100,00%
79	Mijanmar	1	2	100,00%
80	Moldavija	1	2	100,00%
81	Mongolija	1	60	5.900,00%
82	Mozambik		1	-
83	Nepal	326	209	-35,89%
84	Nepoznato državljanstvo	1		-100,00%
85	Niger	5		-100,00%
86	Nigerija	38	42	10,53%
87	Nizozemska	6	8	33,33%
88	Norveška	6	3	-50,00%
89	Novi Zeland		1	-
90	Njemačka	36	48	33,33%
91	Obala Slonovače	19	7	-63,16%
92	Pakistan	2.154	1.371	-36,35%
93	Palestina	26	160	515,38%
94	Papua Nova Gvineja		1	-

PRIJAVLJENI SLUŽBI ZA POSLOVE SA STRANCIMA ZA 2022. I 2023. GODINU

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2022.	2023.	+/- (%) (2023/2022)
95	Peru	1		-100,00%
96	Poljska	6	6	0,00%
97	Ruanda		2	-
98	Rumunija	2	1	-50,00%
99	Ruska Federacija	63	83	31,75%
100	Saudijska Arabija	6	13	116,67%
101	Senegal	47	13	-72,34%
102	Sijera Leone	50	319	538,00%
103	Sirijska Arapska Republika	116	2.486	2.043,10%
104	Sjedinjene Američke Države	10	30	200,00%
105	Sjeverna Makedonija	27	23	-14,81%
106	Slovačka	2	9	350,00%
107	Slovenija	18	13	-27,78%
108	Somalija	35	108	208,57%
109	Srbija	184	204	10,87%
110	Sudan	23	95	313,04%
111	Španija	2	3	50,00%
112	Šri Lanka	7	59	742,86%
113	Švajcarska	3	2	-33,33%
114	Švedska	5	1	-80,00%
115	Tadžikistan	5		-100,00%
116	Tanzanija	2	1	-50,00%
117	Togo	47	22	-53,19%
118	Tunis	33	88	166,67%
119	Turkmenistan	1		-100,00%
120	Turska	656	1.175	79,12%
121	Uganda	6	20	233,33%
122	Ujedinjeni Arapski Emirati	6	2	-66,67%
123	Ujedinjeno Kraljevstvo	4		-100,00%
124	Ukrajina	115	14	-87,83%
125	Uzbekistan	1	12	1.100,00%
126	Vanatu		1	-
127	Velika Britanija		5	-
128	Vijetnam		3	-
129	Zambija		1	-
130	Zapadna Sahara	2	5	150,00%
131	Zimbabve		1	-
UKUPNO:		27.429	34.409	25,45%

* Ovaj naziv ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN-ovom Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj Deklaraciji o nezavisnosti.